

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180, Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Amerika in Evropa

Glasovi, ki jih je bilo v zadnjem času večkrat čuti iz Amerike, so vzbudili zlasti na evropskem zapadu ponovno zanimanje za vedno živo vprašanje odnosov ameriških Zedinjenih držav do evropskih vprašanj. Pri tem je bilo skoraj redno mogoče ugotoviti, da so ameriške oficijelne izjave ostale dosledno na neki idealni višini s poudarjenim moralnim ozadjem brez neposredne povezanosti na posamezne pereče evropske dogodke. V kolikor se je ta povezanost vendarle pokazala, je bila v glavnem samo časovnega značaja, kakor se je to dalo na primer razbrati iz znane Hullove izjave o mirnem reševanju mednarodnih sporov v soboto 28. maja tega leta tik pred drugo etapo českoslovaških občinskih volitev.

Prav v tem pa je že podana ena izmed osnov za razumevanje ameriških odnosov do starega kontinenta. Mednarodnega idealizma prežete uradne izjave ameriških odgovornih činiteljev so samo odraz splošnega razpoloženja ameriških množic, ki so v mednarodnih vprašanjih slej ko prej idealistično, pacifistično in demokratsko usmerjene in ki le stežka pompujejo primernost prilagodljivega »realizma« v evropski politiki, kakršnega predstavlja na primer angleški premier Chamberlain. Povprečni Američan vidi v tem zunanje-političnem realizmu angleškega kova prejšnjo slabost kakor krepkost evropske demokracije, ker jih sili k neprestanemu popuščanju, obenem pa slabi možnost stvoritve demokratskega bloka z veliko ameriško demokracijo.

Posledica takega moralnega in idejnega stališča v zunanje-političnih vprašanjih glede na odnose do Evrope pa je, da postajajo čisto tudi največji nasprotniki ameriške izolacije zagovorniki popolne ameriške nevtralnosti glede vseh evropskih zadev. Čim večji je realizem Evrope, tem močnejši je tabor ameriških izolacionistov in narobe. Ameriško nasprotovanje evropskemu realizmu, kakršnega predstavlja današnja konservativna Anglija, je nekoliko popustilo samo v neposredni zvezi z razpletom českoslovaške krize okoli 21. maja, ko so imeli Američani vtis, da je Chamberlain »vsaj za tri dni« zapustil svojo politiko in spregovoril odločno besedo. Na splošno pa je ameriško javno mnenje nekako nezadovoljno z evropskim razvojem, in kolikor ga označuje in obvladuje kompromisni realizem. To svoje nezadovoljstvo kaže s tem, da se predaja izolacionizmu in razočaranju.

Zelo poučne so v tem pogledu ameriške reakcije na razvoj španskega vprašanja po sklenitvi italijansko-angleškega sporazuma, na sam sporazum med Italijo in Anglijo ter na razvoj odnošajev med vesilarnimi sploš. Tik do znanih Chamberlainovih pobud za splošno pomirjenje v Evropi se je ameriško javno mnenje že močno odmikalo načelu o ameriški nevtralnosti in izolaciji. Tako je na primer senator Nye, ki je bil sam eden izmed glavnih pobornikov zakona o ameriški nevtralnosti, staval glede Španije predlog, naj bi se iz tega zakona črta določba o prepovedi dobave orožja v primeru državljanske vojne. Te določbe ni bilo v prvotnem besedilu nevtralnostnega zakona. Vnešena je bila vanj šele ob začetku španske državljanske vojne, ko je Washington še vodil v tej zadevi z obema zapadnima demokracijama vzporedno politiko v skladu z načelom o nevmešavanju v španske zadeve. Senator Nye je svoj predlog utemeljeval med drugim s tem, da je londonski nevmeševalni odbor dejansko prenehal biti nevtralen, odkar je javno priznal kršitve, proti katerim bi bil moral nastopiti. Zato tudi Zedinjene države niso več dolžne slediti temu odboru in naj si spet zagotove svobodo svoje akcije. V praksi bi to pomenilo preklic zabrane za izvoz orožja v Španijo.

Senator Borah je predlog senatorja Nye sprejel, bil pa je v svojem utemeljevalnem sprejem Nyevega predloga, češ da nikakor ni potrebno, da Amerika sledi v tem vprašanju Londonu in Parizu. V ameriški javnosti je bil predlog do podpis angleško-italijanskega sporazuma, katerega bistveni del je posvečen Španiji, nekako neopazen. Šele po podpisu te pogodbe, ki jo je ameriška javnost smatrala za plod Chamberlainovega kompromisnega realizma, se je tudi javnost začela navduševati zanj. Časopisje je vedno bolj pritiskalo na vlado, kar se je zatrevalo, da bo senat predlog sprejel, ako se zanj formalno izreče tudi vlada. Odločitev je bila končno prepuščena prezidentu Roosevelt, katerega osebne simpatije kaže niso na strani generala Franca. Iz čisto notranje-političnih razlogov pa so Rooseveltovi politični svetovalci odsvetovali sprejem Nyevega predloga, češ da bi si Roosevelt z njim odtujil katoliške glasove pri prihodnjih volitvah. Zunanji minister Hull je nato obvestil senatorja Pittmanna, predsednika zunanje-

ITALIJA ZA UVELJAVLJENJE SPORAZUMA Z ANGLIJO

Italijanska vlada za avtentično tolmačenje izraza o „likvidaciji španskega spora“

London, 18. junija. b. Italijanska vlada je po svojem zastopniku sporočila angleškemu zunanjemu ministrstvu, da želi čimprejše uveljavljenje velikonočnega sporazuma z Anglijo. Kakor znano, je v sporazumu določeno, da stopi v veljavo šele tedaj, ko bo likvidiran španski spor. Chamberlain je ob podpisu izrecno zahteval, da se odstavek o španski državljanski vojni v tem smislu vključi v pogodbo, ker bi je sicer ne mogel predstaviti angleški javnosti. Ker pa španska državljanska vojna navzlic temu sporazumu še vedno ni prenehala in so bile prav v zadnjem času angleške ladje izpostavljene bombardiranju Francovih letal, se je angleške javnosti polastilo razburjenje in angleška vlada ne more več popustiti v španski zadevi.

Te dni je italijanska vlada po svojem diplomatskem zastopniku obvestila angleško vlado, da želi avtentično tolmačenje izraza o »likvidaciji španskega spora«. Takoj ob podpisu angleško-italijanskega sporazuma se je namreč ta izraz posebno v Angliji tolmačil tako, da bo spor z mednarodnega vidika likvidiran, čim bosta Italija in Nemčija umaknili bistveni del svojih čet iz Španije. Angleški kabinet je na svoji zadnji seji o tem temeljito razpravljali, ne da bi mogel kaj pozitivnega zaključiti. Zato se z napetostjo pričakuje prihodnja seja londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve, ki je sklicana za tork dne 21. t. m.

V angleških političnih krogih izražajo nado, da ne bo to pot Rusija postavila ni-

kakih pridržkov glede angleškega nadzorstvenega načrta, ki sta ga Italija in Nemčija že odobrili, tako da bi se smelo računati na njegovo bližnjo izvedbo. To bi seveda olajšalo zblizanje z Italijo in angleško-italijanski sporazum bi se končno lahko uveljavil. V uradnih krogih ne pri-

krivajo, da jim to vprašanje v zvezi z notranjim nezadovoljstvom, ki ga opozicija spretno podžiga, povzroča obilo preglavic. Pri vsem tem pa zahteva sedanji mednarodni položaj, da se Anglija živo zanima za razvoj dogodkov tudi drugod, zlasti v srednji Evropi in na Daljnem vzhodu.

Mussolinijeva pobuda v španskem vprašanju

Italija ne bo podpirala Franca, če druge države ne bodo podpirale republikancev

London, 18. jun. o. Kakor poroča »Daily Express«, je Mussolini pripravil nov načrt za ureditev španskega problema in je o njem že informiral angleško vlado. Po tem načrtu bodo italijanske čete v Španiji odrekale nadaljnjo neposredno podporo generalu Francu, ostale pa bodo v Španiji, dokler se ne uveljavi dogovor o umiku tujih prostovoljcev. Italijani bodo na ta način opustili nadaljnjo intervencijo v državljanski vojni, a bodo nacionalistom takoj zopet priskočili na pomoč, če bi dognali, da druge države še nadalje podpirajo španske republikance.

V Londonu je vest »Daily Expressa« izzvala precejšnje zadovoljstvo. Španski problem je sploh postal zopet zelo aktualen. Dobro poučeni politični krogi pričakujejo z zanimanjem izjavo, ki jo bo v ponedeljek podal Chamberlain v spodnji zbornici v imenu angleške vlade. Izjava

se bo v prvi vrsti nanašala na humanizacijo državljanske vojne v Španiji. Chamberlain bo v svoji izjavi navedel tudi podrobne podatke o najnovejšem angleškem načrtu, po katerem naj bi se ustanovila posebna komisija nevtralnih opazovalcev, sestavljena iz norveških, švedskih in po možnosti tudi angleških in ameriških letalskih oficirjev, ki naj bi sproti ugotovljali, ali je bil vsakokratni novi nacionalistični letalski napad na republikanska mesta zares potreben iz vojaških razlogov ali je pa imel namen, vznemiriti le civilno prebivalstvo.

»News Chronicle« poroča, da se bo Chamberlain zadovoljil z Mussolinijevim načrtom in da ga bo v svoji ponedeljkovi izjavi že upošteval. Chamberlainu zadostuje Mussolinijeva beseda, da italijanska vojska ne bo sodelovala več v španski državljanski vojni. Po mnenju nekaterih

krogov bi bila v tem primeru že dana možnost, da se uveljavi italijansko-angleški sporazum, še preden se tuji prostovoljci umaknejo iz Španije.

List poroča nadalje, da se bodo že v ponedeljek zbrali v Toulouse angleški, švedski in norveški letalski oficirji, ki bodo sodelovali v omenjeni mednarodni letalski nadzorstveni komisiji.

Po informacijah »Daily Telegrapha« pa bo angleška vlada prihodnji teden še enkrat v svojo odločnostjo zahtevala umik tujih prostovoljcev iz Španije. Angleška vlada še vedno ni opustila svojih načrtov, da bi se po tem umiku pričela pogajanja za premirje med obema španskima taborama. Po sklenitvi tega premirja bi se lahko nadaljevala diplomatska pogajanja med Italijo in Francijo.

Republikanska protiofenziva

Pariz, 18. jun. o. Južno od Castellona se je razvila huda republikanska protiofenziva. Republikanske čete so v silnem zaletu znova zavzele Villareal, ki je bil že v nacionalistični posesti. Bojišče je sedaj 57 km oddaljeno od Valencije.

Barcelona, 18. jun. AA. Vojno ministrstvo objavlja: Na vzhodni obmorski fronti se razvijajo v odseku Castellona sriditi boji. Ponovno smo zavzeli Villareal, razen pokopališča in nekaterih hiš. V okolici Alcorta de Valverde smo zavzeli sedem vrhov. Na estremadurski fronti je sovražnik po ogorčenih bojih zavzel vrh Patulo. V odseku Puente del Arco bis je sovražnik osvojil dva vrhova, toda enega od njiju smo spet zavzeli.

Poročilo letalskega poveljstva pravi, da je Francovo letalstvo večerj bombardiralo Valencijo, Tarragono in Barcelono. Bombardiranje je zahtevalo nekaj žrtev.

Odločilni tedni v ČSR

Narodnostni statut je že izgotovljen in se bodo sedaj že v kratkem pričeli razgovori z zastopniki vseh narodnih manjšin

Praga, 18. junija. h. Politični odbor ministrov, ki je ta teden izvršil zaključno redakcijo vladnega načrta narodnega statuta in ki je zasedal v permanenčni, je sestavljen iz po enega zastopnika vseh šestih strank vladne večine, predseduje pa ministrski predsednik dr. Hořža. Vsak izmed sodelujočih političnih ministrov je obravnaval vladni načrt s stališča svojega resora, na drugi strani pa po vidikih svoje stranke, tako da je s tem načinom dela že v naprej zagotovljena tudi potrebna parlamentarna večina za dokončno odobritev tega važnega problema. Izrečno nam poudarjajo, da obstoja med političnimi ministri, ministrskim predsednikom in prezidentom republike glede vseh temeljnih in načelnih vprašanj popoln sporazum.

Po zaključni redakciji vladnega načrta bodo sedaj v prihodnjih dveh tednih sledili napovedani razgovori z zastopniki vseh parlamentarnih strank, ki zastopajo narodne manjšine, kakor bo narodnostni statut predložen parlamentu, tako da bo prišel konec julija ali v začetku avgusta na dnevni red obeh zbornic narodnega predstavništva, nakar bodo sledile krajše politične počitnice.

Predlog narodnostnega statuta obsega nad 80 členov, toda verjetno je, da se bo njihovo število v začetku pogajanj s posameznimi narodnimi manjšinami še povečalo. Narodnemu predstavništvu na vlado predložila skupno z narodnostnim statutom obširen referat, v katerem bo podrobno utemeljila svojo politiko in posamezne določbe tega važnega predloga. Vladni načrt vsebuje tudi razne predloge sudetsko-nemške stranke, kakor jih je podala v svoji znani spomenici, odnosno v toku razgovorov njenih predstavnikov z ministrskim predsednikom dr. Hořžom.

Spomenica sudetsko-nemške stranke ima političnega odbora senata, da bi sprejem Nyevega predloga trenutno ne bil primeren. Razen tega bi ne bilo umestno, da se spremenijo samo deli nevtralnostnega zakona, ki utesne v celoti biti predmet bližnje revizije. Ameriško javno mnenje se je sicer s to odločitvijo pomirilo, toda reagiralo je nanjo s tem, da se je z nezaupanjem do evropske politike, katere niti je videlo tudi v tej ameriški odločitvi, zateklo v še bolj poudarjeni izolacionizmu.

Večjo naklonjenost do evropskega realizma angleškega dvora je ameriški idealizem pokazal samo v zvezi z razpletom českoslovaške krize. Navzlic vsemu pa smemo po glasovih resnih ameriških listov zaključiti, da žele Zedinjene države severne Amerike slej ko prej vztrajati pri svojem »moralnem« zadržanju, ki se zdi zapadni Evropi premalo »konkretno«, kakor se na drugi strani zdi Ameriki evropska politika še vse preveč pod vplivom kompromisnega »realizma«, ki Američanu ni simpatičen. Resen ameriški list, kakršen je »Christian Science Monitor«, je to nasprotje izrazil z besedami: »Zunanji politiki Velike Britanije in Zedinjenih držav sta danes v nasprotju v mnogih pogledih, kar postavlja staro vprašanje, do kolike mere liberalna vlada na eni strani Atlantika lahko sodeluje v svetovnih vprašanjih s konservativno vlado na drugi strani.«

dva dela: ideološko-teoretičnega, ki je do kaj soroden z narodnim socializmom in praktičnega zahteva. Kar se tiče sudetsko-nemške ideologije, ki je izrazita kopija nacizma, o njej politični odbor ministrov najbrže sploh ni razpravljali, ker je za demokracijo ČSR nesprejemljiva, pač pa je českoslovaška vlada sprejela mnogo praktičnih predlogov sudetsko-nemške stranke v svoj načrt v upanju, da bo tako s sistematično izpolnitvijo konkretnih administrativnih koncesij premostila prepado, ki loči no silice demokratskega režima od nacistične ideologije sudetsko-nemške stranke.

Povabilo madžarskim in poljskim zastopnikom

Praga, 18. junija. h. »Slovenski Hlas«, glasilo predsednika vlade dr. Hořže, poroča, da sta kot zastopnika madžarske narodne manjšine povabljena na razgovore pri predsedniku vlade narodna poslanca Jaros in Eszterhazy, za poljsko narodno manjšino poslanec dr. Wolf in član moravskošleskega deželnega zbora Jung. Prihodnji teden bo imel predsednik vlade tudi sestanke s predsedniki vladnih strank in načelniki njihovih parlamentarnih klubov.

Sestanek predsedstva poslanske zbornice

Praga, 18. junija. br. Za tork ob 15. je sklicana seja predsedstva poslanske zbornice, na kateri bodo proučili program parlamentarnega dela za bližnjo dobo in sprejeli informacije vlade o narodnostnem statutu.

Razgovori v Berlinu

Praga, 18. junija. br. Českoslovaški poslanec v Berlinu dr. Vojtech Mastny je imel danes dve uri trajajoč razgovor z državnim podtajnikom zunanjega ministrstva baronom Weisszackerjem. Razpravljala sta o odnošajih med Českoslovaško in Nemčijo in o splošnem političnem položaju v srednji Evropi. Temu sestanku prispejujejo v berlinskih diplomatskih krogih velik pomen in ga tolmačijo kot pričetek znošnejših odnošajev med Berlinom in Prago.

Uradno poročilo o demobilizaciji

Praga, 18. jun. AA. (ČTK) Vojno ministrstvo objavlja, da so bili te dni odpuščeni vsi rezervisti, ki so bili ob koncu maja vpolkicani na izredne vaje. Vaje rezervistov se vrše sedaj izključno in popolnoma v normalnem okviru.

Nov incident

Praga, 18. junija. h. Nemške agencije so razširile poročila o nekem novem kršenju nemške meje po českoslovaškem vojaškem letalu, ki je baje pri Nirsuku preletelo državno mejo in dalje časa krožilo nad nemškim mestom Lahom ter fotografiralo razne naprave. Na merodajnem mestu izjavljajo, da v navedenem času v označeni okolici ni bilo v zraku nobeno českoslovaško vojaško letalo in je torej tudi kršitev meje na označen način popolnoma izključeno.

Ustavljen Hlinkov organ

Bratislava, 18. junija. b. Na osnovi pravomočne sodne razsodbe je slovaška deželna vlada ustavila izhajanje slovaškega dnevnika »Slovenska Pravda« za tri mesece. List izhaja tretje leto kot organ Hlinkove ljudske stranke za širše narodne kroge. V tej dobi je bil že dvakrat ustavljen.

Dr. Stojadinović odšel iz Benetk

Benetke, 18. junija. AA. Po intimnem kosilu, ki ga je priredil italijanski zunanji minister grof Ciano na čast jugoslovenskemu predsedniku vlade in njegovi soprogi, je dr. Stojadinović odpotoval v severno Italijo, kjer si bo ogledal moderne italijanske ceste in druga tehnična dela. Zunanji minister Ciano bo danes popoldne z letalom odpotoval v Ricione, kjer se bo javil predsedniku italijanske vlade Mussoliniju.

V političnih krogih vidijo v sestanku Stojadinovića in Ciana ponoven dokaz prijateljskih in pristranskih odnošajev. Ker je potovanje jugoslovenskega predsednika vlade dr. Stojadinovića zasebnega značaja, ne bo izdano nikako uradno poročilo o sestanku v Benetkah.

Berlin, 18. junija. AA. »Berliner Börsenzeitung« pravi v svojem poročilu iz Benetk med drugim tole:

Jugoslovenski ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović in italijanski zunanji minister grof Ciano sta se danes (v petek) dopolne odpočeli z motornim čolnom na razstavo mednarodne umetnosti, kjer ju

je čakal že tudi podtajnik v zunanjem ministrstvu Bastini. Oba državnika sta si skupaj ogledala italijanski oddelček, zatem pa novi jugoslovenski paviljon. Italijanski zunanji minister je čestitil jugoslovenskemu ministrskemu predsedniku k tako sijajnemu razvoju jugoslovenske umetnosti. Pred paviljonom je stala skupina jugoslovenskih dijakov, ki so zdaj gostje italijanske vlade ter potujejo po Italiji z namenom, da se podrobno seznajajo z njenim napredkom. Ti dijaki so izrazili italijanskemu zunanjemu ministru svoje navdušenje nad Italijo in ducejem. Grof Ciano se je zahvalil za to počaščenje ter poudaril, da imajo jugoslovenski dijaki zdaj priliko, da se prepričajo o resnični in iskreni naklonjenosti italijanskega naroda Jugoslaviji. V jugoslovenskem paviljonu je italijanski zunanji minister kupil bronast kip, ki ga je izdelal jugoslovenski umetnik Toma Rosandić, za florentinski muzej. Po ogledu razstave sta se visoka gosta podala na otok Lido. Zvečer jima je bil v Grand-hotelu prirejen slavnosten banket.

Poplava na Kitajskem

Japonski poskusi, da bi obnovili porušene nasipe in omejili povodenj Rumene reke, so se ponesrečili

Šanghaj, 18. junija. o. Poskusi Japoncev in kitajskih kmetov, ki so jih prisilili popravljati porušene nasipe in graditi nove, da bi zajeli Rumeno reko, so se docela ponesrečili. Veliki hudourniki in razni narastli dotoki Rumene reke so vsako novo gradnjo sproti porušili. Sedaj že ni več nikakega upanja, da bo mogoče katastrofo kakorkoli odvrniti. Med prebivalstvom kitajskih mest in vasi na poplavljenem ozemlju je nastala panika. Vse ceste so prenapolnjene z vozovi ljudi in je promet na njih skoraj docela zastal. Nastala je nevarnost, da bodo ljudje na teh cestah v nekaj dneh, ko se bo voda še dvignila, izgubljeni. Nalivi trajajo dalje ter se vedno znova trgajo oblaki.

Najbolj ogrožen je Kajfeng, ki leži prav za prav 6 m nižje od struge Rumene reke. Bati se je, da mestno združbo ne bo vzdržalo pritiska vode, evakuacija pa je nemogoča, ker je mesto obdano z vodo od vseh strani.

O kakem nadaljevanju japonske ofenzive v Honanu ne more biti govora. Kitajski četniki so podirli tudi nasipe med Mengsienom in Vuhsienom. Poplava sega že do Hsingjanga, važne železniške postaje na progi Peking—Hankov, 31 km severno od Rumene reke. Velike poplave so Japoncem onemogočile, da bi pri Čenčovu in Tanhanu prekorčili reko.

Kakor poročajo iz Hankova, se je kitajsko vrhovno poveljstvo odločilo podreti tudi nasipe ob reki Jangce nad mestom Ankingom, če bi Japonci v sedanjih borbah za Anking izvojevali zmago. V tem primeru bo tudi Jangce preplaval ogromne predele kitajskih ravnic.

700.000 ljudi brez strehe

Šanghaj, 18. junija. AA. Reka Hvangho je poplavila še 1500 vasi. Ponekod gledajo iz vode samo strehe hiš. 700.000 ljudi je brez strehe. Nad poplavljenimi kraji kroži neupravnost japonska vojaška letala in opazuje prodiranje vode. Povodenj je prodrla 150 km južno od lunghajske železnice. Le krajišči deli lunghajskega železnicega nasipa mole iz vode; nanje so se šli mnogi begunci. Japonci letalci jim mečejo živež, obenem pa si prizadevajo, da oskrbe s hrano tudi japonsko posadko v vaseh, obkoljenih z vodo. Silno deževje še vedno traja.

Hankov, 18. junija. o. Borba okrog Ankinga je v polnem teku. Mesteca Tienšang je v središču bojišča. Japonci si prizadevajo, da bi se tam izkrcali na levi obali, kar pa so jim doslej Kitajci onemogočili. Na reki sami imajo japonske topničarke mnogo opravka tudi z odstranjevanjem min. Pri tem jih hudo nadlegujejo kitajske obrežne baterije in letala. Več japonskih topničark je bilo v zadnjih dneh potopljenih.

Po vesteh iz Kantona se japonske letalske akcije v južni Kitajski nadaljujejo. V zadnjih 48 urah je bil Kanton petkrat bombardiran.

Kitajski vpad v Šansi

Tokio, 18. junija. AA. Okoli 200.000 kitajskih vojakov je vpadlo v pokrajino Šansi.

Hitler na dopustu

Berlin, 18. junija. b. V nekaterih tujakšjih krogih so pričakovali, da bo kancelar Hitler še ta teden obiskal Dunaj, da na prošnjo vodilnih narodno socialističnih funkcionarjev posreduje v nekaterih lokalnih sporih, toda Hitler je večerj odpotoval direktno v Berchtesgaden, kjer namerava preživeti svoj poletni dopust. V uradnih krogih izrecno poudarjajo, da datum njegovega obiska na Dunaju ni še določen.

Dunaj, 18. junija. o. Ze uradno napovedani Hitlerjev obisk je bil davj odpovedan, ne da bi navedli razloge. Zato pa bo prišel te dni v Avstrijo general Brauchitsch, poveljnik nemške vojske na kopnem. Najprej se bo ustavil v Linzu, kjer bo imel konferenco s poveljnikom 17. in 18. nemškega armijskega zbora o končni vključitvi avstrijske vojske v sestav nemške armade. Iz Linza bo bržkone krenil na daljše inspekcijsko potovanje v avstrijske obmejne kraje. Posebno pozornost bo posvetil garnizijam ob českoslovaški meji.

Reforma francoskega kazenskega prava

Pariz, 18. junija. h. Minister pravde Reynaud je predložil poslanski zbornici zakon o reformi francoskega kazenskega prava. Gre za obširen zakonski predlog, ki ga je sestavila posebna komisija pod predsedstvom bivšega predsednika vrhovnega sodišča.

Bolgarska opozicija zapustila sobranje

Cankov za obnovo prejšnjega ustavnega življenja in za naslonitev na zapadne velesile

Sofija, 18. junija. b. Na včerajšnji seji narodnega sobranja, na kateri je ministrijski predsednik Kjuzevanov prečital kraljev odločitev o razpustitvi sobranja, ki obseja »poniževalno sestavo sobranja« in protistava proti temu, da je verifikacijski odbor odločil priznanje nekaterih opozicijskih mandatov. Ko je Stankov končal svoj govor, je 59 poslancev opozicije v znak protesta zapustilo sejno dvorano. Velika množica ljudi jih je pred parlamentom sprejela z navdušenimi vzkliki.

Ne ve se še, kako dolgo misli opozicija bojkotirati sobranje. Od opozicije so ostali v parlamentu samo trije pristajalci Cankova in en neodvisen poslanec. Po odhodu opo-

zicije je prošil za besedo prof. Cankov, ki je med drugim izjavil, da avtoritarne in totalitarne oblike režimov niso primerne za slovanske narode. Zato zahteva obnovo prejšnjega ustavnega življenja na osnovah pridobitve velike francoske revolucije. V zunanji politiki pozdravlja prof. Cankov bolgarsko-jugoslovensko zблиžanje, priporoča pa tudi lojalno in prijateljsko zadržanje Bolgarije napram zapadnim velesilam. Ministrijskega predsednika prosi, naj vsaj v zunanje-političnih zadevah informira sobranje. Nato je zelo ostro govoril o notranji politiki vlade, svoj govor pa je zaključil z besedami: »Vrnite narodu njegove pravice, da bi ne bil kdaj prisiljen, da si jih vzame sam!«

Ljubljanska skupščina jugoslovenskih mest

Ljubljana, 18. junija. Ze včeraj je prišlo v Ljubljano nekaj udeležencev glavne skupščine Zveze mest kraljevine Jugoslavije, ki bo jutri prvič v Ljubljani, čeprav ta važna organizacija obstoji že 11. leto. Davi ob 10 sta predsedstvo in poslovni odbor imela sejo v knjižnici mestnega županstva, popoldne je bila pa seja upravnega in nadzornega odbora v veliki dvorani mestne hiše. Nj. Vel. kralja Petra II. bo na skupščini zastopal podpredsednik Dordje Radjoković, predsednik vlade dr. Stojadinovića pa ban dr. Natlačen.

Danes do večera so prispeli v Ljubljano poslevoedeči predsednik dr. Teodor Pečič, župan zagrebški, dr. Milivoje Blagojević, mestni svetnik iz Beograda, generalni tajnik Zveze mest dr. Emil Bogdanović, magistratni svetnik iz Zagreba, Boža Pavlović, direktor splošnega oddelka mestne občine iz Beograda, mestni svetnik dr. Jovan Mijusković iz Beograda, Dragoljub Milojković, šef oddelka iz Skoplja, mestni svetnik dr. Mijo Majer in prezidijalni tajnik dr. Rotkvič ter mestni finančni svetnik M. Stanislavjević iz Zagreba, župan Jovan Tomić iz Sremske Mitrovice, župan Vasa Isajlović iz Pančeva, dr. Jovan Božić, vršilec dolžnosti župana mestne občine Osijek in direktor mestnega poglavarstva Jovan Belajčić ter mestni senator Marko Burić iz Osijske, župan dr. Asim Džimić ter mestni direktor dr. Seid Buljina iz Ba-

njaluke, pravni referent Borivoj Tričković iz Kragujevca, župan Dragotin Perko in mestni senator Mirko Hikec iz Varaždina, župan Mijo Popović in mestni senator Dragotin Boltek iz Siska, mestni svetnik Petar Erdeljan iz Velike Kikinde, župan dr. Velimir Jaga iz Vrška, župan Vjekoslav Greč iz Vukovara, mestni svetnik Stanko Kosem in računski svetnik Ivo Rukavina iz Karlovca, podžupan Franjo Zebot in načelnik mestne finančne uprave Joža Barle iz Maribora, župan Stjepan Križanić iz Petrinje, župan Nikola Vukadinović iz Rume, župan Antun Brodnjak in v. d. mestnega senatorja dr. Szezb iz Čakovca, mestni svetnik Dimitrije Dimitrijević iz Čacka, župan Muharem Galić iz Bihaća, mestna senatorja Klčin in Rajić iz Novoga Sada, župan Alojzij Mihelič in magistratni direktor dr. Ivo Subić iz Celja, beležnik Sava Stevanov iz Sombora, župan dr. Djuro Ružić in mestni senator Milenko Mahulja iz Sušaka. Ostali pridejo pomoči in jutri zjutraj na glavno skupščino, ki se prične ob 10. v Trgovskem domu.

Ob 17. je soproga ljubljanskega župana ga. Vera Adlešičeva povabila na čajanko v Nebotičniku soprogo županov in mestnih svetnikov, ki so prišli v Ljubljano na skupščino Zveze mest. V prijetnem pomenku so se dame delj časa zadržale med povabljenimi ljubljankami. Z zanimanjem so si s terase ogledovale mesto ter se divile njegovi lepoti in krasi naše pokrajine.

Dnevi šolske dece na praškem zletu

Praga, 18. jun. br. Včeraj je 21 posebnih vlakov pripeljal v Prago 20.000 otrok, ki bodo nastopili pri jutrišnjih prireditvah 10. vesokolskega zleta. Skupno bo nastopilo okoli 30.000 otrok. 3683 siromašnih otrok iz raznih krajev CSR so izročili v oskrbo raznim družinam in socialnim ustanovam. Izmed teh jih je 3031 češkoslovaška narodnost, 601 nemška, 20 poljske, 31 pa je Madžarov. Dečki in deklice, ki so iz vseh krajev CSR, so se popoldne zbrali na dvorišču praškega gradu in se poklonili predsedniku republike dr. Benešu. Popoldne so se poklonili grobovom ustanoviteljev Sokolstva dr. Tyrša in dr. Fugnerja. Večja deputacija je odpotovala v Lany, kjer se je poklonila grobu prezidenta Osvoboditelja dr. Masaryka.

Zanimanje za zlet narašča z vsakim dnem ne samo v CSR ampak tudi v tujini. Iz Anglije poročajo, da pride na zlet v Prago mnogo zasebnikov in tudi uradnih osebno-sti. V Prago bo prišlo tudi mnogo intelektualcev, da se udeležijo zletnega kongresa Penkluba. Med njimi bo tudi znani angleški pisatelj H. G. Wells. Nizozemska letalska družba je sklenila prirrediti več posebnih letalskih potovanj iz Londona v Prago. Družba je prejela doslej že nad 150 prijav, med njimi več poslancev, oficirjev in strokovnjakov za telesno vzgojo.

Smrt predsednika poljskega sejma

Varšava, 18. junija. AA. Snodi je umrl za vnetjem pljuč predsednik sejma dr. Stanislaw Car. Pokojnik je dočkal starost 56 let. Slovel je kot velik pravnik. Usava iz l. 1935 je njegovo delo dr. Car je bil svoječasnno tudi šef policijskega doma maršala Pilsudskega ter prezidenta Moscievica od l. 1918 do 1926. Kot pravosodni minister od l. 1928 do 1930 je poveljal kazenski zakonik.

Pokojni Stanislaw Car je bil poslanec od l. 1930. predsednik sejma pa je postal leta 1935.

Sodni odmev afere

posl. Rašovića

Beograd, 18. junija. AA. Danes bi morala biti pred bevgrajskim okrožnim sodiščem razprava proti Milošu Rašoviću, narodnemu poslancu, ki ga tožita vojni minister general Ljubomir Marić in njegov pomočnik brigadni general Zivojin Terzibašić. Obojčinico je zastopal državni tožilec za mesto Beograd Božidar Nošić, zasebne udeležence odvetnik Aleksander Petrović, obloženega Miloša Rašovića pa obveštali dr. Janko Baričević. Razprava je napovedana za 26. avgust. čas zaradi tega, ker niso prišle priče. Teh prič sploh niso mogli najti. Ponovna razprava jim je napovedana za 26. avgust.

Prihod slovitih turške letalke v Beograd

Sofija, 18. jun. AA. Turška letalka Sabiha Gökčen, pohčerjenka turške republike Kemala Atatürka, je davi ob 9.40 odletela z letališča Božurište v Beograd, kamor je prispela ob 10.15. Pri izstopu iz letala je turško letalko pozdravil general Janković v imenu jugoslovenskega letalstva, nato pa turški poslanik Ali Hajdar, ki ji je predstavil zbrane visoke osebnosti. Po pozdravi se je turška letalka odpravila v družbi turškega poslanika v maršalati dvora in se vpisala v dvorne knjige, nato pa v turško poslanstvo, kjer bo stanovala.

Beleške

O beograjskem obisku dr. Mačka

V zadnjem času se zopet češče pojavljajo vesti o skorajšnjem obisku dr. Mačka pri voditeljih srbske združene opozicije v Beogradu. Nekatere teh vesti smo zabeležili že tudi v »Jutru«. »Hrvatski dnevnik« kot glavno glasilo dr. Mačka o njih molči, pač pa razpravlja o njih »Obzor«. Po njegovih informacijah so vesti točne, vendar še ni določen termin dr. Mačkovega potovanja. Baje dr. Maček želi, da bi šefi srbske združene opozicije čimprej pripravili vse potrebno, tako da bi jim on potem lahko vrnil njihov lanski obisk v Farkasiću pri Sisku. Končno pravi »Obzor«, da bo obiskal dr. Maček beograjske opozicijske šefe v prvih dneh julija.

Proglas ljubljanskega župana

Ljubljanski župan dr. Adlešič je izdal proglas ljubljanskim meščanom, ki jim sporoča najprej pozdrave županov in mestnih svetov Clevelanda, Chicaga, Newyorka, in drugih mest, ki jih je bil dr. Adlešič službeno obiskal. Cleveland se še posebej zahvaljuje za izročena mu darila mesta Ljubljane.

Dalje pravi g. župan v svojem proglasu, da je iz ust vseh službenih predstavnikov javnega življenja, s katerimi je prišel v stike, slišal le besede priznanja o slovenskih in drugih jugoslovenskih izseljencih v Združenih državah. Pittsburska univerza se zahvaljuje za sliki Jurija Vega in Franceta Prešerna, ki ji ju je dr. Adlešič izročil kot darilo slovenskih mest. Končno sporoča proglas prisrčne pozdrave in zahvalo naših ameriških rojakov Ljubljani in Sloveniji ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Izjava senatorja dr. Kuloveca

Po hrvatskih listih smo zabeležili nekatera izjavanja bivšega ministra senatorja dr. Kulovca, ki jih je imel v Dubrovniku o politiki dr. Mačka. Sedaj poroča splitska »Nova doba«, da je g. Kulovec pred odhodom iz Dubrovnika napisal enega svojih prijateljev, naj z ozirom na gori omenjene vesti obvesti zainteresirano javnost, da je prišel v Dubrovnik izključno zaradi odmora in zaradi okrepitve po prestani bolezni. Zato v Dubrovniku ni dal nikomur nika politične izjave in se čudi, kako se more tak značaj pripisovati običajnim privatnim razgovorom in kako morejo ti sploh priti v javnost.

Odstop beograjskega podžupana

»Vreme« poroča, da je beograjski podžupan dr. Dragotin Todorović podal ostavko na svoj položaj. Notranje ministristvo je ostavko sprejelo. Njen vzrok iz časopisnih poročil ni razviden.

Čudno čudenje

Zagrebaški »Hrvatski dnevnik«, glavno glasilo dr. Mačka, je napisal pred dnevi uvodnik o ideologiji in programu Jugoslovanske nacionalne stranke ter o izjavljanju strankinega predsednika Petra Živkovića na njegovih nedavnih sestankih v Bosni in Dalmaciji. List seveda polemizira tako s programom in načeli stranke kakor s predsednikovimi izjavljanji, vendar pa na stvaren in dostojen način.

To se zdj zelo čudno službenemu glasilu JRZ beograjski »Samoupravci«, ki meni, da »naravnost bode v oči neobičajno blagohotni ton, s kakršnim se doslej »Hrvatski dnevnik« odlikoval, kadar je pisal o »JNS«. Končno se zaskrbljeno vprašuje, če ne bo »morda prišlo tudi tukaj do veljave stare pravilo, da se ekstremi dotikajo«.

Iz zagrebskega tabora

»Hrvatska straža« je posvetila starini »Obzor« celo stran ostre polemike, v kateri trdi, da je »Obzor« pripravljati s svojim pisanjem kapitulacijo hrvatskega narodnega pokreta. Očita mu dalje, da je hujskal proti kmetski demokraciji samo zato, da bi zbežal meščanske sloje in jih pripravil za svoje posebne načrte. »Straža« pravi, da je taj »Obzor« morda »svoje dni resen in inteligentno urejevan list. Danes to ni več, ko zastopa in brani proti hrvatsko politiko. Namesto da bi se boril za cilje hrvatskega narodnega pokreta, zastuplja hrvatsko javnost.«

Zanimiv je oni del polemike, v katerem razlaga »Hrvatska straža«, zakaj se zaga: »Obzor« s toliko gorečnostjo v JNS. Med drugim pravi, da se »Obzor« stalno vrača na Živkovića, katerega diktatoru je pomagal instalirati, in na Jevtića, o katerega prihodu je napisal dobro znani uvodnik. Pisanje »Obzora« pričinja ljudi tolažiti kot reakcije nemirne vesti po pregovoru, da se zločinec vrača na kraj svojega zločina.

Sestanek zemljoradniških prvakov

Listi poročajo, da so se v Obrenovcu sestali nekateri zemljoradniški prvaki, med njimi dr. Milan Gavrilović in poslanec Voja Lazić. Razpravljali so o pogojih, kako bi se poslanec Lazić in njegovi tovariši zopet priključili skupini Joce Jovanovića, od katere so se ločili l. 1935, ko so kandidirali na Jevtičevi vladni listi. Konferenca je trajala štiri ure, vendar je ostala brez uspeha, baje zaradi tega, ker je Voja Lazić odločno odklonil vsake koncesije v pravcu federacije in vztrajal na unitaristični ureditvi države.

Krščanski socialisti in druge delavske skupine

Jugoslovanska strokovna zveza je imela v nedeljo 12. junija svoj občni zbor, na katerem je bilo po odposlancih zastopano 93 edinic s 7429 organiziranimi člani. Glavni govornik je bil predsednik JSZ g. J. Zumer, ki je podal ideološke smernice dela krščanskih socialistov. V svojem govoru je izrazil pripravljenost JSZ sodelovati v korist delovnega kmečkega, delavskega in obrtniškega stanu z vsakim pravim in iskrenim zastopnikom delovnih stanov. Kakor posnemamo po »Delavski pravici«, je nato nadaljeval:

»Nikakor pa ne moremo sodelovati s takimi skupinami, ki so le v pripravi slučaj-

Hrepenenje po manjšinski zaščiti

Velika večina slovaškega naroda je za to, da Čehi in Slovaki, ki so ustanovili češkoslovaško republiko, tvorijo na njenem nezavisnem ozemlju češkoslovaški državni narod. Celo Andrej Hlinka, ki bi hotel Slovaške za avtonomijo kolikor mogoče zavarovati pred vplivi naprednejših Čehov (tudi čeških katoličanov iz šramkovega tabora!), celo sam Hlinka se v imenu svoje stranke izreka za državni, ne pa za manjšinski položaj Slovačkov v CSR.

Ljudem pri »Slovincu« pa to ne gre v glavo in hočejo po vsej sili spraviti Slovačke (in menda še koga kje drugje) v manjšinski položaj. Kako bi takle gospod izpod kranjskega dežnika dosegel bistvo slovaške vprašanja! Kaj so njemu številke, ki dokazujejo, da imajo Slovaki neprimeren več, kakor bi jim šlo po manjšinski zaščiti! Po njegovem je bolje, da se Slovaki postavijo v isto fronto s sudetskimi Nemci, Madžari in Poljaki, kakor pa da podpirajo Čeha v njihovi borbi za nezavisnost

države, katere poraz bi najbolj zadel prav Slovačke!

Slovensko hrepenenje po slovaški manjšinski zaščiti je tako naivno in neresno, kakor je bedast tisti »Slovenec« sofiners, da se »Jutro« zavzema kar za samega Henleina, češ da Slovačkom ne privošči istih pravic, kakor jih praška vlada pripravlja sudetskimi Nemcem. Resna poteznika s takimi ljudmi je pač nemogoča.

V ostalem pa je hrepenenje po manjšinski zaščiti značilno za politično mentaliteto nekaterih skupin. No, če bodo Slovani vodili med seboj tako politiko, da se bo lahko vedno smejal tretji in vlekli iz nje svoje koristi, kakor na primer Henlein iz Hlinkove politike, tedaj se utegne zgoditi, da res pride za nje »manjšinska zaščita«. Kakšna pa je ta v praksi, kadar jo izvaja velik tujoeden narod, o tem bi lahko celo stari Kranjec v dvajsetih letih kaj izvedel in stvar pod kranjskim dežnikom malo premislil — če ne zahtevamo preveč napora za ljudi njegove sorte...

Prvi dan dvoboja

med lahkoatletički Julijšk krajine in dravske banovine je v slabem vremenu prinesel majhen naskok gostom

Ljubljana, 18. junija.

V okviru olimpijskega dne se je danes popoldne začel na stadionu lahkoatletički dvoboj med reprezentancama Julijske krajine in dravske banovine. Prireditelj je zelo motilo slabo vreme in so morali tekmovalje zaradi večkratnih nalivov čisto prekinjati, dve točki, met kopja in stafeto 4x100 m pa celo preložiti na nedeljo. Nedeljski spored odn. nadaljevanje dvoboja se bo zaradi tega začelo že ob 9.30. Po prvem dnevu vodi Julijska krajina s 40:37 točkami.

Tehnični rezultati so bili:

V vsaki točki sta tekmovala po dva od vsake reprezentance, točke pa so štele za prvo mesto 5, za drugo 3, tretje 2 in četrto 1.

110 m zapreke: 1. Oberweger (JK) 16, 2. Pleteršek (DB) 16,8, 3. De Giovanni (JK) 17,5. Točke JK 8, DB 3.

400 m: 1. Pleteršek (DB) 51,8, 2. Cumar (JK) 52,8, 3. Lenardon (JK) 53,6, 4. Skušek (DB) 54,4. Točke JK 13, DB 9.

800 m: 1. Kliner (DB) 64,5, 2. Ruggo (JK) 62,1, 3. Contieri (JK) 60,5, 4. Sušteršič (DB) 53,3. Točke JK 18, DB 15.

1000 m: 1. Giachelli (JK) 11,2, 2. Furlan (JK) 11,4, 3. Račić (DB) 11,6, 4. Sušteršič (DB) 11,8. Točke JK 26, DB 18.

1500 m: 1. Elson (JK) 12,69, 2. Lozar (DB) 12,67, 3. Pellerin (JK) 12,62, 4. Pleteršek (DB) 12,32. Točke JK 33, DB 22.

5000 m: 1. Goršek (DB) 4:13,2, 2. Opassi (JK) 4:16, 3. Košir (DB) 4:18, 4. Burlo (JK) 4:27. Točke JK 37, DB 29.

Met krogle: 1. Kovačević (DB) 14,02, 2.

Mednarodni teniški turnir v Londonu

London, 18. jun. AA. Pri polfinalnih tekmah mednarodnega teniškega turnirja londonskega »Queens Cluba« so bili doseženi ti rezultati: Ostin (Anglija) — Kukuljević (Jugoslavija) 6-2, 6-4, Hosin (Kitajska) — Mohamed (Indija) 6-0, 6-2. Zenske: Sperling (Danska) — Moodi (USA) 8-6, 6-2. Jedjowski (Poljska) — Fabian (USA) 6-3, 6-2. V finalni tekmi sta se srečala angleški igralci Ostin in Kitajec Hosin. Ostin je z lahkoto premagal svojega nasprotnika s 6-2, 6-0. V finalni tekmi žensk je Poljakinja Jedjowski pravi tako zlahka premagala Sperlingovo s 6-3, 6-3, 6-0.

Koroški drobiž

Celovec, 26. junija.

Te dni so bili imenovani okrožni kmečki vodje za Koroško. V vsakem okraju je kmečkemu vodji dodeljen še poseben stabilni vodja (Kreistabseiter) iz rajha, da bi mu lažjalo delo in ga vpejal v nove razmere.

Pretekli teden se je po vsej bivši Avstriji vršila že tretja dobrodelna zbirka v teku enega meseca. Tokrat je nabiralo nemško šolsko društvo »Südmärke«, ki je bilo po priključitvi Avstrije k Nemčiji vključeno v centralno nemško organizacijo za pomoč v inozemstvu VDA. Ob začetku letošnje Südmärke nabiralne akcije je govoril minister Hueber in poudaril, da ostanejo Südmärkini cilji tudi v bodoče neizpremenjeni in da bo VDA (Verein der Deutschen im Ausland) v Vzhodni marki ščitil nemško narodnost tostran in onstran državnih meja. Letošnja zbirka Südmärke je bila po dosedanjih podatkih najuspešnejša. Samo Celovec je zbral nad 3.000 mark (biizu 50.000 din). Med nabiraki so bili tudi vsi ministri avstrijske pokrajinske vlade.

Ob vsej meji na Koroškem so začeli graditi velika carinska postopja, ki bodo po dograditvi lahko sprejela pod streho po 10 do 12 družin. V načrtu je, da bo stala na vsakih 6 km po ena nova carinarnica. To pomeni od Laibua do Šmoberga 25 novih carinarnic in 250 nemških uradnih družin. Vsekakor se bo po tem načrtu gradnja delavnost na južnem Koroškem močno povečala.

Te dni je bil razširjen na bivšo Avstrijo rajhovski uradniški zakon. Po njem preneha dosežanja stalnost uradništva. Če zahtevajo narodni ali državni interesi, je dovoljen odpust iz službe brez pokojnine, dovoljena pa sta tudi zmanjšanje ali popolna odtegnitev pokojnine dosežanjim upokojencem.

S 15. junijem je bila tudi v Avstriji uvedena enotna krušna moka, ki je mešanica iz več mok, pretežno ržene in pšenice. S tem se vpejuje v Avstriji tudi enoten kruh.

Letoviška potjetja so dobila nalogo, da mora biti tretjina njihovih gostov iz vrst »KDF« — Fahrere in sicer po pavšalni ceni 2,50 marke na dan za osebo. Računa se, da se bo tako tujski promet močno povečal.

V nedeljo, 26. junija, bo na Brnec »Slovenski dan«, ki ga priredi tamnošnje slovensko prosvetno društvo »Dobroča«. V št. Janžu v Rožu je pri igranju ob potoku padel triletni fantek v vodo, ki ga je zanesla do bližnjega mlina in ga vrgla čez mlinsko kolo. Ko so otroka potegnili iz vode, so ugotovili, da se mu ni nikedar zgodilo. Po prvem strahu si je kmalu opomogel in se še isti dan vedro igral kakor pred nesrečo.

V Gornji venci je ostal tudi v naprej dosežanj župan, ki je bil prvič izvoljen l. 1921. s slovensko večino.

Gostovanje beograjskega baleta v Pragi

Beograd, 18. jun. a. Te dni bo odpotoval v Prago beograjski balet, ki bo v okviru sokolskih zletnih svečanosti ponovno nastopil z našimi narodnimi pesmi. Predvajal bo nekaj srbskih in južno-srbskih pesnov, pa tudi hrvatsko in dalmatinsko kolo. Še pred gostovanjem v Pragi namerava za dva ali tri dni oditi v Sofijo.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno v vsej državi z nekoliko povečano oblačnostjo v severni polovici. Ponekod kratke nevihte in plöhe.

Zagrebaška: Stalneje, vedrejšje vreme in zmerne temperature.

Dunajska: Pretežno jasno, topleje, lokalne nevihte.

NE ZAMUDITE!

Podružnica Sterneck,
Celje, Glavni trg 17.
Prej Uršova trgovina,
Prodaja blaga po zelo
nizkih cenah.

Kliner (DB) 11,89, 3. Contieri (JK) 11,84, 4. Sanein (JK) 11,56. Točke JK 40, DB 37.

Svečana seja olimpijskega odbora

Danes ob 19.30 je bila v mestni posvetovalnici svečana seja kraljevine olimpijskega odbora, na kateri so se zbrali najodličnejši predstavniki javnosti in raznih sportskih organizacij. Sejo je otvoril predsednik kraljevine odbora g. dr. Pirc in naprosil bana g. dr. Natlačen, da otvori olimpijski dan. Ban je v svojem govoru poudarjal, da je ponosen na rezultate, ki jih je dala dravska banovina s svojim delom na polju sporta in telovadbe in da ga veseli, da se je nam Slovincem, kljub malemu številu to posrečilo. Banovina bo vedno našla razumevanje za sport in telesno vzgojo in bo ta pokret podpirala. Nato je proglasil olimpijski dan za otvorjen.

Za njim je spregovoril predsednik dr. Pirc, ki je zaključil izjavljanja z željo, da bi se vsi s se večjo vsemu lotili olimpijskega dela kakor doslej. Podžupan dr. Ravnihar je v imenu mestne občine pozdravil delo za propagiranje olimpijske misli, naglašujoč, da bo mestna občina po vzgledu

nim političnim tvorbam in so le sredstva za politične akcije. S tem branimo ugled in čast delavske skupnosti. Po geslu »Vsakomur svoje« smo pripravljani na sodelovanje tudi z drugimi delovnimi stanovi. Za geslo »Najprej razbijanje in nato vladanje« smo pa nedostopni.

Članek solnograškega nadškofa

Solnograški škof dr. Sigismund Waitz je objavil v katoliški reviji »Schönere Zukunft« članek, v katerem ostro zavrača inozemske kritike, naslovljene na avstrijski episkopat zaradi njegovega poziva, naj se avstrijski katoličani polnoštevilno udeležijo plebiscita za priključitev Avstrije k Nemčiji. Nadškof se čudi, da pišejo o težavah katoliške cerkve v Nemčiji največ ravno tisti listi, ki bi imeli dovolj prilike razpravljati o stanju katoliške cerkve v svojih državah. V svojem članku se nadškof dalje dokaj ostro izraža o mirovni pogodbi in pravi, da je bila storjena z njimi nemškemu narodu nepopolna zgodovinska krivica. Končno se čudi, da pišejo pristransko o prilikah katoliške cerkve v Nemčiji tudi katoliški listi, ki bi morali pisati samo čisto resnico. Ob koncu svojega članka dr. Waitz slovesno izjavlja, da se bodo avstrijski škofje pri urejanju odnosov z državo tudi v bodoče držali svojih sklepov iz velikih dni združitve Avstrije z Nemčijo ter izpolnjevali zapoved: Daj Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega.

Naši kraji in ljudje

Ob krsti gospe Anči Kramerjeve

Le na kratko smo mogli včeraj zabeležiti, da je v petek zvečer prenehalo biti dobro in plemenito srce ge. Anči Kramerjeve, soproge g. dr. Alberta Kramerja. Sredi najlepšega pomladnega večera se je poslovila od sveta in odšla v večnost. Bolehala je že več let, a njena čvrsta volja in živost, ki ju človek ne bi prisodil njeni nežni, drobni pojavi, sta sprosti odbijali vse bolezenske napade, ji nazaj priborili živahnost in vedrost, s katerima si je na mah osvojila vsakogar, kdor je z njo govoril. Ko je letos nekako pred dvema mesecema vnovič obolela, so bili zato vsi znanci in prijatelji polni zaupanja, da bo tudi to pot kmalu izšla zmagovalita iz te borbe. Na žalost se nade niso uresničile. Bolezen je bila močnejša od njene volje, močnejša od vse ljubeče in skrbne nege, močnejša od vse znanosti in požitvalnosti zdravnikov. Tudi izvršena teška operacija ni mogla pomagati. V petek zvečer je ga. Anči Kramerjeva za vedno zatislila svoje sinje oči. Nič več ne bomo videli v svoji sredi te srčno dobre in plemenite, skoro vedno nasmejane gospe, ki ji je bilo v največjo zadovoljstvo, če je mogla tudi v svojo okolico prinesiti kar največ sonca in sreče.

Ga. Anči je bila po rodu Čehinja, doma iz zlate Prage. Tam se je nekega dne križala njena pot s potjo takratnega mladega študenta praške univerze, sedanega našega političnega voditelja dr. Alberta Kramerja. Njuni poti se nista več ločili. Postala mu je vdana in požitvalna, skrbna in ljubeča življenjska družica v temnih viharjih in mirnih sončnih dneh, v vseh peripetijah, ki so delež zemljana. Letošnje jesen bi obhajala svojo srebrno poroko. Usoda gospe ni dala, da bi učala ta dan. Odpoklicala jo je par mesecev poprej, ko je komaj izpolnila 50. leto svojega življenja.

Nič čudnega ni, da je ob strani svojega soproga, ob strani moža, katerega življenje ima svojo glavno vsebino v delu za narod, tudi sama z vsem svojim bitjem vžjubila ta naš narod, to našo zemljo, svojo novo domovino. Ni imela veselja za velike nastope v javnosti, a bila je vedno na delu, da koga razveseli, mu pomaga.

Umrla je gospa...

Bilo je pomladi nekega leta po vojni. Z mladim prijateljem, visokošolcem iz Vite, sva se vračala iz tivoljskega parka v mesto. Govoril je o smelih načrtih. Niti z besedico ni omenil bolezni, ki je razjedala njegovo mladost.

»No, kako je z vašim zdravjem?« ga je vprašala s českim naglasom elegantna dama z vrtnico v roki, katero je bil pravkar pozdravil.

»Hvala, milostiva.«

»Rekla sem vam, ko bo pomlad in bodo cvetele rože.«

Fant se je nasmehnil in uprl svoje motne oči skozi debelo obrobjeno naočnike v vrtnico v njeni roki.

»Do jeseni bo vse dobro.«

»Bo, gospa. In vi boste spet sprejeli pokroviteljstvo nad našo prireditvijo, kaj ne?«

»Če ni drugače.«

Fant ji je spoštljivo poljubil desno in levo roko, ki se dama prijazno poslovila, je ostala v njegovi roki dišeča vrtnica.

»Kaj je z gospodom L.? Že dolgo ga ne vidim.« me je vprašala pozimi v kavarni.

»Umrl je, milostiva.«

»Kaj poveste! Preveč mu je šlo na srce. Idealist je bil. Škoda. Za druge je skrbel, zase pa nič. Ali veste za njegove? Morda so potrebni pomoči.«

»Kolikar vem, niso siromašni.«

»A vendar — škoda, škoda. Naše mladine je škoda.«

Prijatelj se je zgodila krivica. Ena izmed tistih krivic, ki morejo kvarno vplivati na delo in imajo lahko neprijetne posledice konec meseca. Prijatelj si ni znal pomagati. Ko mi je potolžil in sem mu moral obljubiti, da bom molčal, sem se prijavil v drugem nadstropju hiše v Knaflijevi ulici.

Razgrnil sem pred gospo kar moči kratko prijateljevo zadevo.

»In vi pravite, da je res tako?«

»Tudi drugi, ki jim je do resnice, bodo potrdili.«

»Zavzela se bom za njega. Menda bo kaj zaleglo.«

Cez nekaj dni mi je tovariš sporočil, da je spet vse v redu.

»Pri nas so ljudje, ki mislijo, da imajo dobro srce, pa nimajo sočutja do živali.« je odgovorila nekoč, ko sem jo prosil za udeležbo v anketi »Kakšno je vaše razmerje do psov in kaj mislite o varstvu živali?«

Bil je edini odgovor, ki sem ga prejel.

V kotu nad stopniščem je stala revna ženska.

»A, vi ste? Se ni dobil službe?« jo je vprašala gospa.

»Ne še. In otrok je zbolel.«

Gospa je odprla ročno torbico.

Spodaj na stopnicah sem se slišal njen glas:

»Za prvo silo. Storila bom vse, da pride vaš mož kjerkoli do kruha.«

Pisatelj, ki sam prodaja svoje knjige, je pripomnil:

»Gospa Kramerjeva je obljubila, da bo kupila mojo knjigo, pa me menda ne puste k njej.«

Morda sem zagrešil indiskretnost, ko sem mu svetoval, naj stopi k telefonu.

Ko se je vrnil, mi je povedal, da je gospa plačala dve knjigi, obdržala pa je le eno.

Premnogokrat je bila krstna ali birmanska botra in svojih varovancev tudi kasneje ni nikdar pozabila. Dolga je poleg tega vrsta ljudi, ki so kdajkoli v silo, kot brezposelni družinski očetje ali siromašni študentje, potrkali na njena vrata. Nikogar ni odbila. In od nikogar ni terjala ne hvale, ne časti in priznanja. Od dneva v dan pa je raslo število hvaležnih in vdanih ji znancev.

Veliko zaščitnico in podpornico je imela v gospe Kramerjevi študirajoča mladina naših srednjih šol in naše univerze. Ne le da je pomagala posameznikom, kjerkoli je mogla, in marsikateremu mlademu talentu omogočila pot navzgor — kadarkoli so imeli dijaki kakor prireditve, vedno so lahko računali na njeno požitvalno sodelovanje in učinkovito pomoč. Zlasti je dolgo vrsto let kot predsednica damskega komiteja zalagala obilo truda in skrbi za moralni in gnetni uspeh »Slovenskih večerov«, te lepe vsakotne prireditve nacionalne akademske mladine. In kakor so vstopali aktivni prireditelji in prirediteljice »Slovenskih večerov« in drugih dijaških prireditev po končanih študijah v življenje, tako je tudi s strani stalno rasel krog hvaležnih znancev te plemenite in dobre žene.

Slovenija daje smernice svetovnemu fotoamaterskemu gibanju

Poročali smo že, da se vrši ta čas na Dunaju prvi mednarodni fotoamaterski kongres, ki pripravlja teren za ustanovitev svetovne fotoamaterske zveze. Na tem zgodovinskem kongresu nastopa jugoslovensko amatersko gibanje kot eno izmed najbolj upoštevanih, kar je razvidno že iz tega, da je zastopano v častnem odboru kar z dvema imenoma, s prvim predsednikom Ljubljanskega Fotokluba, g. Srečkom Gromom, in s tajnikom zagrebškega Fotokluba, g. Avgustom Frajtičem. Edino prireditvena država, Nemčija, je v častnem odboru tako zastopana. Jugoslavija, odnosno naša ožja domovina pa se lahko ponaša tudi s tem, da se je razen prirediteljev in zastopnika poljske fotoamaterske zveze edina predstavila z važnim referatom, in sicer je g. Srečko Grom, ki se je kongresa poleg g. Frajtiča udeležil tudi kot delegat, 14. t. m. referiral o poenotenju ocenjevalnih postopkov za mednarodne fotografske razstave. Obsežni referat razpravlja v glavnem o posebnem sistemu žiriranja, ki ga je izdelal v sodelovanju z drugimi člani Fotokluba Ljubljane naš novinarski tovariš, g. Karlo Kocjančič, in o posebni metodi za strokovno izločanje žirij. Oba delegata pa sta nastopala še s celovito predlogo k drugim točkam dnevnega reda in kakšen je bil uspeh, kaže najbolje pismo, ki ga je poslal g. Grom s kongresa Fotoklubu Ljubljani. Pismo, ki bo gotovo zanimalo najširše kroge naših amaterjev, pravi med drugim:

»Na kongresu so zastopane do sedaj (t. j. 14. t. m.) sledeče države: Italija, Poljska, Luksemburška, Jugoslavija, Češkoslovaška po sudetskimi Nemci in Nemčija. Pričakujejo se še zastopniki Madžarske, Anglije in Belgije, dočim sta se Fraprie (znani ameriški amater in fotografski publicist)

Vsem nam je hudo za go. Anči Kramerjevo. Vsem številnim prijateljem in znancem, prijateljicam in znankam v Ljubljani, na deželi in daleč po Jugoslaviji. Preverili smo se lahko prav v zadnjih dneh, ko se je razvedelo za njeno bolezen, s kakšno iskrenim čustvanjem so spremljali njeno usodo tudi premožni ljubljanski meščani, ki so le po videzu poznali to ljubeznivo, skromno, a vedno elegantno gospo. Čeprav je bilo že znano, da je le še malo upanja v njeno ozdravljenje, je vendarle vest o njeni prerani smrti globoko presunila vse.

Če si uredniki »Jutra«, zlasti starejši med njimi, lastimo pravico, da smo najlepše vedeli ceniti plemenito srce ge. Anči Kramerjeve, potem je pač tudi naša pravica in dolžnost, da ob njenem tako ranem slovesu poudarimo svoje najiskrenejše spoštovanje do žene, ki je z uredništvom vedno živela v živem zanimanju za dogodke doma in v svetu, vedno v pravilnem razumevanju težko in posebnosti novinarskega dela. Gospa Anči Kramerjeva je znala vselej šegavo pokramljati ob telefonu ali ob obisku v uredništvu. Bistra hčerka demokratičnega naroda je znala s prav vsakomur občeštevati na svojstven, očarljivo priprost in domač način. In prav v zadnjih tednih, ko jo je bila bolezen že priklenila na posteljo, je skoro vsak dan po telefonu poiskala zveze z našim uredništvom in se živo zanimala za dogodke na Češkoslovaškem, svoji rodni domovini. Vsa vesela in srečna je bila, kadar smo ji lahko sporočili kako dobro vest, ki jih, hvala bogu, ni bilo malo.

Ko izgine sedaj pred nami v večnost lik srčno plemenite žene, nas vse preveča globoko in iskrena tuga, in z nami ves širok krog prijateljev in prijateljic, znancev in znank. Mi vsi jo bomo ohranili v najlepšem, hvaležnosti in spoštovanju polnem spominu.

Gospa Anči Kramerjeva sniva spokojno po prenehanju trpljenja svoj večni sen v mrtvašnici na Stari poti. V drobni krsti je njen poslednji ožki dom. Izpolnjena je tudi njena pred smrtjo izrečena želja, naj odide z vsem, ko ji bo srce nehalo utripati; krsto so takoj zaprli, čim so truplo položili v njo. Ves dan pa so prihajali znanci in znanke iz mesta, vsak mimoidoči se je ustavil in stopil v mrtvašnico, ki je kakor kapelica, vsa v cvetju in zelenju. Stene se polnijo z venci, ki jih pošiljajo v spomin in zadnji pozdrav sorodniki in prijatelji.

Pogreb ge. Anči Kramerjeve bo danes, v nedeljo popoldne ob pol petih iz mrtvašnice na Stari poti na pokopališče pri Sv. Križu.

V večkrat je že prepozno, nikoli pa ni prezgodaj, da se začne s pravilno nego zob.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Po beograjskih... kafanah

Beograd, junija. Če hoče človek v Londonu najti zvečer kakšnega znanca, s katerim bi rad govoril, mora vedeti v kateri klub zahajati, ali pa če mu klub ni znan, vsaj to mora vedeti, s katerimi klubi približno simpatizira njegov prijatelj. Recimo z antialkoholizmi, ali z literarnimi te in te smeri, ali pa s klubi debeluhov, ženomrzcev in podobno. Pa bo pozvonilo po telefonu dvema, trem takim klubom in bo svojega znanca prav gotovo našel.

V Beogradu je skoraj ista reč, le s to razliko, da tukaj ni klubov, pač pa »kafane« — to se po naše pravi »gostilne«. Vsak Beograjec zahaja v »svojo« kafano. Rad tam večerja in se najde s svojimi prijatelji. Če že ne večerja, vsaj na »čokančič« slivovke pride, ali poleti na pivo. Ob gotovem času boste znanca prav gotovo našli v njegovi »kafani«. Natakari, ki ga vprašate, vam bo natančno vedel povedati, ob kateri uri zahaja ta in ta pa oni in oni, točno, vsak dan. V vsaki izmed teh mnogoštevilnih beograjskih »kafan« se zbirajo posebni ljudje, ali celo ožji rojaki in

ide vanjo tudi kak bohem. Glavna atrakcija Rifeljna pa je kegljišče, ki je zmeraj zasedeno.

Primorci imajo nekaj zbiralšč. »Primorje« pri glavni železniški postaji — za »ta boljše« ljudi; »Gorica« oštrirja Pepeta Vodopivca v Lomini ulici, kjer sedijo Vipavci, Goričani, Tržičani. Vodopivčeva gospodinja, ki imenitno pripravlja primorska jedila — polento, fižol, radič, pastafizol, ričet in ribe — je s svojo kuharsko umetnostjo privabila lepo število gostov. Okoli okrogle mize Vipavca kapitana Šmuka, po bohemsko »bridke sablje«, boste našli celo nekaj slovenskih umetnikov, ki živijo v Beogradu: slikarja Stepančiča — »svovodo Stepo«, režiserja Delaka — »Pisatorja«, podpisane — »vladiko Rada« in druge. »Gorica« ima svoje imenitno igrišče za balinčanje in če je lepo vreme, se ga prav pridno poslužujejo naši Kraševci in drugi Primorci. Glas Selanovega Jožeta iz Sežane po navadi nadvlada druge. Tudi kadar po fantovski zapojejo:

»zmiraj ledik fant vesel dokler bom živ...«

Najbolj imenitna oštarja je pa »Slovenija« na Zelenem Vencu, ali po domače »pri Tonetu«. V njej je trikrat na teden »krompirbal« in se takrat zberejo polnoštevilno hišne pomočnice, da se ob hreščici harmoniki in kontrabasu zavrtijo s fanti in malce pozabijo na vsakdanje trdo življenje.

»Pri Tonetu« dobite tudi pristnega dolenskega cvička, ki je — treba mu priznati — »prima«. Zakaj Tone je oštir, ki ga sam rad »pocuka« in zmeraj »tistega boljšega«. Zato tudi skrbi za prvostarno robo, ki jo pripelje naravnost iz Dolenskega, kar se svečano proslavi. Oštir Tone ima prelep glas in ga ob takih priložnostih povzdigne: »na voz ga naklada, z živinco pelja, a' njemu pa srce igra...« Res je Tonetovo srce razigrano in tako pošteno slovensko, da ga ni najti daleč na okoli. Tudi pri Tonetu boste našli pestro slovensko družbo, tisto, ki ceni cviček, slovensko pesem in — umetniške debate. Štab znamenite »bridke sablje«, ki sem jo prej omenil, je skoraj vsak večer tam in Tone in njegova nadvse ljubezniva gospa, simpatična Gorenjka, rada prisede... Oštir Tone zmeraj da za »šlaftrunk«... To takole malo za pouk, če vas pot pripelje v Beograd.

Rade Pregarc

Ogl. reg. št. 13. 485/35

Sokolskim društvom

Danes bo širom Slovenije in zlasti tudi v okolici Ljubljane cela vrsta sokolskih nastopov in svečanosti. Nemogoče nam je poslati svoje poročevalce na vse te prireditve. Zato prosimo uprave sokolskih društev, da naj po možnosti same poskrbe za poročila o svojih prireditvah ter nam jih čim prej pošljejo.

Uredništvo »Jutra«

RADI PREZIDAVE PRODAJA SE CENEJŠE

Sterneski

soplemenjaki. So »kafane«, v katerih sedijo skoraj sami državni upokojenci; druge spet, v katerih se zbirajo trgovci te in te stroke; tretje — novinarji; četrte — igralci, umetniki; pete — šoferji; šeste — tramvajci. In tako dalje. Pa tudi po raznih jugoslovanskih pokrajinah se delijo: kafana, v katero zahajajo skoraj izključno sami Bosanci, kafana, v kateri se zbirajo Dalmatinci, pa še celo Šibenčani posebej, Splitski posebej, Dubrovčani posebej; pa spet kafana, v kateri sedijo sami ponosni Črnogorci; potem zase so Šumadinci, Mačvani in Južnosrbijanci. Vojvodinci, Sremci, Slavonci imajo kajpada vse polno »svojih« kafan. Tudi Slovenci, ki jih živi v Beogradu lepo število imajo »svoje« kafane. Tudi nje boste našli, sicer ne hudo, vendarle malce razdeljene. Kranjci sem, Stajerci tja, Primorci zopet drugam. Svetniki, senatorji, z eno besedo elita na eni, nižji uradniki, bohemija na drugi strani. Je že tako v življenju, vsaka riba v svojo vodo: če je velika v ocean, če majhna v potok.

Med najbolj znane slovenske gostilne v Beogradu spada »Gostilna pod lipo« v Poincarejevi ulici, ali kakor ji po domače pravijo »pri Rifeljnu«. Tu se zbira kar je »gornjih 10.000« med beograjskimi Slovenci. Včasih seveda za-

tako daleč dozoreli, da je župan lahko našel vprašanje stavljalca.

Prvi predlog je bil za stavbišče, kjer palača danes stoji. Potem so sklenili, naj se načrti izdelajo za zgradbo na Dunajski cesti, kjer je pred potresom stala stara bolnica. Končno so kupili stavbišče na Prulah. Stavbeni program je izdelal direktor Šubic in je magistrat leta 1901 razpisal javni tečaj za izvršitev osnutkov. Prvo nagrado je dobil arhitekt Holinsky. Vlada osnutka ni odobrila in šele leta 1904 odobrila novi splošni načrt, ki ga je izdelal direktor oboke državnih obrtne šole v Brnu. Proračun za zgradbo je znašal okroglo 1 milijon kron.

V tej dobi so se nasprotja med tedanjimi političnimi strankami v Ljubljani močno poosttrila. Kramjska hranilnica (nemška trdnjava) je vsakršno prispevanje k stroškom zgradbe skrajna odklonila, deželni odbor pa je sicer obljubil podporno, toda ni bilo priprakovati, da bo deželni zbor lahko redno deloval. Končno je finančno ministrstvo pristalo na prispevek za zgradbo na ta način, da dovoli odpis potrošnega trikotnega posejaja, ki bi ga morala občina vračati od 1. januarja 1913. v 20 letnih obrokih. Zato pa je vlada zahtevala, da mestna občina ne uporabi že kupljenega stavbišča na Prulah, da seveda temveč šolo na drugem ugodnejšem zemljišču in izroči dogotljivo zgradbo erarju v neomejeno last. Pri sklepu pogajanj je imelo potresno posojilo okroglo vrednost 575 tisoč kron.

Nato je leta 1909. mestni magistrat kupil stavbišče ob Rjamskem zidu, naročil podrobne načrte in strokovne proračune pri A. Dvořaku, ki je izvršil tudi splošni načrt in so bila avgusta meseca stavbna dela odda-

Borba za palačo obrtne šole na Mirju Nekaj spominov ob zlatem jubileju TSS

Ljubljana, 18. junija Tehniška srednja šola v Ljubljani slavi te dni z vsemi svojimi obrtnoškoletnimi oddelki 50-letnico obstoja z veliko šolsko razstavo v ponosni svoji palači, v katero pa se je vselila šele meseca novembra leta 1911. Šola je zgradila na lastne stroške mestna občina ljubljanska, ki je morala od vsega početka skrbeti za šolske prostore in mora še danes novemu posloju brezplačno dobavljati električni tok za razsvetljavo.

Obrtna šola je imela prve prostore pred 50 leti v nekdanji Virantovi hiši na sv. Jakoba trgu 2 (tedaj last Kranjske hranilnice, danes direktorje pošte in telegrafa). Ženska obrtna šola je bila nekaj časa nastanjena v Drotovih (kasneje Jakopičevi, sedaj Jelačičevi) hiši na Emonski cesti 2. Leta 1894 je mestna občina za dva nova šolske oddelke (za figurarno plastiko in za pletarstvo) najela prostore v Zoisovi hiši na Bregu 20.

Potresna katastrofa meseca aprila leta 1895. je bila usodopolna tudi za obrtno šolo. Od 39 lokalov, ki je bil zavod v njih nastanjen, je bilo še po prvih popravilih samo devet sob v porabnem stanju. Zlasti mnogo so trpeli prostori v Virantovi hiši, v Zoisovi hiši pa je bil razdeljen oddelak za figurarno podobarstvo. Popravljanja so vendar pravočasno dovršili, da so lahko v jeseni nadaljevali z rednim poukom.

Aprila leta 1899 je Kranjska hranilnica odpovedala del šolskih prostorov v stari Virantovi hiši. Mestna občina je najela ves

Zatiški dvorec, poslopje verskega fonda na Starem trgu 36, razen dela pritličja, kjer je ostala pošta. V Virantovi hiši so ostale le delavnice za mizarstvo, strugarstvo in rezbarstvo in prostor za modeliranje, vsi drugi oddelki in tudi oba oddelka iz Zoisove hiše, pa so se oktobra meseca preselili v Zatiški dvorec. Šolski prostorji v Virantovi hiši niso bili primerni, ker je bila v hiši gostilna s prenočevališčem in kavarna, novi prostori v Zatiškem dvorcu pa so bili vlažni in premalo svetli. Direktor šole Ivan Šubic je preseleitev porabil za novo poživljenje delovanja in pripravljanja za lastno šolsko zgradbo.

Ko je bil 1. 1904. ustanovljen prvi oddelak z značajem delovodsko šole (zimske tečaj za stavbne obrtnike), so najeli šolske prostore v Koširjevi hiši Pred Prulami 23, leto kasneje pa v Pongračevi hiši na Turjaškem trgu.

Leta 1895. je osrednja komisija na Dunaju (v svoji prvi seji po ljubljanskem potresu) odobrila predlog, da naj se v Ljubljani ustanovi delovodsko šola mehanske-tehniške smeri. Tedaj so pričeli s pogajanj za zgradbo primernega šolskega poslopja. Vlada je zahtevala, da zgradi poslopje mestna občina na lastne stroške z eventualno podporo deželnega zbora in trgovce in obrtne zbornice. Dasi je tedanji napredni občinski svet s svojim županom Ivanom Hribarjem vse zadeve z izredno vneto pospeševal, vendar dogovori šole leta 1900

na ljubljanski trdnji Pilipu Supančiču. Deželni zbor je v začetku leta 1910. dovolil mestni občini najeti posejaja 1 milijona kron, za zgradbo obrtne šole, njeno proročilo za prispevek k stroškom zgradbe pa je odklonil.

Ko so se pripravljali načrti za zgradbo državne obrtne šole ni bilo še nikjer odločeno, da bo Ljubljana dobila kodaj tudi višjo obrtno šolo, to je današnje odseke tehniške obrtne šole, ki so bili ustanovljeni šele leta 1917. Toda za kasnejši razvoj so bili predvideni tudi vsi potrebni prostori za dva popolna višji oddelki. (Danes imamo tri višje oddelke). Vlada se je dolgo upirala, da bi potrdila vse stavbeni načrt, ker so nemški poslanci v tem videli že odklop za višjo obrtno šolo v Ljubljani in so proti tej koncesiji Slovincem odločno protestirali. Župana Hribarja so politični na Dunaj in mu prigovarjali, naj bi se Ljubljana zadovoljila z manjšo stavbo. Toda mestna občina se ni dala in je zidala po odobrenem celotnem načrtu.

Dne 1. septembra 1910 je bil občinski svet razpuščen, zgradba šole pa se je pod vodstvom komisijarja neovirano nadaljevala, ker so bili vsi pogoji ustvarjeni že pod naprednim občinskim svetom.

Nekaj let se zavlačevanje in vojna bi bila preprečila zgradbo. Takse zgradbe bi tudi v povojni dobi še dolgo ne dobili in naše obrtno šolstvo ne bi bilo na tej stopnji kakor je danes. Zastuga, da imamo današnje tehniško srednjo šolo v Ljubljani z vsemi njenimi delovodskimi in obrtnimi strokovnimi oddelki, prišče v največji meri mestni občini ljubljanski s njenim predanostjo in prednim občinskim svetom.

Gospodarstvo

Za poglobitev gospodarskih odnošajev med češkoslovaško in Jugoslavijo

Gospodarski odnošaji med našo državo in Češkoslovaško se niso dosegli oni obseg, ki bi ga lahko dosegli in kakor si ga želimo. V današnji dobi gospodarsko političnih sprememb je zaradi tega pripisati poseben pomen drugemu zasedanju skupnega odbora Češkoslovaško-jugoslovenske gospodarske zbornice v Pragi in Jugoslovensko-češke gospodarske zbornice v Beogradu, ki je bilo od 10. do 13. junija v Pragi. Zasedanje, ki je trajalo štiri dni, je imelo predvsem namen ugotoviti rezultate prizadevanja obeh mešanih zbornic pri izvajanju sklepov prvega zasedanja skupnega odbora, ki je bilo lani septembra v Beogradu, ugotoviti nove potrebe in proučiti vprašanje klirinškega plačilnega prometa.

Obe zbornici, praška kakor tudi beograjska, sta temu drugemu zasedanju posvetili največjo skrb in pozornost. Češka delegacija je v skupnem odboru vodil inž. Jan Dvořák, predsednik praške zbornice in generalni direktor Živnostenske banke v Pragi, člani odbora pa so bili inž. Ferdinand Klindera, podpredsednik zbornice, predsednik Centrokooperativne in glavne zveze češkoslovaških kmetijskih združenj v Pragi, Emil Lustig, podpredsednik zbornice in predsednik Velikonakupne združene centrale v Pragi, dr. František Oberthor, podpredsednik zbornice in predsednik trgovinsko-obrtno tehnične visoke šole, dr. Ladislav Feierabend, predsednik češkoslovaškega žitnega monopola, inž. Hugo Vavrečka, opolnomočeni minister na razpoložljivosti in generalni direktor gospodarske centrale v Pragi ter dr. Zdenko Fafl, generalni direktor Ekspozitnega instituta v Pragi.

Jugoslovensko delegacijo je v skupnem odboru vodil Svetislav Marodić, predsednik Jugoslovensko-češkoslovaške gospodarske zbornice in generalni tajnik Trgovinske zbornice v Beogradu, člani pa so bili: Anton Krejčí, podpredsednik beograjske zbornice in ravnatelj Trgovnice za dušik v Rušah, Ivan Mohorič, bivši minister in generalni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani, Edo Marković, generalni direktor »Prizada«, Dobrovoje Lazarević, trgovec v Beogradu, dr. Slavko Stanić, generalni tajnik Zbornice za TOI v Novem Sadu in inž. Nikola Petrović, generalni tajnik Jugoslovensko-češkoslovaške gospodarske zbornice v Beogradu.

Tudi to drugo zasedanje skupnega odbora obeh zbornic je pokazalo enotnost željo za čim tesnejšo gospodarsko zblizanje in sodelovanje med obojema bratskima narodoma. Obe zbornici sta si nadeli nalogo, odstraniti predvsem obstoječe ovire v medsebojnem blagovnem prometu. Po končanem štiridnevem zasedanju, ki je pokazalo popolno soglasje, je bil izdan komunique, ki pravi med drugim naslednje: Lani v jeseni je bilo v Beogradu prvo zasedanje skupnega odbora obeh zbornic. To prvo posvetovanje predstavnikov obeh posestrimskih organizacij je že pokazalo, da obstoja popolno razumevanje za velik pomen češkoslovaško-jugoslovenskih gospodarskih odnošajev za življenje in razvoj obeh držav, kakor tudi dobra volja od

obeh strani, da se te zveze čim bolj poglobijo in razširijo. Na tem prvem zasedanju je skupni odbor napravil vrsto važnih sklepov glede konkretnih akcij, ki naj jih izvedeta obe zbornici.

Na svojem praškem zasedanju od 10. do 13. t. m. je skupni odbor najprej proučil, v kakšni meri sta obe zbornici izvršili svoje naloge, in je enotno in z zadovoljstvom ugotovil, da je bil upravičen optimizem, s katerim je bilo izpolnjeno prvo zasedanje v Beogradu. Po vseh sklepih beograjskega zasedanja sta obe zbornici intenzivno delali in sta že v prvem letu dosegli stvarne rezultate. Na podlagi strokovnih referatov je praško zasedanje pokazalo, da obstojajo glede obsega blagovne izmenjave znatne možnosti povečanja, tako glede predmetov dosedanjih medsebojnih trgovine kakor glede drugih proizvodov. V tej zvezi je skupni odbor zlasti razpravljaval o vprašanju povečanja izvoza agrarnih proizvodov iz Jugoslavije v Češkoslovaško, zlasti cerealijskih, sadja in povrtnine, lanu, konoplje, živine, lesa, tanina, rud, in surovih kož. O vseh teh vprašanjih je skupni odbor konzultiral predstavnike češkoslovaške Narodne banke, trgovinskih zbornic, ekspozitnega instituta, češkoslovaške zveze industrijev, žitnega monopola, združenih organizacij itd., da prouči vse težkote, ki obstojajo v trgovinskem prometu med obojema državama. Nato je sestavil predloge o ukrepih za odstranitev teh težkote.

Skupni odbor je nadalje razpravljaval o tem, da se pošljejo iz Jugoslavije v Češkoslovaško mladi gospodarstveniki na strokovne študije in prakso. Razpravljal je nadalje o razvoju turizma in proučil možnosti za nadaljnje sistematično delo za povečanje turističnega prometa. Obširno je tudi razpravljaval o plačilnem prometu med obojema državama in proučil vse možnosti za zboljšanje tega plačilnega prometa. Pri posvetovanjih skupnega odbora se je pokazalo popolno soglasje o vseh vprašanih dnevnih redih, kar daje obojema zbornicima nov pogum za bodoče še živahnije sodelovanje.

Najvišje in za vse udeležence nepozabne pažnje so bili predstavniki obeh zbornic deležni od strani predsednika republike dr. Beneša. Četudi je prezident v današnjih časih preobremenjen z velikimi in važnimi vprašanji, je vendar sprejel predstavnike zbornic v triletni avdienci, v toku katere je pokazal veliko zanimanje za delovanje obeh zbornic, kakor tudi veliko razumevanje in simpatije za vse težnje, ki jih zasledujeta obe zbornici.

Trgovinska pogajanja s Češkoslovaško
Po prvotnih načrtih bi se morala trgovinska pogajanja med našo državo in Češkoslovaško pričeti v Pragi 20. t. m. Kakor sedaj poročajo iz Beograda, se bodo ta pogajanja pričela šele sredi julija, potem ko bo Češkoslovaška končala svoja pogajanja z Madžarsko, ki se bodo začela 10. julija. Sredi julija bodo tudi že znani približni rezultati žitne letine v naši državi in bo s tem dana možnost pogajati se na realnejši osnovi o vprašanju izvoza naših pšenice v Češkoslovaško.

ga, da znaša površina 25.000 ha, od teh toliko tisoč nerodnih, a letni pridelek v istem letu 500.000 ali 600.000 hl in še več. Naj si bodo že vsi, tudi na novo zasajeni vinogradi s cepljenkami rodni ali nerodni, bi morala prava statistika smatrati vse kot rodne, kajti če so cepljenke, bodo čez 2-3 leta vse rodne; toda vinogradi so že kompletni s približno enakim letnim pridelkom, ki ga izenačijo starejše cepljenke. Posebej bi bilo navesti le matičnjake kot nerodne trte, ker ti dajejo leto k letu samo nerodne ključe in bilke (korenjake).

Enako je tudi s sadnimi drevesi in s sadnim pridelkom. Eni računajo s pridelkom 2.000-3.000 vagonov letno, drugi pa kar s 4.000-5.000 vagonov. Tako pretirana cenitev lahko potem neugodno vpliva na cene.

Tudi za Dalmacijo in Bačko navajajo statistike glede vina netočne podatke, kar pogosto povzroča zmešnjavo. V resnici je pridelok po večini večji, kakor je izkazan, saj vina nikoli ne zmanjka, če je še tako poceni in če tudi gre po več tisoč hl v druge banovine in v inozemstvo. Da bi znal pridelok v Jugoslaviji samo 3% do 4% milijona hl, je tudi domoljub.

Slaba in površna statistika se vodi zlasti pri poljskih pridelkih, zlasti v južnih krajih. Statistika navaja, da je znašal na primer pridelok pšenice toliko in toliko tisoč vagonov, ko pa smo izvozili le del predvidenega izvoznega presežka, se izkaže, da je bil pridelok mnogo manjši in treba potem primanjkljaj nadomestiti z uvozom iz drugih držav po višji ceni, kakor se je to zgodilo ravno letos s pšenico.

Za oživiljenje zanesljive gospodarske statistike rabimo v vsaki banovini res več mlajših strokovnih moči, zlasti absolutno kmetijskih šol, ki bi o pravem času osebno zbrali točne podatke. Seveda bi bilo treba te najete moči tudi posebej honorirati, kajti zastoj se ne bo trdil nihče.

Dveletni ali triletni taki obhodi bi zadovoljili za sestavo zanesljive statistike, ki bi se potem na tej podlagi lahko dalje vodila in bi se potem vsako leto spreminjala navzgor ali navzdol, ravnojač se po vremenu in po spremembah posejane ali posajene površine.

Ljubljansko železniško vprašanje

V petek 17. t. m. je bila na direkciji državnih železnic v Ljubljani pod predsedstvom direktorja dr. Bončina prva seja ožjega tehničnega odbora za preureditev ljubljanskih železniških postaj in prog.

Ta odbor, v katerem so poleg zastopnikov železniške uprave še zastopniki kr. banske uprave, mestne občine, Zbornice za TOI ter udruženja inženjerjev in arhitektov, je bil izvoljen na znani veliki konferenci vseh na rešitvi tega važnega vprašanja zainteresiranih dne 2. in 3. decembra 1937. Odbor je bil od prometnega ministrstva potrjen kot stalna institucija, ki naj potop svoje eksekutive t. j. potop novo ustanovljenega tehničnega biroja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani izdela študije za najboljši rešitev ljubljanskega železniškega vprašanja.

Predvsem se bo bavil ta biro z izdelavo načrtov in proračunov za tako imenovani poglobitveni projekt. Sklenjeno je bilo, da se izdelajo vse deloma jako obsežne študije za popolno in dokončno rešitev problema do konca leta 1939. Kot prva etapa je zamišljena odstranitev kurilnic, delavnic in ranžirnega kolodvora z mestnega območja.

Ožji tehnični odbor bo imel stalne seje najmanj enkrat na mesec in bo kontroliral ter dajal inicijative tehničnemu biroju, v katerem so razen železniških strokovnjakov tudi banovinski in mestni tehnični izvedenci. Za šefa tehničnega biroja je imenovan g. svetnik inž. Drago Leskovšek.

Nova velebanka na Dunaju

Dunajska Merkur-banka, ki je že dolgo vrsto let last nemškega kapitala, namreč Dresdner banka, je v maju pričela pogajanja zaradi prevzema vseh avstrijskih poslov Länderbanks in dunajske podružnice Živnostenske banke. Ta pogajanja so bila te dni zaključena. Dunajske posle Länderbanks, ki ima v Parizu svojo centralo pod nazivom »Banque des Pays de l'Europe Centrale«, bo prevzela Merkur banka, ki bo prevzela tudi posle dunajske podružnice Živnostenske banke. Sama Merkur-banka bo po združitvi prevzela naziv »Länderbank«. Tako bo nastala na Dunaju druga veleban-

ka, ki bo pretežno v rokah nemškega kapitala.

Zaradi izvedbe te fuzije je pariška Länderbanka sklicala na 30. junij izredni občni zbor, ki bo sklepal o odstopu poslov v Avstriji. Merkur banka pa bo imela občni zbor 2. julija. Nova dunajska velebanka bo imela 20 milijonov mark delniškega kapitala. Länderbanka ima v Avstriji precej obsežno mrežo podružnic. Čeprav je sedež te banke v Parizu, vendar ima največ poslov v Avstriji. Samo na Dunaju ima 17 depozitnih blagajn, v ostali Avstriji pa 5 podružnic. Tudi obseg poslov dunajske podružnice Živnostenske banke je znaten. Po fuziji bo imela nova velebanka okrog 800 nameštencev.

Direkcija Länderbanks je ob zaključku pogajanj objavila nekaj podatkov o pomenu te združitve in o bodoših nalogah nove Länderbanks, ki bo gojila zlasti posle v zvezi s trgovinskim prometom z Vzhodno Evropo.

Obseg poslov nove velebanke se da presoditi po višini bilančne vsote vseh treh zavodov. Dunajska Merkur banka je imela doslej 15 milijonov šilingov glavnice, njena bilančna vsota pa je znašala 110 milijonov šilingov. Bilančna vsota avstrijske podružnice Länderbanks je znašala ob koncu lanskega leta 280 milijonov šilingov, bilančna vsota dunajske podružnice Živnostenske banke pa okrog 45 milijonov šilingov. Skupna bilančna vsota nove združene velebanke bo znašala okrog 300 milijonov mark, tako da bo ta nova velebanka le malo zostajala za avstrijsko Kreditanstalt, ki ima bilančno vsoto 470 milijonov mark. Imela bo na Dunaju 30 depozitnih blagajn, vrhu tega pa še v ostali Avstriji 9 podružnic. Kakor zatrjujejo, bo pariška centrala Länderbanks obdržala v svojem portfelju vse delnice industrijskih podjetij, ki delujejo izven Avstrije. Med podjetja Länderbanks spada, kakor znano, tudi Trboveljska premogokopna družba.

Gibanje klirinških računov

Najnovejši izkaz Narodne banke o gibanju klirinških računov zaznamuje v drugi četrtini junija nadaljnje, vendar nebitno zmanjšanje naših klirinških terjatev v Italiji, in sicer v starem klirinškem računu za 0,03 na 18,06 milijona lir, v novem dinarskem klirinškem računu pa za 0,03 na 124,28 milijona din. Dne 17. junija je Narodna banka izplačala v kliringu z Italijo klirinške nakaznice do št. 13.983 od 22. februarja t. l.

V kliringu z Nemčijo se je saldo naših terjatev ponovno zmanjšal za 0,87 na 8,39 milijona mark. Zmanjšal se je tudi saldo naših terjatev v Poljski, in sicer za 1,0 na 11,1 milijona din, saldo naših terjatev v Turčiji pa za 0,1 na 12,5 milijona din. Narasel pa je saldo naših terjatev v Bolgariji za 0,2 na 0,4 milijona din.

Med pasivnimi klirirgi je naš klirinški dolg v Češkoslovaški ponovno narasel za 1,8 na 139,8 milijona din. Tudi saldo našega dolga v Švici se je za malenkost povečal in sicer za 0,04 na 2,86 milijona švic. frankov, medtem ko se je zmanjšal naš dolg v Rumuniji za 2,1 na 9,6 milijona din in naš klirinški dolg v Madžarski za 0,1 na 38,1 milijona din.

V plačilnem prometu z Grčijo je bilo dne 9. junija v prometu za 44,4 milijona drahm grško-jugoslovenskih bonov, medtem ko je znašal saldo naših blokiranih terjatev pri Grški banki 18,5 milijona din.

D. Ravljen: »Črna vojna«

120 strani. Broširano 10, vezano 15 din. Založba »Čestac«, Ljubljana, Knaflova 5.

Kokainska afera

Ljubljana, 18. junija.

Ves dan danes se nadaljuje večerji pričetna razprava proti družbi sleparjev z lažnim kokainom in njihovim pomagačem. Dvanajst jih sedi na zatožnih klopih, bralnice postajajo nervozni zaradi počasnega razpleta, sodniki pa težko vozijo naprej, ker jim vse prizadete stranke otežkočajo naglo razjasnitev zamotanih poslov.

O »kokaincu«, kakor se je oprijel naziv sleparjev z lažnim kokainom, smo že lani večkrat obširno poročali: o njihovih poslih v tej razpravi nismo naleteli na kakšne posebne novosti. Vsi so si v bistvu enaki po načinu izvedbe sleparije, tudi kot sleparji so nastopali isti ljudje, od priške do prilike razvrščeni po potrebi v različne »ansamble«. Novi so samo oskondovanci in še ti so natančno podobni starim po svoji lahkovernosti in tudi — dvomljivosti. So v resnici »firma« zase. Od procesa do procesa se je potrpelava domneva, da tudi z oskondovanci ni vse tako v redu in lepo, kakor so se hoteli kot nedolžne žrtve predstavljati. Zato je z njimi velika težava. Kakor smo večerji povedali, so se nekoliko kasno pokazali iz započev in obletavali po prvi lanskajski januarski razpravi državnega tožila dr. Fellaherja s »senzacionalnim« razkritji o širokopoteznih sleparijah, ki dotle še niso prišle na dan. Peštica teh osleparjenih je res prišla na dan, poučeni pa previdno izražajo domneve, da so se sleparije vršile na mnogo širši podlagi, da pa si oskondovanci ne upajo s prijavami na dan iz strahu pred »javnim mnenjem«.

Še teh nekaj oskondovancev, pri katerih je šlo za visoke vsote, za katere so bili osleparjeni, pa je dokaj razočaralo. Stvar je namreč ta, da so v svojih izpovedih tako oprezni in nagnjeni k izmikavanju, da bi se po teh dalo sklopiti na marsikaj. Zgoditi se je moralo celo to, da so neko pričo oskondovanca zaradi krivega pričevanja v decembarski razpravi vtrkali v preiskovalni zapor in ga danes uvrstili med obtožence pod obtožbo zavestnega krivega pričevanja. Z drugimi pa sodniki tudi ne morejo priti na čisto, ker kaže, da njih izkajajoča pričevanja zasledujejo cilji: povedati o obtoženi pač le toliko, kolikor bi se bremenena moglo zvrniti na njih same. Na današnji razpravi, ki je bila rezervirana za zasliševanje dvajsetih prič, so branici izkoristili to šibkost prič in je prišlo do prav zanimivih besednih dvobojev med njimi in pričami, pa bi se ne dalo reči, da so branici potegnili kratko. Saj je morala nekda prič brez izkajanja priznati, da se bavi s tihotapstvom na splošno in tudi posebno z nekaterimi vrstami mamilnih sredstev. Če je pa tako, sodijo, je riziko pač tu, ker so posli neobičajni, so neobičajni tudi manre. Tudi obtoženci niso zaočeta in so pazljivo prežali na »ključke« v izpovedih prič. Sicer so se pa obtoženci razen glavnih ak-

Gospodarske vesti

== Priprave za vinarski kongres, ki bo v nedeljo 19. t. m. v Gornji Radgosi == V polnem teku. Gomjersko-dunajska Vinarska podružnica pripravlja razgled najboljše vin iz gomjersko-dunajskega okoliša, za nedeljo popoldne pa pripravila izlet z avtobusi na Kapelo, kjer bodo posnetki uživali krasen razgled na območje Slo. gorice. Obenem si bodo ogledali tudi tamonjso banovinsko trsnico in njene vzorno urejene nasade. Pričakovati je večjega obiska slovenskih vinogradnikov in prijateljev našega območnega prebivalstva.

== Polovična vozina za občni zbor Zveze slovenskih združenj v Ljubljani. Prometno ministrstvo je s svojim odlokom M. S. br. 13.477/38 odobrilo polovično vozino za občni zbor Zveze slovenskih združenj, ki bo v ponedeljek 20. junija. Vsa delegata naj kupi na odhodni postaji poleg cele karte še posebno legitimacijo (obrazec K-13), na kateri bo Zveza potrdila udeležbo.

== Gradnja tramvaja k Sv. Križu. Dne 28. sept. lanskega leta je bila na prošnjo Splošne maloželezniške družbe d. d. v Ljubljani komisijaka obravnava o projektu enotne tramvajске proge k Sv. Križu. Po tej obravnavi pa se je podjetje odločilo za gradnjo dvotirne proge. Novi projekt predvideva dvotirni odcep v višini Prisojne in Bohoričeve ulice v kilometru 0,975 proge na Jegličevi cesti in dvotirni odcep na vogalu Jegličeve in Masarykove ceste v kilometru 0,7 proge glavni kolodvor Hrvatski trg, ter nato izpeljavo dvotirne proge vse do kilometra 1,765, kjer preide proga v enotirno do konca, t. j. do kilometra 1,840. Glede na spremembo načrta je banka uprava odredila komisijaki ogled in obravnavo na kraju nameštene proge za četrtak 7. julija s sestankom komisije ob 14. uri pri odcipu Smartinske in Jegličeve ceste. Interesenti se obveščajo, da so načrti na vpogled do dneva obravnave pri kraljevski banski upravi oddelek VIII in pri mestnem poglavarstvu.

Borze

Na Ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5,61 milijona din. Na splošno 4,87 milijona din v prejšnjem tednu. Za v prejšnjem tednu je tečaj nemške klirinške marke v privatnem kliringu za malenkost popustil pod 14,50, kolikor je dosegel notrjala za vrsto mesecov. V minulim tednu pa se je tečaj zopet dvignil na 14,50. Na svobodnem deviznem trgu stanejo angleški funti nespremenjeno 238 din in švicarski franki 11 din.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 12.1350, London 21.6450, New York 43.625, Bruselj 73.9750, Milan 22.91, Amsterdam 241.5750, Berlin 175.9750, Dunaj bankovci 38, Stockholm 111.60, Oslo 108.7750, København 96.6250, Praga 15.17, Varšava 82, Budimpešta 86.3750, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO

Chicago, 18. junija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 78,50, za sept. 79,50; koruza: za julij 57,75.

Winnipeg, 18. junija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 107,625, za okt. 86,50.

BOMBAZ

Liverpool, 17. junija. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za junij 4,49 (prejšnji dan 4,43), za avg. 4,54 (4,47), za dec. 4,67 (4,59).

New York, 17. junija. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za julij 8,33 (8,29), za dec. 8,39 (8,35).

Kritika naše gospodarske statistike

Prejeli smo: V gospodarskem delu je prineslo »Jutro« v nedeljo 5. t. m. daljšo kritiko ankete o našem kmetijstvu, ki po svoji vsebini zasluži vse priznanje. Tako jasno, umestno, neenostorno strokovno kritiko o površnosti statistike našega strokovnega gospodarstva v dravski banovini, kakor tudi menda v večini drugih banovin, smo že dolgo pogrešali. Zato ni odveč, če se k temu vprašanju še malo povrnemo.

Udeleženci na tej anketi so bili razočarani že zaradi tega, ker je vsak banovinski referent dravske banovine prinesel seboj že zgotovljen, prav dolg referat s pripravljenimi predlogi, in je že samo čitanje teh referatov vzelo toliko časa, da povabljeni udeleženci niso mogli priti do besede, niso mogli iznesti svojih nasvetov in končno niso vedeli, za kaj so se prav

za prav sestali. Zaradi tega so bili nekateri prav nejevoljni in se ankete niso nadalje udeležili. — Tako postopanje se ne more imenovati gospodarsko posvetovanje, na katerem bi se morala temeljito reševati najvažnejša gospodarska vprašanja.

Da je naša gospodarska ali agrarna statistika prepovršna in nezanesljiva, se ne da prikriti. Vzemimo n. pr. samo statistiko o vinarstvu in sadjarstvu, pa pridemo takoj do spoznanja, da je taka statistika docela nezanesljiva. Vsaka statistika pokaže vsako leto znatne razlike glede pridelkov in površine, kakor jo pač kdo sestavlja.

Dočim navaja ena statistika (en poročevalec-referent), da je v dravski banovini 23.000 ha obnovljenih vinogradov, od teh 2000 do 3000 ha se nerodnih, in da znaša letni pridelek 300.000 hl vina, navaja dru-

glo, da znaša površina 25.000 ha, od teh toliko tisoč nerodnih, a letni pridelek v istem letu 500.000 ali 600.000 hl in še več. Naj si bodo že vsi, tudi na novo zasajeni vinogradi s cepljenkami rodni ali nerodni, bi morala prava statistika smatrati vse kot rodne, kajti če so cepljenke, bodo čez 2-3 leta vse rodne; toda vinogradi so že kompletni s približno enakim letnim pridelkom, ki ga izenačijo starejše cepljenke. Posebej bi bilo navesti le matičnjake kot nerodne trte, ker ti dajejo leto k letu samo nerodne ključe in bilke (korenjake).

Enako je tudi s sadnimi drevesi in s sadnim pridelkom. Eni računajo s pridelkom 2.000-3.000 vagonov letno, drugi pa kar s 4.000-5.000 vagonov. Tako pretirana cenitev lahko potem neugodno vpliva na cene.

Tudi za Dalmacijo in Bačko navajajo statistike glede vina netočne podatke, kar pogosto povzroča zmešnjavo. V resnici je pridelok po večini večji, kakor je izkazan, saj vina nikoli ne zmanjka, če je še tako poceni in če tudi gre po več tisoč hl v druge banovine in v inozemstvo. Da bi znal pridelok v Jugoslaviji samo 3% do 4% milijona hl, je tudi domoljub.

Slaba in površna statistika se vodi zlasti pri poljskih pridelkih, zlasti v južnih krajih. Statistika navaja, da je znašal na primer pridelok pšenice toliko in toliko tisoč vagonov, ko pa smo izvozili le del predvidenega izvoznega presežka, se izkaže, da je bil pridelok mnogo manjši in treba potem primanjkljaj nadomestiti z uvozom iz drugih držav po višji ceni, kakor se je to zgodilo ravno letos s pšenico.

Za oživiljenje zanesljive gospodarske statistike rabimo v vsaki banovini res več mlajših strokovnih moči, zlasti absolutno kmetijskih šol, ki bi o pravem času osebno zbrali točne podatke. Seveda bi bilo treba te najete moči tudi posebej honorirati, kajti zastoj se ne bo trdil nihče.

Dveletni ali triletni taki obhodi bi zadovoljili za sestavo zanesljive statistike, ki bi se potem na tej podlagi lahko dalje vodila in bi se potem vsako leto spreminjala navzgor ali navzdol, ravnojač se po vremenu in po spremembah posejane ali posajene površine.

Izpred obrtnega sodišča

Delovni čas vratarjev in čuvarjev

Tine je skoro 7 let stregel avtomobilistom z bencinom pri žepki na ulici. Imel je epohalno 1500 din, v zadnjih treh letih pa 1800 din mesečne plače, poleg tega je imel tudi stanovanjsko sobico prav blizu žepki, da je pri okenu lahko videl vsako stranko, ki je želela bencina. Ponoči so ga avtomobilisti lahko poklicali z zvoncec. Zaradi odgovora je bilo službeno razmerje pravilno razvezano. Kakih 10 dni po izstopu je Tine prejel od tveške 3500 din nagrade; pri tej priliki je se Tine za ta dar kar najlepše zahvalil in izjavil, da je zadeva popolnoma v redu in da nima ničesar več tenjati. Tri mesece po izstopu je tožil tvrdo na plačilo zneska 49.275 din in je trdil, da je v zadnjih 3 letih opravil vsak dan najmanj 5 nadur preko 10 urnega dopustnega delovnika, kar je zneslo skupaj 5475 nadur in za kar mu gre odškodnina v gori navedenem znesku.

Tvrda se je branila plačati in navajala, da se je Tine pri sprejemu sam poudaril, da bo v primeru potrebe tudi po noči postregel strankam; za to mu je bila določena tudi tako visoka plača in je tvrda pridržala stanovanjsko sobico prav tik žepke. Streljaji pri drugih enakih žepkah imajo samo 1000-1200 din mesečne plače. Njegovo delo je bilo tako, da on ni spadal pod zakon o zaščiti delavcev, kar se tiče trajanja delovnega časa.

Tožbeni zahtevek je bil v celoti zavrnjen. Razlogi: Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je z naredbo od 19. maja 1931 na osnovi 3. zakona o zaščiti delavcev odločilo, da se vratarji, čuvarji, poslužitelji kočij, in kočijazji momei, podvorniki in kuharji, ki so najeti za vršenje posebnih poslov pri obrtnih, industrijskih, trgovskih, prometnih in pri njim sličnih podjetjih, ne smatrajo za pomožne osebe po zakonu o zaščiti delavcev v pogledu

Tegobe poplavljenega Prekmurja

Ali ljudje v Dokležovju ne vedo, da je čas okapanja korne? Zakaj so njive ob cesti, njive s koruzo, brez okopave?

Ali v Dokležovju ni čisto nič trave, da ne pojejo ne kose ne kosci, z rdečimi rožami za klobuki, kakor so peli lani in kakor pojejo leto za letom po travnikih ob Muri.

Ali je kdo umrl v Dokležovju, da žene in možje jokajo pri belem dnevu?

Koruze ob cesti ne bo treba okapati — Mura jo je zasula s peskom in kamenjem in zdaj vene. Lepo je zrasla trava ob Muri in kosci niso pozabili nanjo. A ne kosi jo za krmo kravam in konjem, temveč da jo sežgejo ali porabijo za steljo — zato ne pojejo in nimajo rdečih rož za klobuki, kakor so jih imeli lani.

Ni mrtvega v Dokležovju, a Lukač in Grof s svojimi štirimi otroki in polovico Dokležovja hojejo nad svojimi hišami, ki so jih raztopili valovi Mure.

Raztopili so jih. Izpod sedenih zidov gledajo kosi orodja in pohištva — brana, plug, posteljne deske, polomljena vrata.

Grofovijem je ostal hlev in v njem stoji ob kravi belo pogrnjena postelja. Grofovi spijo s kravami v hlevu. Na dvorišče — na kup razvalin, sije sonce in s ceste vpije ženska:

— Čujete, Barika je poslala peneze! K nam so prišli!

— Več te pridem, — ji odgovarja možki in se opoteka čez dvorišče, kakor bi se do smrti napil pelina.

Hiše so skrite v gozdu akacij. Okrog njih so plotovi, zdaj porušeni in blatni. Ceste so posute s Murinim kamenjem — za to, kar je vzel, je dajala samo kameenje in pesek. Lani so akacije opojno dišale — zdaj imajo redko cvetje, ki ne diši in čebele ga ne najdejo, da bi nabirale medu. Lani so bile dokležovske hiše bele, zdaj so do oken brez ometa in po svinjskih hlevih so naslonjene posteljne deske, da se posuše na soncu. Na oknih ne cvetijo rdeče rože — voda, ki je skozi okna drla v hiše, jih je odnašala in nihče ni mislil nanje.

Mislili so na travo po travnikih, na njive in na živino po hlevih, ki je stala do pasu v vodi.

Sedimo v sobi. Pila sem vode v kuhinji. Ni dobra. Pila sem je iz črne lončene „püte“. Dal mi je droben fant, ki je pospravjal po kuhinji. Tla v kuhinji in v veži so iz blata in se vdajajo pod nogami, ker so prepojena z vodo.

Da, sedimo v sobi. Pravilneje: sediva v sobi. Ne morem ga vprašati, kako se piše. Zdi se mi, da ima sto imen in če bi mi jih začel naštevati, bi jim ne bilo konca. Njemu voda ni porušila hiše — samo tekla je skozi njo, do pasu visoko, tako visoko, da je napolnila tudi veliko lončeno peč.

Sive oči ima, kakor večina Prekmurcev. Bos je. V sobi sta dve postelji, ena je posteljana, na drugi je mesto blazin šop slame. Koliko lepih slik, okrašenih z barvanim papirjem visi pod stropom! Fotografije, ki prehajajo iz rodu v rod. Tako stare so videti. A moram vam govoriti o stenah. O stenah te sobe. Od oken navzdol ni nič ometa, nič blata, samo deske, med njimi so široke špranje. Skozi špranje se kakor skozi okno vidi na sosedovo dvorišče in na grm vrtnic v vrtu. Že jutri se ta hiša lahko podre. Že jutri se lahko podre tretjina dokležovskih hiš, razjedeni od vode.

Dobili so po sto dinarjev. Kubik hrastovega lesa stane 500 dinarjev. A iz kupa lesa še ni mogoče postaviti hiše.

— Krme nega... kukorjo je voda odnesla... dug mamo... od dvajseti strga leta samo bili šest krat v vodi... pred enim mesecem sem spet moral plačati 150 din davka...

Iz sivih oči mu tečejo po nagubanem licu solze in padajo na vlažen pod. Roka, ki jo dviga do srajce, mu trepeta:

— Z dviga vred san nagi... poštenih kol nemamo... nemam sekire... krma je sakšo leto blatna...

Srajca, predpasnik, hlače — vse na njem je strgano. Njegov obraz se izpreminja v tisočere obraze — v moške, ženske in otroške glave in vse vpijejo:

— Goli smo... nimamo brane, sekire, kruha... Dolgove imamo... Voda nam odnaša koruzo z zemljo vred, na njivah ostaja prod, ki ga ni mogoče več orati...

To naj bi bila pšenica? Pred poplavo je tu rasla žametno zelena setev. Ženskam, ki so jo prežinjale, je segala skoraj do pasu. Dobila je klasje in v treh tednih je sedaj dozorela — prezgodaj dozorela in se posušila. Niti zrna ne bo dala.

Konec njive je razrit. Detelja je zasuta s peskom in kamenjem. Koruza stoji v ravnih vrstah, a je prenehala rasti. Komaj

ped je visoka in se suši. Take so njive med Dokležovjem in Petanjci in med Dokležovjem in Doljno Lendavo. Mnogo jih je. Nad njimi letajo štorke, ki so se le-to nenavadno razmožile.

V Bakovcih hiše št. 82 ni več. Stala je ob kolovozu in pred njo je bil majhen vrt. Vrt je ostal, hiša pa se je sesedla v kup blata. Tam, kjer je bila kuhinja, leži pod blatom prevrnjena lončena peč. Na njej so polomljena vrata. Spredej, kjer je bila soba, leži polomljeno pohištvo — odprte skrinje, brač, dva stola, posteljne deske. Dvorišče je še umazano od vode. Trije snopi nasekanega šibja leže ob ostanku svinjskega hleva. Grobna tišina vlada na teh razvalinah. Samo od vasi sem se sliši glasno govorjenje žensk. Na oknu, ki je še ostalo v kosu neporušenega zidu, sta dva cvetlična lonca. Iz enega štrli posušena vejica slaka.

Strašno je moralo biti, ko so se te sveže pobeljene stene sesedale v vodi in so ljudje iztegovali roke za njimi, a voda je drla, preteče so šumeli skozi plotove valovi, drli skozi okna hiš in peli čez polja in skozi šume svojo uničevalno pesem.

Murski Črnci, Satahovci, Gradišče, Petanjci — tod je med 21. in 25. majem Mura uničevala hiše, polja, odnašala orodje, živeč, tisočere nade...

Tri četrte letošnjega pridelka so uničene. V njivah na »Lazah« je voda izko-

pala ogromne jame. Prej je tam rasel krompir.

Trije Bejeki in Drvaričevi v Petanjkih spijo na hlevih, ker so jim hiše razdejane. Prav tako Trofenikovi. Zdaj čepi njihove polporušene hiše tik močvirja, v katerem regljažba in se iz njega dviga neznošen smrad. Petanjski otroci goli brodijo po njem in iščejo »glavačev«.

Teden dni pred poplavo je odšel Trofenik na sezonsko delo v Francijo. Morda še ni ne ve, da mu je dom razdejala voda in da spijo njegova žena in štirje otroci na hlevih...

Kdo bo Trofeniku in Bejekovim in Drvaričevim in vsem drugim po Krogu, Melinich, Bistricah, sezidal porušene hiše?

Star očka grabi travo na radenskem travniku. Polegla je in do 20 cm visoko je zasuta s peskom. Tu in tam se gleda iz nje umazana marjetica. Včeraj so izorali njivo s krompirjem in posejali nanjo proso. Cela leta na tem travniku že ni bilo lepše trave. A travnik je velik — polovica petanjskih kmetov ima na njem trave. Zdaj se po njem vrstijo kopice suhe, blatne trave in čakajo, da tresča se roka porine vanje gorečo vžgalico...

Od Petanjcev do Dolnje Lendave gorijo žalostni kresovi pri belem dnevu. Od Petanjcev do Dolnje Lendave teče Mura v vijugah in dan za dnem prete njeni valovi njivam in travnikom ob bregovih.

Katarina Spur

Kočevska vabi slovenske izletnike

Spoznajte življenje in lepoto kočevske krajine!

Kočevje, 18. junija. Na tem mestu smo že čisto pisali o kočevskih Slovincih in o razmerah, v katerih žive naši rojaki v kočevski deželici. Revščina in skrajno slabe gospodarske prilike, v katerih se nahajajo naši ljudje na Kočevskem, so čisto vzrok, da manj odporni Slovenci pozabijo na svoje poredke in se končno le udajo mamljivim vabam tistih, ki v teh težkih dneh nimajo skrbi za obstoj, ampak vse svoje sile in moč posvečajo propagandi potujčevanja. Potrebno bi bilo, da naši gospodarski krog končno že načrta problem, ki grozi odtujiti naši grudi in našemu jeziku socialno zapostavljene kočevske Slovence. Dajte tem ljudem dela in izvršite revizijo v kočevskih obratih ter sprejmite v delo prvenstveno ljudi, ki nimajo svoje zemlje, da bi se mogli preživljati!

Da bi olajšale gorje, v katerem se kočevski Slovenci nahajajo, so pričele naše narodne obrambne organizacije prirejati v poslednjem času razne zbirke za kočevske Slovence. Znan je pokret za »kočevski dinar«, ki ga je započela naša CMD. Naj se ta denar vložijo postopno v gradnjo prosvetnih domov za kočevske Slovence, v katerih bodo le-ti mogli brez skrbi za šikane neljubih sosedov gojiti svojo pesem in prirejati predavanja, igre in drugo. Živahna propaganda in zaostrene prilike

na Kočevskem med našimi ljudmi in tamšnjimi gospodari kočevske zemlje pa so tudi bile povod, da so v poslednjih letih pričele prihajati med naše kočevske rojake razne izletne družbe iz zaledja kočevske zemlje. Zlasti zavedno in jugoslovensko orientirano dijaštvo je pričelo prirejati v raznih kočevskih krajih razne sešanke, združene s predavanji itd. Na žalost pa so pričeli gostoljubje kočevskih Slovencev v poslednjem času zlorabljati razni nepridipravi, ki se izdajajo za dijaške in govore navdušeno o pravicah kočevskih Slovencev. Ta razvada je pričela zavzemati že tako nevaren obseg, da je moralo vodstvo CMD opozoriti svoje podružnice na Kočevskem s posebnim pismom, naj kočevski Slovenci ne nasedajo raznim prevaram, ki se izdajajo za delegate CMD, a v resnici nimajo nič skupnega s to narodno obrambno organizacijo.

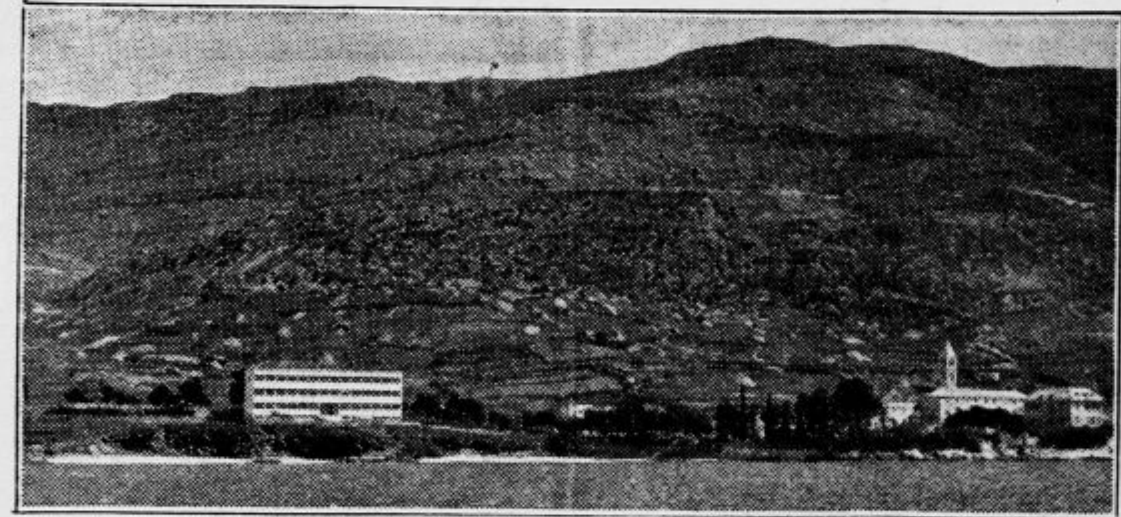
Toplo pa kočevski Slovenci vabijo v posete vse iskrene prijatelje, ki jim skrbi in tegobe kočevskih Slovencev niso neznan. Naše dijaštvo, ki rado prihaja na Kočevsko, pa opozarjamo zlasti na lepote kočevske zemlje v okolici Borovca in Kočevja. V Zeljah pri Kočevju je lepa podzemna jama. Pridite na Kočevsko vsi, ki iskreno čutite slovensko in jugoslovensko in ki se zanimata za težavni položaj kočevskih rojakov!

Bol na Braču, letovišče bodočnosti

Vzgoja mladine daleč od mestnega šundra

Kmalu po 12. uri, ko oznam topovski strel na Marjanu Splitčanom točen čas, začno odhajati lokalni pamniki in motorne ladje iz splitske luke. Okoličani, ki so prodajali na trgu svoje pridelke, se vračajo domov, pa tudi oni, ki so imeli ta ali oni opravke v mestu. Vsem tem so se pridružili seveda številni potniki in letoviščarji, ki iščejo razvedrila in osvežitve v južnem Jadranu.

Namenjen sem v Bol na otoku Braču. Tja vozi enkrat na dan parnik »Pasman«, ki odhaja ob 14. iz splitske luke, pristane v Bobivšću in Milni, ob 18. pa je v Bolu.

Ze iz daljave te pozdravijo na južni strani otoka Brača s poveljenim kamnom krčite hiše. Razprostirajo se na daljavi kakih 1500 m ob samem morju, ki tvori tu nebroj večjih in manjših zalivov, kjer vse dehti po vonju primorskega bora, aloje, kadulje in rožmarina. Bol ima kakih 2000 prebivalcev, ki se bavijo z obdelovanjem vinogradov in ribolovom, odlikuje pa se po izredno lepi legi in čistosti, ki bi bila lahko v ponos mnogim naprednim mestom.

S severa je zaščiten od vena gričev, nad katerimi kraljuje Vidova gora, najvišji vrh na jadranskem otočju s prekrasno in mo-

dermo urejeno planinsko kočjo, ki nudi veličasten pogled na sinji Jadran in njegovo otočje. Na južni strani se blesti v svoji modrini bračko-hvarski preliv, na katerega drugi strani kipi k nebu otok Hvar in številne vinorodne vasi, ki so nanizane na njegovi severozapadni strani. Nepozaben je pogled proti zahodu, kamor tone v brezmejno odprto morje žareče sonce, da se dvigne oprano in še lepše žareče drugi dan izza Biokova, največjega hriba solnčne Dalmacije, kjer zore oljke in se ti odpočije oko na temnih borovcih Makarskega Primorja.

Vozil sem se z izkušenim mornarjem, ki je preplul vse svet in mi je trdil, da nima vse Sredozemsko morje lepših zalivov in čistjšega morja, kakor Bol. In res, rekel bi, da ima vsak kopaček lahko svoj zalivček, kjer uživa sonce, mir in nepopisljivo skrivnostno lepoto morja po svoji mli volji. Morje je bistro kakor kristal, nikjer še nisem videl takega.

Prav zato pridobiva mestece v zadnjem času sloves izredno prikopnega letovišča. Poznano pa je bilo že starim Keltem, ki so mu dali ime ter Grkom in Rimljanom, katere je vabilo tja blago podnebje, vinorodnost polja, bogati ribolov, prekrasne plažepripravne za ribolov in odpočitek, ter zdrava pitna voda iz neizčrpljivih studencev, ki so posebnost tega kraja in prava redkost na dalmatinskem otočju. Dalje so jih menda vabili tečni kozlički, katerih je bilo na Braču že od davnine veliko in so za nje v cesarskem Rimu dobro vedeli. (Brachia laudata capris!)

Na vzhodni strani mesta, na dveh malih polotoki krasijo ta kraj in mu dajejo prav poseben poudarek staroselavni samostan očetov dominikancev s samostansko cerkvijo in njen viški zvonik ter dve prekrasni, moderni noviji zgradbi, ki sta last tega samostana in se belita nad modrim

morjem kot prekrasna, luksuzna sanatorija. V njih je dominikanska klasična gimnazija s pravico javnosti in konvikt za dijače, ki obiskujejo to šolo.

Zdravstvene prilike tega zavoda so naravnost odlične, ker leži stavbe, kakor rečeno, na polotočku, kjer ni prahu in dima, od treh strani obdane z morjem in prelepimi kopališči, sredi vrta, zasajenega s cvetjem, palmami in drevmi.

Zavod ima velikansko igrišče in divno kopališče, več ladij in motorni čoln za izlete po morju, skratka: gojencem ne manjka ničesar za odmor in razvedrilo. Učelnice, spalnice in šolski razredi leže samo proti jugu in zapadu in so ves dan polni svetlobe in solca. Zavod ima lastno elektriko in vodovod z bistro studenčnico. Dominikanci vzgajajo svoje gojence čisto družinsko in nikakor enostransko. Ljubezni, po večini na Francoskem in v Švici šolani, visoko izobraženi profesorji in vzgojitelji nudijo gojencem resnično vso skrb očeta in ljubezen matere. Dijaki so v zavodu tako radi, da ne čutijo prav nikakega domotožja, učni uspehi so pa zaradi odlične pedagoške metode sijajni.

Mestece Bol ima svetlo bodočnost. Ko bo zrastle iz tal več modernih hotelov, bo nudilo tudi razvaje letoviščarjem obilo zabave in okrepčila; odlični internat dominikancev pa bo vzgojil marsikatero dijača v uglednega državljana, ki bo napravil že kot dijak svojim staršem obilo veselja.

Dasi je ta srednješolski zavod malo oddaljen od Slovenije, vendar bi mogel imeti baš za Slovence veliko važnost, ker pri nas nimamo nobenega, še daleč ne sličnega konvikta, kateremu bi mogli starši z vsestranskim zaupanjem poveriti svojega otroka in ga obvarovati slabega vpliva zastrupljene ulice, obenem pa mu nuditi prelepo in zdravo bivanje preko vsega leta ob čudodelnem morju in južnem solncu.

Mr. Stanko Hočevar.

Po nesreči povožen do smrti

Kočevje, 18. junija. Po nekaj deževnih dneh se je vreme na Telovo preokrenilo na lepše. Prijazno popoldne je izrazilo mnogo meščanov iz našega Kočevja v bližnjem okolico na izlet. Med izletniki, ki so se napotili v vas Ovsčlerje, ki je komaj dvanajst ur oddaljena od Kočevja, je bila tudi družba štirih prijateljev. Proti večeru so se izletniki dobre volje vračali v mesto. Pod Ovsčlerji jim je na klanec privozil nasproti s motociklom Hans Maecher, sin znanega kočevskega trgovca. Priče pripovedujejo, da je vozač vozil v zmernem tempu navkreber. Toda medtem, ko je brez nevarnosti pasiral družbo treh moških, ki so po cesti korakali nasproti njemu vtrci, je hotelo nesrečno naključje, da je v trenutku, ko je motocikel privozil poleg družbe, izza hrbtov prvih treh nenadno stopil proti vozuju četrti tovariš. Skritega za prvimi tremi ga vozač kajpa ni

mogel opaziti. Smrti in nepričakovano srečanje je bilo usodno za oba. Hans Maecher je padel z motocikla in se nevarno pobil, pod kolo pa je padel g. Gladnik, 84 let stari upokojenec kočevskega rudniškega podjetja. Zaradi pretresa in domnevno tudi zaradi preostale strahu, ki ga Gladnik v visoki starosti ni prenesel, je nesrečnej še isti dan okoli osmih zvečer umrl.

Hans Maecher je med kočevskimi športniki krogi znan kot miren in skrajno previden vozač. Le nesrečnemu naključju in usodnemu srečanju je pripisati, da se je moral zgoditi ta neželjena nesreča. Komaj je danes v soboto zjutraj obducirala truplo pokojnega Gladnika. Ker so se na kočevskih klanecih že čisto primerljive nesreče, pri katerih smo zmerom zabeležili samo hude posledice, je potrebna skrajna pazljivost vozačem kakor tudi pešcem, da se takšni žalostni dogodki ne bodo ponavljali.

Ko sem vstal s stola, sem nerodno menal, segal po denarnici, dr. Grča pa: »O, kaj pa mislite, gospod profesor! Nič niste dolžni, jaz sem vaš dolžnik, mnogo sem se naučil. Prav hvala vam. Sam ne vem, kako sem prišel iz sobe, kakor omen sem bil zaradi tolike prijaznosti. Mislim, da je od česa neki žive Esklarupovi učenci, če nič ne računajo. Vsa stvar bi mi bila še danes uganka, da nisem na stopnicah srečal enega svojih učencev, ki me je prav spoštljivo pozdravil.« — Profesor je napravil predlog umeten presledek v pripovedovanju, da smo nestrpno silili vanj:

»Kaj je s tem študentom? V kaki zvezi je z dogodkom?«

»V zelo ozki in intimni. Študent je bil Milan Grča, dober fant, le v mojem notesu je zabeleženo, da ne zna prav nič matematike. Posvetilo se mi je v glavi in zveza med ljudskostjo dr. Grče in mojimi notesom je bila vzpostavljena.«

»Ali bo fant zdelal?« je vprašal nekdo.

»To pa je uradna tajnost naših katalogov in konference.« je odvrnil prof. Topolovec in se zagonetno nasmehnil.

»Ampak«, sem plašno pripomnil, »tvoj doživljanje ne spada v kompleks socialnega skrbstva.«

»Ne. Ne spada. Pa se vam, gospodje, ne zdi, da spada v občno tovrstno problematiko?«

»Gotovo da«, smo družno pritrdili.

D. Ravljen: »Črna vojna«

120 strani. Broširano 10, vezano 15 din.

Založba »Cesta«, Ljubljana, Knafljeva 5.

Euzebij Butara:

Blagodat socialnega skrbstva

Socialno skrbstvo je doseglo pri nas visoko stopnjo razvoja. Ponosni smo lahko, da je tako in srečni bodimo, da živimo v taki deželi. Je sicer mnogo ljudi, ki vihajo nosove nad našimi socialnimi ustanovami, toda, kdo se bo oziral na besede vsake prge in spetke, saj žive med nami posamezniki, ki vsako stvar obgodrnajo tako rekoč iz globoke notranje potrebe, zaradi osnovne črte našega samoniknega narodnega značaja in iz zavesti, da mnogo plačujejo, v zameno pa prav malo dobe. Slednje je gotovo res, res pa je tudi, da je pri nas socialno zavarovanje — pokojninsko in bolezensko — lepo razvito in to je menda končno le glavna stvar.

Jaz osebno imam s tem zavarovanjem najboljše izkušnje. Pred kratkim sem nekje čital, da se mora človek v zrelejših letih vsako leto vsaj enkrat dati preiskati od zdravnika, naj ga že kaj boli ali ne. Sprva sem sumil, da je to življenjsko navodilo izumil kak zdravnik, ki ga je strah praznine v njegovi čakalnici, praznine, katere posledice se potem tudi drugod neprijetno občutijo; ko pa sem začel stvar premišljevat in sem se o njej tudi temeljito posvetoval z zakonsko družico, se mi je zdelo ono navodilo res pametno in umestno.

»Koliko ljudi hodi po svetu v sladki zavesti, da so zdravi ko ribe, kar naenkrat pa: ckl in človeka ni več,« je dejala žena

in navedla nekaj prav vznemirljivih primerov za svoje ostroumno opažanje. »Kar pojdi in daj se preiskati. Saj dovolj plačujemo, pa ne vemo za kaj.« Dvakrat sem šel, pa mi je vselej le na stopnicah upadel pogum in v nevarnosti sem s potnimi rokami tako zmečkal blagajniški listek, da bi me bilo srčno pokazati ga zdravniku. V tretje je vzel stvar v roke žena in prav srečen sem bil, da me je povedla in sedela poleg mene v sprejemnici. Kadar so se vrata odprla in je bil na vrsti nov pacient, sem prestrašeno šinil pokonci in jo hotel pocediti, pa mi je bilo nerodno zaradi drugih, še bolj pa so me krotili grozeči pogledi ljubljene soproge.

Le prehitro sva prišla na vrsto in videl sem, da je bil moj strah prazen. Dr. Kilijan Grča, zdravnik naše blagajne, se je izkazal kot vrl človek. Ujuden, ljudomil in temeljit. Ujuden: ženo je z milostivo na začetku in na koncu vsakega stavka posadil na zof in ji povedal par prav sladkih poklonov; ljudomil: zame je našel celo vrsto prav tolažilnih besedi o ljudeh, ki mislijo, da so zdravi, pa so jim jetra nabuhla, žolč zamašen in ledvice načete, v želodcu se jim pripravljajo solidna uljesa, v pljučih pa zanesljivi nastavki za krepko nadubo; temeljit: slekel me je, mi obrtkaval pleča, mesil trebuh, poslušal mojo prestrašeno sap in sploh delal z menoj, kakor svinja z mehomo. Ob vsa-

kem prijemu so se mi zaiskrile oči: »Ehe, tudi ti ni vse, kakor bi moralo biti!« Vselej si je tudi zapisal nekaj, napravil dolgo predavanje o dieti, o vitaminih in o lahkotnih ljudih, ki ne znajo gospodariti s svojim zdravjem in stoji z eno nogo že v grobu; nato je obširno dajal navodila, kako naj jemljem zdravila in kdaj naj spet pridem. Mene ni več pogledal, obračal se je samo k ženi in ji zagotavljal, da trdno upa, da ni še vse prepozno in da sva se le še pravočasno obrnila po pomoč.

Skrščen sem oblačil srajco in lovil gumb od ovratnika pod operacijskim stolec, vedno mi je znova padel iz tresočih se rok in ujel sem ga šele, ko sem nekolikokrat prav pošteno butnil ob različne ostre vijake in v zvode. V tem je ljudomil dr. Grča pristopil k ženi ter ji podal dolgi recept. Ozrl sem se na uro: Moj ljubi bog, dobro uro me je pestil! Žena je položila zdravniško pisanje poleg sebe in izvlekla iz torbice listek bolniške blagajne. Dr. Grča očitno pozna tiskovnico po zunanji obliki. Odskočil je, jasno lice se mu je zmračilo, pograbil je svoj veliki recept in s težko zatajenim srdom dejal: »Ja, zakaj pa niste tega prej pokazali? Veste, saj ni nič resnega, ni besede vredno. Tu imate drugi recept.« V trenutku naju je izrinil na hodnik. Šele tu sem si zavezal kravato in oblekel suknjič, srce pa mi je prepevalo od radosti, da so se moje hude in resne bolezni tako radno razblinile v nič. Občutil sem vso velikansko blagodat naših socialnih uredb. Novi recept je predpisoval le aspirin in opoidokod — jasen dokaz, da sem zdrav, popolnoma zdrav.

KINO SLOGA, tel. 27-30 **JOŠIVARA**

MICHIO TARRAKA-MEINL; SESSUE HAYAKOVA

Napeta borba mladega oficirja za življenje, ljubezen in domovino.

u— Umetnostno - zgodovinsko društvo priredi izlet v sredo 22. junija ob 14.15 popoldne v Ponikve, Dobropole in Zdensko vas. Sestanek na Kongresnem trgu. Zglasiti se je do srede ob 11. v trgovini pri Podkrajšku na Jurčičevem trgu, ker se mora število vodeti zaradi naročila avtobusov. Avtobus 25 din. Povabljeni vsi prijatelji umetnosti.

u— JNAD Jugoslavija. Jadranaši, člani Jugoslovskega nacionalnega akademškega društva Jugoslavije, udeležite se danes zadnje poti velike pokojnice gospe Anči dr. Kramerjeve, naše dolgoletne dobitnice in pomočnice, ki nam je stala z nasveti, kakor tudi s svojim delom vedno ob strani. Zbirališče ob 16. uri v malem parku tik pred Leoniščem. Nameravana ekskurzija na sokolski nastop v Moravčah odpade!

Potenje nog ublažite in vežite duh s stalno uporabo Gregoričevega „Boršana“. Zahtevajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

IZJAVA.

V zadnjem času se širijo po Ljubljani neresnične in zlobne govorice, kakor da bi moja kavarna »Metropole« v Ljubljani posejali protinarodni ali protidržavni gostje.

Izjavljam, da so vse te govorice zlobno izmišljene in bom primoran proti razširjalcem takih vesti in neresničnih govoric predlagati uvedbo kazenskega postopanja.

Franc Miklič,
lastnik hotela »Metropole«
Ljubljana.

V JUNIJU SE PRESELI TVRDKA
S. REBOLJ & DRUG,
KOLESA - OTROŠKI VOZICKI - IGRACE
NA MIKLOŠIČEVO CESTO

u— Gospa Marta Oster. Valjalo bo absolvirala ob koncu letošnjega šolskega leta na ljubljanskem konservatoriju visoko šolo klavirskega oddelka pri prof. Janku Ravniku. Osterčeva je brez dvoma njegova najnadarnejša gojenka in ima vse talente prave koncertne pianistke. Vsi njeni dosedanja nastopi kažejo, da obvlada vse tehnične težke, če ima pa tudi lepo podajanje. Jutri v ponedeljek bo igrala naslednja dela: Scarlatti: Suita, Schubert: Variacije v b-duru, Chopin: Fantazije Polonaise, Gnanee: Suita, Čerepnin: Tri koncertne etude in Janko Ravnik: Melanholični valček in karaktistični valček. Koncerta na Blüthnerjevem klavirju. Podroben spored se dobi v knjižarni Glasbene Matice. Vstopnice se dobe v ponedeljek cel dan, od 6. ure dalje pa v veži Filh. poslopija, kjer bo koncertni nastop ob 18.15.

Buffe »Rio« črna express kava 1.50 Din.
Buffe »Rio« zendvici po 1 Din.
Buffe »Rio« izredno dobra vina

u— Zadnje tri letošnje produkcije ljubljanskega drž. konservatorija bodo v torek, sredo in petek, vsakokrat ob 18.15 v veliki Filharmonični dvorani. Nastopi cela vrsta goincev solopeskega, klavirskega in instrumentalnega oddelka. Podroben spored bomo priročili dnevno na dan produkcije.

u— Več pozornosti otrokom! Mestni reševalci so večerj pripeljali v bolnico komaj štiritletnega sina železniškega upokojenca Petra Valenčiča iz Dravlj. Doma se je na oknu igral, pa je izgubil ravnotežje in padel v globlino, da je dobil precej hude poškodbe na glavi. V bolnico je moral tudi 8-letni delavec sin Silvestr Malovič iz Dolenj. Laz pri Ribnici. S tovarišem se je peljal na kolesu, pa mu je noga zašla v kolo, da si jo je nerodno poškodoval.

Slovenija Vas vabi

Rimske toplice:

Radium-termalno kopališče - jugoslovenski Gastein. — Indikacija: Živčne, ženske bolezni, giht, visoki krvni pritisk itd. Nizke pausalne kure za 10 dni 650 do 1000.— Državni uradniki popust! — Prospekti pri Putniku ali pri Zdraviliškem ravn. Rimske toplice.

300 sob, 180 novih s tekočo vodo. Ves komfort. Muzika itd.
SLATINA RADENCI
Srce, ledvice, žilci, jetra, želodec, ženske motnje, notranje žile.
Maj 710, junij 750 din za 10 dni vse vrstno: stanovanje, hrana (izjemni kruh) zdravilne kopeli, 1 zdravniški pregled, takse, postrežba.
Obširni prospekti pri Putniku ali upravi.

DOBRNA PRI CELJU!

Zdravilišče Dobrna pri Celju. Akratoterma 37° C, radioaktivne termalne kopeli. Zdravi: živčne, srčne in ženske bolezni. Koncerti opernega orkestra — kino! Spomladni in jeseni dvajsetdnevno pavšalno zdravljenje Din 1.100.— do Din 1.650.—. Odprto od 15. IV. do 31. X. Zadnja postaja Celje, avtobus vozi k vsem vlakom. — Prospekti direktno ali pri »Putniku«.

u— Za desetletnico svojega obstoja priredi meščanska šola v št. Vidu nad Ljubljano ob zaključku šolskega leta veliko, reprezentativno razstavo risarskih, ročnih in kuharskih izdelkov svojih učencev in učenk. Razstava bo danes in v nedeljo 26. t. m. odprta ves dan. Občinstvo je vabljenost k čim številnejšemu obisku.

u— Akademsko starejšinsko društvo Jadranaši vabi svoje člane, da se udeležijo pogrebnih pokopov ge. Anči Kramerjeve. Zbirališče ob 15.45 na Stari poti. Odbor.

FILME malega formata

(Leica, Contax, Retina itd.) razvijamo v ultra-drobnozornostno razvijalco ter povečamo na vse velikosti s primernimi izrezi.
Foto-Drogerija Ivan Kanc,
Ljubljana — Nebotičnik.

u— Ženska sekcija Jadranske straže poziva svoje odbornice in članice, da se polnoštevilno udeležijo pogrebu velezaslužne odbornice gospe Anči Kramerjeve! Zbirališče: Stara pot št. 2. ob 16.15 uri. Zalna seja bo v sredo 22. t. m. ob 17. uri v damski sobi kavarne Emone. Odbor.

Lep spomenik — dar pokojnim
Ogled spomenikov dolžnost interesov
Stalna razstava — nizke cene
FRANJO KUNOVAR,
kamosoštev
Tel. 49-09.
Sv. Križ — Ljubljana

u— Čestne zadeve v šentjakobsko-trnovskem okraju. Na Grudnovem nabrežju so postavili barako s kuhinjami za kataran. Katranizirali bodo že pred leti utrjeno razdrapano prometno cesto od šentjakobske šole dalje proti Zvezdarski ulici. Tudi na Prulah pred šolo je naloženih več visokih kupov za posipanje in utrjevanje cest. V tem delu. Vrtno ulico, ki preseka po sredini Krakovo od Čojzove ceste do Krakovske ulice, so pretekli teden vendar enkrat popravili, ker so jo bili spomladu nasuli s predebelim kamenjem, da je bila za pešce neuporabna. Bilo je potrebnih nekaj voz mehke zemlje in manjšega valjarja, pa se bodo pasantje, ki so se te ulice tri mesece izogibali, zdaj spet posluževali. Priporočiti velja še, da bi se cestni valjar oglašil tudi v drevovedu na Bregu in na Krakovskem nasipju, koder vodi že več mesecev le mačja steza. Gorupovo ulico so nasuli z drobnejšim gramozom, na obeh straneh ceste pa urejajo žlebovne odtoke. Za Telovo so obe cesti in obe nabrežji ob Gradaščici temeljito očistili, tako da je zdaj lahko obiskovalec tega idiličnega okraja zadovoljen.

MED. UNIV.
dr. ŽITKO JOŽICA
specialistka za ženske bolezni in porodništvo
je prišla ordinirati v palači Vojne
posojilnice.

MIKLOŠIČEVA 7. Ord. od 2.—5. pop.

u— Opozorilo izletnikom v Iško in Iški Vintgar! Zaradi popravila občinske ceste I. reda iz Iga skozi vas Saje v Iškavas po vojaški upravi, se vse p. t. potujoče občinstvo obvešča, da je ta cesta od vasi Ig, od Marofa, to je križišča pri gradu gospoda Palmeta, skozi vas Saje, preko polja do kapelice v Iški vasi, zaprta od dne 18. junija 1938 dalje do preklica za vsak voznik, kot drugi promet. Blagovolite to opozorilo upoštevati in se ravnati po vidnih znakih in navodilih, ki so izdana s strani vojaške uprave, kakor s strani občine Ig, da ne bi imeli kakih neprilic. Posluževati se je v ozemlju pota za gorico, od polju, po takozvanem Globokem potu, kjer je možen vsak vojni promet, priljubljena peš hoja pa je preko gozda na vas Kot, ki je bližnjica na Iškavas.

Zobozdravnik dr. DERNJAČ
do vključno 3. julija odsoten.

u— Himen: Včeraj sta se poročila v frančiškanski cerkvi g. dr. Miroslav Hribar, zdravnik-specialist za psihiatrijo in gđc. Tomislava Vidmarjeva, hčerka viš. poštnega kontrolorja Toma Vidmarja. Poročil ju je ženinov bratranec g. župnik p. dr. Angelik Tominec. Priči sta bila g. ravnatelj Janko Bizjak in g. dr. Bogomir Magajna. Čestitamo!

u— Izleti z avtom. Od 25. do 29. junija bo avtoizlet v Dolomite, od 28. do 29. junija v Trst, od 26. do 29. junija isto v Trst. Prijave sprejema do 20. junija Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

Vabimo Vas,
da naročite najstarejšo slovensko revijo za leposlovje, književnost in kritiko
»Ljubljanski Zvon«.

V letu 1940 bomo praznovali šestdesetletni jubilej njegovega obstoja.

šurke, ruse, švabe in mravlje odpravite edino s preizkušenim sredstvom
„SURKOL“.

DROGERIJA KANC — LJUBLJANA
Zidovska 1.

Kopalne obleke in potrebščine
K. SOSS, Ljubljana, Mestni trg 18

OTOK KRK
ALEKSANDROVI

zelo omiljeno kopališče domače in inozemske publike, ki išče sonca, morja in miru. Dobri hotel in lepe privatne sobe. Ribolov prost. Informacije daje: Kupališno povjerenstvo.

u— Razstava izdelkov na poskusni ljudski šoli za Bežigradom. Vse, ki se zanimajo za delo na poskusni ljudski šoli za Bežigradom, vabimo, da si ogledajo šolsko razstavo, ki bo odprta v ponedeljek dne 20. t. m. od 15. do 20. ure ter v torek in sredo od 9. do 12 in od 15. do 19. ure. Vstop prost.

u— Junjsko deževje se zadnje dneve dopolnjuje do sicer ne izdatne mere vsak dan proti večeru. Po prigravitvi v prejšnjem tednu je postalo hladneje, v opoldanskih urah pa močno pritiskne sonce, tako da se nabere dovoljna mera sopen, iz katere se izloči vlaga v obliki dežja. Prodverajšnjim in včeraj smo dobili nalive iz vzhodne smeri, včeraj je v presledkih tudi gnelo. Neviht smo imeli leto, razmeroma malo, zrak se pa po vsakem dežju tako naglo ohladi, da voje doslej še niso bile dostopne za brezskrbno kopanje v naravi. Zato je pa dežja tem bolj veselo vse zelenje, ki naglo raste in se razvija kresnim dnem naproti.

u— Znano Kuharjevo gostilno v Vevčah in vso domačijo je prevzel po svojem očetu sin Avgust Kuhar, znan sadjar in vrtnar, absolvent Kmetijske šole na Grmu in vnet rejec malih živali. Gotovo je, da bo mladi in podjetni gospodar ne le očeval dober sloves odlične gostilne, ki je domačinom in ljubljancem tako priljubljena, marveč ga bo z izvrstnimi vini, odlično kuhinjo in prijazno postrežbo še bolj širil. Izlet v Vevče so za Ljubljance, zdaj, ko so vlaki k Devici Mariji v Polje in nazaj pomnoženi, ter je uveden spet red avtobusni promet s postajališčem pri Kuharju v Vevčah, kar najbolj priporočljivo.

u— Izkoristite priliko! Samo 180 din vas stane dvodnevni izlet v Trst, na Doberdob, Sveto Goro, Kalvarijo v dne 9. in 10. julija. V tem zmesku je vračunana vožnja, prenočišče, prehrana in skupni potni list. Hitite! Prijave sprejema Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ul. 25. samo še do 23. t. m. Potrebni podatki: Ime in priimek, očetovo ime in materino ime in dekliško ime in priimek, rojstni kraj, dan, mesec in leto, poklic, bivališče (točen naslov), pristojna občina, slika v velikosti 6 x 9 cm z lastnoročnim podpisom na prednji strani.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI, TELEFON 41-79
V nedeljo ob 5., 7. in 9., ponedeljek ob 1/9. duhovita komedija

Mr. Deeds — Mili-jonar dobrotnik

Gary Cooper in Jean Arthur
v glavnih vlogah.

V dopolnilo zvočni tednik in glasbeni film »NETOPIR«.

V soboto: **KOZAK IN SLAVEK.**

u— »Sava« — pevski zbor. Prosim vse pevce, da se zbero danes popoldne ob 15. uri v pevski sobi. Navzočnost vseh je nujno potrebna. Predsednik.

u— Registrirane blagajne in knjigovodstvene stroje, Vam strokovno popravi Boris V. Simandl, Ljubljana, Dvočakova ulica 3, telefon 24-07.

u— Mlad pišček se je zatekel. Dobj se v dramskem gledališču pri ge. Lebnovi.

Iz Celja

u— Izlet na morje. Pomladki Jadranske straže na drž. deški meščanski šoli v Celju bo priredil poučni in propagandni izlet na morje in sicer v Split in Dubrovnik. Pod vodstvom gg. nastavnikov Josipa Tomažiča, Minka Kovača in Peca Segule si bodo ogledali Split, Solin, Dubrovnik, otok Lokrum, na povratku pa si bodo v Zagrebu ogledali še Jadransko razstavo, botanični vrt, zoološki vrt in še druge zanimivosti. Izleta se bo udeležilo 50 dijakov. Iz Celja se bodo odpravili v sredo 22. t. m., vrnili pa se bodo v ponedeljek 27. t. m. z večernim vlakom.

KINO METROPOL. Vesela komedija polna šlagerjev in humorja **»HUMOREŠKA«.** — Matineje: **»NAD PREPADOM«.**

u— Vpisovanje v I. deško in dekliško narodno šolo. Vpisovanje novincev za I. razred deške narodne šole v Celju bo v četrtek 23. t. m. od 8. do 12. in od 15. do 18. v pisarni šolskega upraviteljstva v 2. nadstropju, vpisovanje novink za I. razred drž. dekliške narodne šole pa isti dan in ob istem času v pisarni šolskega upraviteljstva v 1. nadstropju. K vpisu je treba pripeljati vse dečke in deklice, ki dopolnijo letoš 7. leto, smejo pa priti k vpisu tudi dečki in deklice, ki do 1. septembra t. l. dopolnijo 6. leto. Za otroke, ki niso bili rojeni v Celju, naj prinesejo starši s seboj krstni list. Pred vpisom v šolo je privedi vsakega otroka k zdravniškemu pregledu v Zdravstveni dom (1. nadstropje).

KINO UNION. — Romantična ljubavna romanca **»NOSTALGIJA — POSTARJEVA HČKA«.** Matineje: **»PODMORNICA D-1«.**

u— Vpisovanje novincev na drž. II. deški narodni šoli v Celju (okoliški) bo v torek in v sredo 22. t. m. od 8. do 12. popoldne. Po zakonu o narodnih šolah morajo biti novinci zdravniško pregledani. Starši šolobolnih otrok se pozivajo, da pripeljejo navedena dneva dečke v drž. II. deško narodno šolo k zdravniškemu pregledu in vpisu. Kdor bi se odtegal te dolžnosti, bo kaznovan po zakonskih odredbah. Vsa šolobolna dečka bivaajo na ozemlju bivše okoliške občine celjske mora obiskovati drž. II. deško narodno šolo.

u— Vpisovanje novincev za I. razred I. deške narodne šole bo v četrtek od 8. do 12. in od 15. do 18., vpisovanje novink za I. razred drž. dekliške narodne šole pa isti dan ob isti uri v pisarni upraviteljstva v prvem nadstropju. K vpisu je treba pripeljati vse dečke in deklice, ki dopolnijo letoš 7. leto, k vpisu pa smejo priti tudi dečki in deklice, ki do 1. septembra t. l. dopolnijo 6. leto. Za otroke, ki niso bili rojeni v Celju, naj prinesejo starši s seboj krstni list. Pred vpisom v šolo je treba privedi vsakega otroka k zdravniškemu pregledu v Zdravstveni dom (1. nadstropje). Vpisova nje novincev na drž. II. deški narodni šoli v Celju (okoliški) bo v torek 21. in sredo 22. t. m. od 8. do 12. popoldne. Po zakonu o narodnih šolah morajo biti novinci zdravniško preiskani.

SONCE, VODA IN KOŽNA KREMA »CIMEAN« MORAJO UTRDITI VASE ZDRAVJE!

u— Iz Smarjete pri Celju poroča celjska »Nova Dobca: Nov železobetonski most čez Hudinjo dobimo še letos v Škofji vasi. Stari lesen most ne vzdrži več velikega prometa, ki se razvija tu na državni cesti z Dobrne, iz Vitana in Konjice proti Celju. Naš hudournik Hudinja nam je ob zadnjem deževju spet odtrgal in odpeljal ogromno lepe rodne zemlje in povzročil kmetovalcem nove, velike škode. Merodajno oblast prosimo pomoči, ki je nujna. O velikih javnih delih mnogo slišimo drugod, po Gorenjskem gradijo vzorno lepe ceste, našim kmetom tu pa odnaša voda njive in sadovnjake, pa od komisijskih ogledov ne pridemo nikamor. V tem pogledu se je v zadnjih letih mnogo zanemarljivo, stroški za ureditev struge pa postajajo vsak dan večji. Prizadejih kmetov se loteva obup, ko gledajo to razdejano ob Hudinji, pa ni pomoči ne od občine, ne od sreskega načelstva in ne od banovine.

u— Planinski dom pod Tovstom. Celjska »Nova Dobca« poroča: Kakor znano, je prejšnji mestni svet začel gradnjo prepotrebne doma pri Celjski koči pod Tovstom. Sedanja občinska uprava pa ne more in ne more upoštevati velikega tujsko-prometnega pomena novega planinskega doma ter se je zato odločila, da zgradbo, ki stoji že tretje leto v surovem stanju v sramotu mesta Celja, proda Higienickemu zavodu v Ljubljani. Na sejah mestnega sveta smo slišali mnogo hvale, kako se pogajanja za to prodajo ugodno razvijajo, kako so z merodajnega mesta zadevno uspešno intervenirali in naleteli v ministrstvih na razumevanje in odobravanje, da je tudi že odobren kredit, da samo še manjka podpis. Na seji dne 8. aprila je bil stavljen in tudi sprejet predlog, da se določi kot zadnji rok za nakup planinskega doma po Higienickemu zavodu 15. maj 1938. Sedaj gremo že h koncu junija, pa izgleda vse tako, da Higieniski zavod planinskega doma vendar ne bo kupil. Javnost sedaj upravičeno pričakuje, da bo mestna občina izročila planinski dom svojemu pravemu namenu in pri tem upoštevala tudi revne ljudi iz delavskih in nameštenskih vrst, ki nimajo denarja za izlete z avtomobili in avtobusi, imajo pa po svojem delu in po svojem številu vendarle pravico, da gredo ob nedeljah na solnce in božjo naravo in v zdrav planinski zrak in da dobijo tam pod Tovstom na mestnih tleh tudi primerno in zdravo planinsko zavetišče. Potrebno nam je to pozimi in poleti, za poletne izlete in za smučanje, ki ne more biti samo pravica premožnejših, ki lahko gredo tudi na Golti ali na Koroško.

u— Velika tekma koscev v Vojniku. Društvo kmetijskih fantov in deklet v Vojniku bo priredilo danes na Vrečarjevem travniku v Vojniku veliko tekmo koscev pod okriljem odbora. Najboljši kosci bo prejel novo moško kolo. Tudi ostali kosci bodo deležni lepih nagrad. Ob 13. bo zbirališče kolesarjev, konjenikov, avtomobilov, voz z raznimi rokodelci, kakor mlatiči, kosci, zidarji, opekarji itd. Nato bo sprevid skozi trg na tekmovališče. Udeležite se privedite v čim večjem številu!

u— Danes vsi na sokolski nastop v Konjici! Sodeluje vojska iz Slovenske Bistrice. Zbirališče za povorko ob 13.30 pri Narodnem domu. Sprejem vojske bo pri Brudermanu. Vsi prijatelji Sokola so vabljeni, da se udeležijo nastopa.

Iz Maribora

u— Zadnji dnevi umetniške razstave. Velika reprezentativna razstava sodobnega slovenskega slikarstva in kiparstva v unisoni dvorani bo odprta samo še danes in v nedeljo. Da si jo lahko ogledajo tudi najširši sloji, bo ta dva dneva vstopnina za polovico manjša. Zeleti bi pa bilo, da bi naši ljubitelji umetnin poskrbeli vsaj v zadnjem času, da ostanje nekatere v Mariboru. Podobna priložnost izbire se ne bo nudila tako kmalu zopet.

u— Z umetniške razstave. Danes ob 11. bo vodstvo po umetniški razstavi v Unioinu. Vodj pisatelj Radivoj Rehar.

u— Razstava slik in risb dijakov na popolni realni gimnaziji bo od 19. do 24. junija odprta vsako popoldne.

u— III. redni občni zbor »Sokolske planinske koče« r. z. o. z. v Mariboru bo v ponedeljek 20. t. m. ob 20. v restavraciji Narodnega doma. Bratje in sestre, tovariši zadrugarji, udeležite se občnega zbora v čim večjem številu. Zdravo! — Načelstvo.

u— Prvi film iz življenja mariborskih gozdovnikov se bo predvajal v torek ob 20. uri v Ljudski univerzi. Predaval bo dr. Válek Marin o razvoju gozdovništva.

u— Tujkoprometna zveza »Putnik« v Mariboru prosi vse krajevne tujkoprometne organizacije in ostale interese, da spočijo najkasneje do 1. julija svoje morebitne želje in predloge glede prihodnjega rimskega voznega reda. V predlogih je treba vpoštevati predvsem tujkoprometne potrebe prizadejih krajev in predelov. Tujkoprometna zveza v Mariboru se bo prizadevala, da izdeležuje na pristojnih mestih vpoštevane vseh upravičenih želji in predlogov.

u— Velikodušen dar! Marko Rosner, lastnik Jugosvile, je daroval ob priklki svoje petdesetletnice Planinski sokolski zadrugi za Sokolsko kočjo na Pohorju din 5.000. Zaveli posnemalci!

NOGAVICE, kombineže, velika izbira
pri **JAKOB LAH — MARIBOR.**

u— Sprejemni izpiti na novi realni gimnaziji v Mariboru bodo za I. razred 24. po potrebi tudi še 25. t. m. od pol 8. dalje. Za izpit je vložiti pri ravateljstvu z 10 din kolkovano prijavo. Prijavi se priloži posebno izpričevalo o dovršeni ljudski šoli (5 din kolek) in krstni list. Sprejemni izdelajo učenci (ke), rojeni v letih 1925 do 1928. Vsaš učenec in učenka naj prinese polo papirja, peresnik in črnilo (ali nalivno pero). Prijavijo naj se deklke, ki nameravajo študirati realno gimnazijo, dečki pa v prvi vrsti iz V. mariborskega okraja in sreza Maribor desni breg, odnosno tudi iz dravogradskega in slovenjegraškega sreza. Opozorjamo na odlok banke uprave, da se odslej izdajajo na ljudskih šolah posebna izpričevala o dovršeni ljudski šoli. Brez teh se ne smejo več pripuščati učenci k sprejemnemu izpitu.

u— Internat »Vesna« v Mariboru sprejema učenke vseh mariborskih srednjih šol. Nudi dobro oskrbo, skrbno nadzorstvo in pomoč pri učenju. Prospekti se dobe pri vodstvu.

Pozor tapetniki!

Afrik, žimo, volno, vato, kapok, blago za modroce in pohištva kupite najceneje pri **»OBNOVA«, F. NOVAČ, Jurčičeva 6.**

u— Zaradi tlakovanja bo Koroška cesta od 20. junija pa do nadaljnjega za vsak voznik promet zaprt v odseku med Vodnikovim trgov in Splavarsko ulico.

u— Trgovci z dekleti? Poštni služitelji Jožef Fidler iz Delavske ulice je prijavi policiji, da je njegova 17-letna hčerka Jožica pred dnevi izginila od doma. Ker je pozneje ugotovil, da sta jo odpeljala dva neznanca moška z avtomobilom v smeri proti Ljubljani, domnevajo, da gre za trgovino z dekleti.

u— Uboj v Ločnem vrhu. Včeraj dopoldne sta se zagovarjala pred malim kazenskim senatom 28-letni zidar Rudolf Kovarčič ter 26-letni zidar Anton Kovarčič radi obtožbe, in sicer Rudolf Kovarčič, da je s strelom iz lovske puške usmrtil Franca Breznika, Anton Kovarčič pa, da je svojega brata nagovarjal k temu dejanju. Razen tega se je moral Anton Kovarčič zagovarjati, ker je Francu Repiču prizadejal težke poškodbe na obeh rokah. Razpravo je vodil s. o. s. dr. Turato, prisodnika sta bila dr. Cemer in Lečnik, obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Hojnik. Rudolf Kovarčič je bil obsojen na 4 leta strogega zaporja in na 3 letno izgubo častnih pravic, Anton Kovarčič pa na 6 let robije in na trajno izgubo častnih pravic. Razen tega morata oba plačati bolnišniške in pogrebne stroške za pokojnim Breznikom.

u— Kroglo si je pogol v glavo 58-letni posestnik Janez Ploj od Sv. Trojice. Našli so ga v hlevu mrtvega, poleg njega samokres. Pri njem je bil listek, s katerim se Ploj poslavlja od svojcev ter jih prosi odpustitve.

u— 50.000 dinarjev škode trpi posestnica Antonija Rečnikova, iz Črnečke gore pri Prevaljah, ki ji je ogenj upelnil domačijo. u— Poslednji sodni odmevi afera žlahtne kovine. Mali kazenski senat je včeraj dopoldne osodil 47-letnega ključavničarja Ivana Wudlerja v Mariboru, proti kateremu je bilo kazensko postopanje svojčas ustavljeno, na 6 mesecev strogega zaporja, na 600 din globe ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let. Obsojda je v zvezi s svoječaso afero žlahtne kovine, v kateri je Ivan Wudler 22. obtožene.

Iz šoštanja

u— Gostovanje članov mariborskega gledališča je bilo na Telovo zvečer v tukajšnjem Sokolskem domu. V režiji Eda Verdonika so uprizorili Wenzlovo komedijo »360 žena«. Stanislava je igral Verdonik, Elio Branka Rasbergerjeva, Vero Elza Barbičeva, Milana Ljudovita Crnobori in Elza Mileva Zakrajškova. Dvorana je bila lepo zasedena in kar škoda je, da nam gostje niso dali na oder globljega dela.

u— Sokolska tombola, ki se je vršila na Telovo, je tudi letos privabila veliko množico ljudi. Sreča je razdelila tombolske dobitke takole: rodovniško kravo je dobila 14-letna Mara Tekavčeva iz Šoštanja, moderni plug rudar Čekon Jože iz Skal, kolo delavec Kolenc Franc iz Slatina, dva delavca Dobnik Ludvik iz Gaberka, usnje Šumer Ivan, trgovec iz Šoštanja.

u— Vlom v Gospodarsko zadrugo. V noči na četrtek so neznanči vlomili v prodajalno Gospodarske zadruge v Slomskovem domu. Najprej so izrezali na lesenih vratih odprtino, nato so vrata odklenili s ključem, ki je bil na notranji strani. Poslovodja je k sreči zvečer izpreznil blaginjo, tako da tatovi do denarja niso prišli. Odneli pa so precejšnjo količino tobaka. Za vlomilci še ni glod.

Iz Ljubljane skozi Laze v Litijo

Po beli cestici
proti Novemu mestu,
Jitka, pojdi z menoj,

sem povabil svakinjo. Toda njen mož, mo-
je matere sin, namigne: »Radiš do Litie, ne
bude ti lito« (ne bo ti žal). Zmagal je po-
slednji predlog, ker 1) še nismo bili tam,
2) gre vlak šele popoldne. Za mladino pa
velja izrek, ki ga je Rino Alessi porabil
lani v drami L'Argine: Il sonno fa più be-
ne della pappia (155), jaz pa pred leti v ne-
kem mesečniku: Spanec je boljše ko žga-
nec.

Potegnil nas je hlapec, človeštvu že sto
let hlapec, razen naše trojice še toliko
skupin, od katerih ena je bila namenjena na
poset v Posetje, gledat, kaj v Trebovljah
počenja Merzelov Bog. Perun gromovnik je
bil ponoči nekje nemiren in je poslal po
dolgi suhi nekoliko moče in toče, ki se je
presrečila in malce pokukala pokrajino.
Bele kresnice niso več letale, ko smo brze-
li mimo Kresnic, edino vrane so blagoslav-
ljale njivo, v grmovju pa so se drle srake,
tako zabite kakor Vodnikovke, ki so hodile
vse preblizu hiš. Bice, šetajoče po mladi
ozimini, so mekale župančičev verz:

Poet, boš zdrav?
Srce se kot ovčica ti napase
vseh zelenjav...

»Je že Zalog?« plane ob sunku dolgov-
nega Lukematič dremajoč gost. »Ne Za-
log! Golazen!« se odreže sopotnik z odgo-
vorom, ki je simetričen, se torej enako čita
v obe smeri.

»Golazen — to so Laze«, pojasnjujem
osuplemu sobesedniku, pripovedujoč ajti-
ološko ali vzrokostno pravljico:

Kot ministrski odposlanec se je peljal dr.
Stanko Bevk iz bele Ljubljane v veselo Cel-
je k zrelostnim izpitom. Ker so bili prav-
kar izšli novi predpisi o maturah, jih je ho-
tel v kucepu prečitati. Toda imel je smolo.
Njemu nasproti se je v oddelku naselila
starejša gospodična z velikimi naočniki in
rdeče poslikanim obrazom, kakor latinska
nalogla najslabša učenca. Venomer ga je
kaj izpraševala, da ni mogel do branja. Bi-
la pa je ne samo zgovorna, temveč tudi uče-
na. V Zalogu je začela razkladati, od kod
to ime: najbrž okrajšano Zali log ali pa
»za lokom«, ki ga tu dela Sava. Odposlan-
cu so se pričeli ježiti lasje, ko je zvedel
od nje, da kani tudi ona v Celje. »Kaj mi
bo vso to dolgo pot pretrepiti!« Imena po-
staje Laze ni znala razložiti, pa vpraša. »Kaj-
pada vema«, ji reče navihani urednik Lovca,
»ko so delali železnico, je bilo tu zaposle-
nih največ Albancev. Imeli so uši, po srbsko
laze. Te krvoločnice so bile toliko ko
fiziol in kar se da nadležne. Zaradi veli-
kosti jim Slovenci niso mogli reči lazece,
ampak so jim nadeli ime — laze« — Od
Laz do Celja je ministrski odposlanec imel
mir...
»Kje pa je naš geograf, duša tega izle-
ta?«

»Rus e sür« (R. je zanesljiv), odbije eden
nas v fonetični francoščini, zopet z beseda-
mi, ki veljajo tudi ritenski. In res, od za-
daj jo že maha bradati geolog in gotolog,
že nas predstavlja gospodu učitelju, ki je
imenjak našemu pesniku Župančiču in ki
naj našo družbo sprejema po Litiji. Ta po-
staja nam je tem bolj pri srcu, ker so naši
predniki Ribničani in Potočani hodili pr-
votno semkaj na vlak. Gredeč čez most, opaz-
ni voljni napis: »Vsi za Lajčevca!«, kate-
remu je nasprotnikova hudomušnost dodala
spredaj geslo »Molimo«. Jezikoslovna žili-
ca me je opomnila, da je pokojni dr. Tu-
ma tolmačil ta priimek kot moža, ki z
glasnim klicem (lajanjem) poziva rudarje
na delo, medtem ko ga prizadevati izjav-
ja po langobardskem kralju Laju, imenja-
ku grškega tirana.

Stopajoč pod gozdom po stezi, se čudi-
mo, da tako asfaltirana. »Med vojno so jo
dali tako prekriti kavalirski častniki, da
bi lepi spol imel snažne sprehece«. Še zdaj
se pozna preko te poti, kako je svoj čas
bruhnila »mrzla lava« izpod Sitarjevega ter
onečedišla kos Litije, kamor je Valvasor ho-
dil na letovanje. Seveda Litije ne istovetim
z letovanjem niti z litovitom (gostilno), s
katerim kaže likov (lit-kup, v krčmi skle-
njena kupčija) skupni koren. Pač pa mislim
pri tem imenu na livarne, livnice, da treba
k litografu za pomoč.

»Tebi cin, tebi cin!« šebeta žužkosledni-
ca sinica, kakor bi želela z živo srebnim
govorico povedati, da so to kopali cinob-
er, cink, svinec, živo srebro. Dočim jo
poslušam, sem se spotalnil ob štrlino, spom-
nivši se kočevskih besed »ažele trčen an
grčen« (osel se je zadel na grčo), ki jih je
prestregel v Dragi B. Andolščki, zadnji slo-
venski učitelj v tej občini, pozneje na-
stavljen v Litiji. Njegov mlajši tovariš Žu-
pančič nas zabava s pripovedjo, kako se je
ob vpisovanju šolskih otrok od kraja ču-
dil, zakaj je toliko naraščaja iz Gradca.
»Prve dni se ne ujameš!« No kmalu je do-
gnal, da gre za bližnjo vas ali predtržje
Gradec, ne za štajersko mesto.

Naš Mentor nam razkazuje sela. Tamle
stoji Tenetiše. Od kod ime? Ko so šarili
ob Savi turški hlapec, jim je bil za petami
junaški domačin Tine, ki so ga rojaki na
glas bodrili: »Tine, tiš (tišči)« Tako je pol-
mesečnike hrabro sekal, da so mu Litijani
pozneje podarili njivo. Spričlo ljudske razla-
ge si komaj upam odpreti Lokarjev Lov-
sko-ribski slovar (1937), ki me uči na str.
94: tenetva = lovnic (mreža) za ptice. Na
str. 120. pa stoji 15 vrst pod ribiško znač-
ko tenet(ka). Pleteršnik ve, da v staroslo-
venščini »teneto« pomeni mrežo.

»Resje cvetle, resje cvetle« me opozarja
tovariš.

»Res je, res je«, mu mehanično pritrdim,
oziraje se na predlino pod seboj, nekoli-
ko dalje pa na Svibno, pred katerim so
njega dni hrvaški čolnarji, priveslavši do
sem, govorili: »Evo svibanj«. Po zeleni Šta-
jerski je znana sviba ali sviben; to je dru-
god kalina, dronovina, nesrečni grm, ki ga
je medved v basni tako nemilo skrivilil.
Dalje nekje, nam dopoveduje našo Cicero-
no, se je pogreznil zaklad z vozom vred v
zemljo.

»Ojé, saj še ojé von štrile!
Na grobišču berem napise: Tu počiva na-
rodni svetec, Luka Podgorič, Svetoc men-

da zato, ker je pred 90 leti dal na svetlobo
povest »Sveti večer na kmetih«, kjer izveš
narodno vero: Na ta večer sedi brez glave
pri večerji, komur je čez leto umreti; to
pa vidiš edinole, če vznak skozi okno v hi-
šo pogledaš.

V bližini čaka prebujenja rodbina Rotar,
po kateri ni nazvan Rotary Club, saj je to
narečna oblika za rotar ali rutar. Dalje
Anton Recher, čitljiv tudi nazaj; potem sili
zemlja v usta sodniku Neratu, ki je šel ne-
rad v Krtovo kakor nekateri napol Ribni-
čani. Opazil pa nisem imena Novak, ako-
prav je tu doma pokojni profesor matema-
tike Gustav N., s čigar sinom juristom sva
pred vojno v Gorici drugovala.

Ko bi bil doma, bi nas bil badjuril od
postaje do tod R. Badjura »per angusta ad
augusta«, skoz tesnino na višino, od koder
nam bi bil domači slikar E. Marčič odkri-
val krasote razgleda, če ne bi živel po Dal-
maciji. Tako pa smo se zatekli k najnovej-
šemu tržanu, Vladimiru Levstiku, ki je svo-
je penate nastanil v komaj dozdani vili,
dostojni napis: »Han uma i srca«, saj ga
vodi Hanuma zlatega srca. Lahko si misli-
te, da nam pri mojstru slovenske besede ni
bilo dolg čas. Megleno mi je še v pameti
da smo se spomnili neke filmske dile (knji-
ževno: dive), da sem v gospodarstvu knji-
ževni videl Dostojevskoga Bese, da mi je pi-
sec Obsojencev omenil mojega dvojnika,
Lobnika Jožeta, sreskega veterinarskega re-
ferenta v G. G., jaz pa sem mu pozabil pri-
poročiti njegovega dvojnika, poštnega urad-
nika Simoniča v Šiški. Ker pa se pri Fran-
cetu Levstiku dvojnik po staro imenuje
sebevid, sem prvotno svojemu kramljanju
namenil naslov: »Dive-besi-sebevid«, pa ni
bilo treba, saj mi ne beremo od desne na
levo. Moj sebevid je bil baje še škof dr.
Srebrnič, se mi je posililo na um, ko smo
jo mahili mimo Aljaževoga stolpička, po-
slušali nezgodbo o turistovski »Krvjavljivi
koči«, ki jo je strela udarila, plane pa upe-
peli: menda kazni iz neba, ker današnji
rod postavlja eharišne križe — brez
Boga! Grede skozi predsejle, stočišče po-
tokov, ki se na tablicah po krivem imenu-
je Uštje, sem si mislil, da mora biti to
Uštje, kakor ono pri Ajdovščini, prvo služ-
bišče pokojnega Iva Trošta, ki v svoje ro-

mančke rad vpleta romanske osebe, zlasti
polentanje.
»Dolina gradov se pričinja tu, ne pa šele
pri Novem mestu!« godrnja naš geogotolog,
ki mu ni zlepa ustreči. In zares, napisal sem
si jih toliko, da moram vse izpustiti, razen
Črnega potoka, ki ravno zdaj slavi nekak-
šno 350 letnico.

Pred šmartnim, kjer so bile ravno volit-
ve, me je po 12 letih nagovoril bivši realec,
pomorski častnik, čigar ime sega na reb =
jereb, kar prvotno kaže na pegasto stvar:
rebec je neka vinska trta, rusko rjaboj =
kozav, pisan, pester. Prispeli smo v sprem-
stvu visokorodnega psička pred cerkev, kjer
je bil 1880 krščen publicist Knaflič in na
katere proclju Martin deli svoj plašč s si-
romakom. Je bil to »človek, ki je hodil za
svojo senco?« V stolpu je mogocen bron,
kateremu dela le tamkajšnje pevsko dru-
štvo »Zvon« konkurenco, za njim pa brž
litijška »Lipa«.

»Živio Maček!« se je izvilu lačnim in žej-
nim iz grla, stopivši v gostilno tega izve-
ska. Navzlic volitvam to ni bilo hujskanje,
kakor smeš brez spotike imenovati vlaču-
garje ljudi, ki so od Zagorja vlačili ladje
do Ponoviča. Zalagali smo se ob karbidni
svetlobi, ker vila Električna praznuje ob ne-
deljah. Zapustivši selo nekaj slavnih ko-
vačev in fužinarjev, katerih norec je tehtal
do 2 kg, se je družba vrnila v litijsko li-
tovč z malo literatno družino. V trdni temi
se je bilo ločiti in hajdi po mostu čez Sa-
vo:

Orlu ne moreš odmeriti mej,
Orlu ne moreš nadeti galej,
pesnik pa krevsa po brvi naj? Fejl

bi bil lahko citiral savinjskega humorista
Mohorja, če bi bil že tedaj poznal njegovo
»Načelo«.

V vlaku smo trčili vkup s posestniki Po-
setja, ki so se vračali z najboljšimi polovi-
ci: Peter Šilj, Rihard Desnosčič, Hra-
broslav Zajec, idr. V prepolnem vozu sem
stal in skozi možgane so mi švigali pojmi
in domji: Ljubljana, Laze, Litija, ladje, les,
lovčišče, letovišče, Levstik, levisticum, levo-
brežen, ledvice iz litovža, livarnice, Lipa, li-
ker... same besede, ki aliterirajo na Lepo-
to in Ljubezen.

Afranius Crassus.

Slavni italijanski tenor
v pretresljivem filmu očarljivega petja

VIVERE
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri!

Tito Schipa

Dop. ob 10.30 uri isti film
po globoko znižanih cenah
KINO UNION
Tel. 22-21

Zlet koroškega sokolskega okrožja v Žerjavu je lepo uspel

V skrajnem kotu Mežiške doline, v rud-
niškem revirju Žerjavu, stisnjem med
sive skale, tik pod goro kralja Matjaža,
koroško Peco, so se kljub veliki oddalje-
nosti in velikim prevoznim stroškom zbra-
li prejšnjo nedeljo v nepričakovano veli-
kem številu sokolski pripadniki Mežiške
in Mislinjske doline, da tu manifestirajo
za svojo ljubljeno Jugoslavijo in ljublje-
nega vladarja kralja Petra II.

V dopoldanskim urah so se vršile tekme
v balkanski štafeti. Zmagal je agilni gu-
štanski Sokol, ki se je priboril dragocen
prehodni pokal. Pokal so darovali staro-
ste sokolskih edinic v okrožju. V nara-
ščajskem teku so pa zmagali naraščajniki
iz Slovenjega Grada.

Popoldne se je izpred telovadišča razvil
veličasten sokolski sprevod, ki je korakal
po Žerjavu burno pozdravljen od številne-
ga občinstva. V sprevodu so bili vsi Sokoli
in Sokolice z mariborskim žup-
nim praporom na čelu.

Naši Sokoli na delu

Sokol v Sevnici prosi br. edince, ki poš-
ljejo na njegovo slavo 26. t. m. odposlan-
stva s prapori, da »le-ta« takoj po priho-
du javijo v Sokolskem domu zaradi do-
delitve prostora in uvrstitve. Prav tako
naj se tam javijo narodne noše. Zbor vse-
ga ostalega članstva v krajih bo ob 14.30
na letnem telovadišču. Večje skupine, ki
bi dosepele te dopoldne, naj se zaradi opol-
danske prehrane prijavijo vsaj dan prej,
da ne bo nevesnosti.

Sokolsko društvo Središče ob Dravi je
priredilo na binkoštni ponedeljek svoj javni
letni telovadni nastop, ki je v vsakem oziru
res dobro uspel. Dopoldne so bile prijateljs-
ke tekme v odbojki, pri katerih je zmagalo
društvo Ljutomer, in skušnje prostih vaj.
Popoldne smo se zbrali na kolodvoru k spre-
jemu bratov iz Varazdina, Čakovca, Ormoža,
Ptuja in drugih. Domača godba je pozdrav-
ljala prihod gostov. Skupno je prislo na
naš nastop okrog 350 bratov in sester iz so-
sednjih bratskih edinic. V povorki, ki se je
vila s kolodvora proti Sokolskemu domu, je
korakalo nad 500 sokolov in sokolice. Na te-
lovadišču pri Sokolskem domu je pozdravil
drage goste v imenu načelnstva br. Pajek.
Ob 15. se je pričel nastop. Priporočilo je
na telovadišče vse telovadke članstvo s pra-
pori. Brat starosta Čulek je zbor v imenu
društva pozdravil, nakar je bil z igranjem
državne himne izvršen pozdrav državnih za-
stav. Sledila je telovadka. Nižji oddelki de-
ce z igrari, vsilji z prostimi vajami. Nato je
bila orodna telovadba. Sledile so proste vaj-
e naraščaja in nato članstva. Vsega je na-
stopalo okrog 400 telovadcev in telovadk. Po
nastopu so sokolske čete zopet priporočale
na telovadišče, kjer je zbrane nagovoril sta-
rosta br. Čuk. V lepem govoru se je spom-
nil bratske Čehoslovaške njenega predse-
dnika, in predložil članstvu veličino Tyrševe
misli. Med petjem sokolske himne je bila »ne-
ta« državna zastava, telovadci so zapeli »Pe-
sem sokolskih legij« in med petjem odkro-
rakali s telovadišča. Telovadke je pozdravil
na koncu še br. Zegor kot okrožni načelnik.
Zvečer se je v Sokolskem domu vršila pri-
jetna zabava. — Nastop središkega Sokola je
pokazal, da je naša postojanka res močna.
Dokazal je, da naš Sokol dela v pravi smeri,
saj je le malo nastopov, ki bi tako dobro
uspehi. Zahvala velja vsem bratskim edini-
cam, posebej pa še varazdinski župi za
tako častno udeležbo.

Zletno tekmovalstvo članov v igrah. Za
zletno prvenstvo tekmujejo moštva sokol-
skih enot v vseh igrah, ki se tekmovalno
govito v COS. Te so: hazena, košarka, od-
bojka in tenis. Tekmovalstvo v kanadskem
hokeju se je vršilo že med zimskimi zlet-
nimi igrami v Visokih Tatrah. K zletno-
mu tekmovalstvu pristopijo samo zmagov-
valna društva 8 okrajev, v katere je bilo
uvrščeno 50 sokolskih žup. Zastopnik
okraja je zmagovalec v tekmovalstvu naj-
boljših moštev vseh žup iz pripadajočega
okraja, to pomeni, da k napornemu tek-
movalstvu v vsaki igri pristopi 8 najboljših
iz cele republike. To tekmovalstvo se bo vr-
šilo v ponedeljek 4. julija. Točasnno se
marljivo tekmuje v župah, v kratkem pa
pridejo na vrsto končna tekmovalstva v
okrajih. Ker je v vseh igrah znanje sokol-
skih tekmovalcev izravnanost, se pričakuje-
jo na končnih tekmah prav zanimive brats-
ke borbe.

Jubilje mednarodnih tekmovalj. IX. tek-
movalstvo mednarodne telovadne federaci-
je (FIG) v Pragi bo jubilejno tekmoval-
stvo, kajti od prvega tekmovalstva, ki se je
vršilo 1.903 v Antverpu, je preteklo 35
let. Ta 35-letni jubilej ustanovitve medna-
rodnih tekmovalj bo slavnostno proslav-
ljen v zborovalni dvorani zgodovinskega
pragaške starostnega magistrata dne
29. junija popoldne. Pa zaključilo te pro-
slave bodo udeleženci prisostvovali povor-
ki sokolskega naraščaja na tribuni pri
starostnem magistratu.

Iz Trbovelj

t— Zadržana elektrarna bo imela redni
občni zbor 27. t. m. ob 16. v Društvenem
domu.

Brežičanom v slovo

Rodbinske in zdravstvene razmere so
nujno zahtevale mojo preselitev k svojem
v Ljubljano.

Ker je bila odločitev hitra, mi čas ni več
dostajal, da se poslovim od brežičkih pri-
jateljev in znancev, zato storim to tem
potom.

Vsem, ki so mi bili prijateljsko naklo-
njeni, želim zdravje in srečo ter jih pro-
sim, da se me včasih spominjajo, kakor jih
tudi jaz ohranim v prijetnem spominu.

Ljubljana, dne 18. junija 1938.

Miroslav Stumberger,
družni višji upravitelj v p.

Kam je izginila posadka »BETTY BONN«
boste videli v velikem pomorskem filmu

KINO MATICA 21-24
ZNIZANE CENE!

SKRIVNOST LADJE »BETTY BONN«

MARIA ANDERGAST — THEODOR LOOS

Matinejska predstava istega filma ob 11. uri dop.

Zanimiva zgodovina Škocijana pri Turjaku

Pod tem naslovom je »Slovenski dom«
od 14. junija t. l. objavil na četrti strani
precej obširen članek, ki pa je z izjemo
uvoda in zaključka dobesedno prepisan iz
moje zgodovinske knjige »Turjaci«, ki
jo je lansko leto založil tiskar Pavliček v
Kočevju. Črnateljem, ki so to mojo knjigo
kdaj koli čitali in so prečitali v »Sloven-
skem domu« tudi zgoraj omenjeni članek,
se mora potemtakem vrivati v zavest mi-
sel, da sem pisec članka v »Slov. domu«
jaz sam. Ker pa nečem te časti, da bi me
ta ali oni znanec pobaral, od kdaj sem
sotrudnik tistega »Slov. doma«, ki je še
pred kratkim časom zival na moje ime
strahovit bes in srd, izjavljam sledeče:

Slovenski javnosti, ki je še pred piči-
ma dvema mesecema čitala v »Sloven-
skem domu« dopise o zadoščanju šolske-
mu nadzorniku Peterlinu, v katerih me je
»Slovenski dom« imenoval »zagrizenega
jeenesarja« in »znanega dopisknika ustav-
ljenega Pohoda«, je znano, kakšen prah
je dvignil taisti »Slov. dom« iz pogojne
obsojbe, ki mi jo je naprtila izmišljena
ovadba šol. upravitelja Janka Kokoča v
Stari cerkvi. V tistih dopisih me je »Slov.
dom« imenoval »nezadovoljnež«, »hujska-
ca« in »političnega zakrinjenca JNS po-
litike«. Skratka, iz obsojbe, proti kateri
se nisem mogel braniti, ker je bil pri raz-
pravi obremenjena pričla zoper mene sam
ovaditelj, ki je bil na sodišču kljub mo-
jim protestom zaprežen. Je »Slov. dom«
napravil aferico ter hvalil postopek naše
prosvetne uprave, ki me je suspendirala iz
učiteljske službe, dobesedno takole:
»Zato je popolnoma pravilno, da se vsi
takšni nezadovoljneži, ki postavljajo s
svojem nedosojnim obnašanjem svoje uč-
teljske tovaršije v slabo luč, za vedno od-
stranijo iz šol, ker s svojimi izgrezi kvar-
no vplivajo na zaupano šolno mladino«.

Na te gusne napade sem moral odgo-
varjati v »Braniku«, če sem hotel pred
javnostjo s seboj zbrisati pljunek mojih
političnih sovražnikov. Kljub tem napad-
om, ki bi jim nepoučeni ne mogli nasesti,
je bila moja vest popolnoma čista, in je
še danes, saj na slovensko mladino niko-
li nisem vplival kvarno, ampak sem zanje
napisal že več mladinskih knjig, s kate-
rimi sem jo tudi znanj šole vzgajal in ple-
menil. Za to svoje delo sem bil odlikovan
z redom Jugoslovenske krone in lani, ne-
kaj mesecev pred suspenzijo poveljen s
posebnim dekretom iz pisarne kraljevih
fondov.

Komaj sta minila po teh napadih »Slo-
venskega doma« dva meseca, je isti »Slov.
dom« objavil članek, ki je plagiat iz moje
knjige in ni citiral, da je članek, ki ga je
objavil, ponatis iz moje knjige »Turjaci«,
katero sem napisal slovenski mladini
s povsem drugačnimi nameni, kakor da bi
hotel nanjo »kvarno vplivati... Ne sa-
mo, da je »Slov. dom« s tem plagiatom
pokazal, da ni dosleden svojemu pisanju
in da danes hvali, kar je včeraj grajal, da
danes ponatiskuje delo tistega avtorja, na
katerega je še včeraj pljuval, tudi sicer je
ta list zagrešil literarno tatvino, ko brez
navedbe avtorja ponatiskuje cele strani iz
knjige tistega pisatelja, katerega je še
pred dvema mesecema zmerjal z »zagriz-
nim jeenesarjem, hujskačem in nezadovolj-
nežem«; tistega pisatelja, katerega je še
pred dvema mesecema spravljal v zvezo z
»junastvom kuhinjskega noža«, v zvezo z
nameravanim zločinom, ki se je spočel v
glavah mojih političnih sovražnikov in
strastnih privržencev »Slov. doma«.

Prosim, smejte se!

Stara cerkev pri Kočevju, 17. junija
1938.

Lopze Zupanc, književnik.

Jadransko slavlje v Ptuj

Ptuj, 18. junija.

15 let mineva, odkar je bila na naši se-
verni meji ustanovljena Jadranska stra-
ža. Poverjenstvo za Ptuj in okolico je
prevel sedanji tajnik g. Bogomir Chri-
stof, ki je storil vse potrebno za ustanovi-
tev krajevnega odbora. Dne 26. oktobra
1923 je bil ustanovljen občni zbor, ki ga je
vodil takratni okrajni glavar dr. Oskar
Pirkmajer. Takoj ob ustanovitvi je po-
družnica štela 56 članov. V vztrajnem de-
lom odbora pod predsedstvom sedanjega
magistrata g. Ladislava Jerše, davni
inspektor v pokloju. V odboru so-
delujejo že od početka gospa Mirka Fer-
mečeva, soproga odvetnika, ki je bila tu-
di kumica praporu, in pa g. Bogomir
Christof, ki ves čas vodi tajništvo.

Odbor je v teku 15 let zbral 128.148 din
za podporo podmladkarjem pri letovanju
in izletih na morju. Danes je organizira-
nih 348 članov, ne vstevši podmladkarje.
Tudi po redukciji plač so ostali naši za-
vedni javni nameščenci zvesti stražarji.
To nedeljo bo plujaka Jadranska straža
na dostojanstven način proslavila svojo 15
letnico. Jadransko slavlje v mestnem pa-
rku ob Dravi z veliko iluminacijo parka bo
ena največjih prireditvev, kar jih je doslej
sploh bilo v Ptuj. Prireditve bodo obiš-
kali tudi bratski odbori JS iz bližnjih
krajev. Vse zavedno občinstvo naj se zbe-
ra k proslavi, saj je čisti dobiček name-
njen mladini za letovanje na morju. Od-
boru Jadranske straže v Ptuj čestitamo
k lepim uspehom in mu želimo enakih us-
pehov v bodočnosti.

Iz življenja na deželi Iz Zagorja

z— Zagorjani razpravljajo o različnih
krajevskih zadevah, ki so se pojavile zad-
nje dni. Večina članov razpuščenega gasi-
ske uprave zahteva izredni občni zbor, ki
se bo vršil v kraškem. Telovske procesije
se je udeležilo sedem gasilcev v uniformi
in z zastavo. Glavna cesta je bila očiste-
na smrdetih jarkov. Vsem se prav čudno
zdi, da so pri cestnih delih prvenstveno
deležni zaposlitve upokojenci. Cestni na-
čelnik v nekem dnevniku prav rad hvali
naše ceste in tudi kakovost gramoz. Čud-
no pa je, da ne opazi nedostatkov, ki jih
kritizira prebivalstvo. Zaradi podrožja
žita je občinska uprava razdelila po zni-
žani ceni vagon pšenice kmetskim posesti-
nikom, seveda tistim, ki so imeli denar za
dobavo. Zdjaj z vso gotovostjo pričakuje-
jo tudi obrtniki in še posebno brezposelni,
da bo občinska uprava tudi njim izkazala
svoje priznanje socialno skrbstvo.

Iz Hrastnika

h— Vpisovanje novincev na obči-
kajšnih solah bo v četrtek 23. t. m.
od 8. do 12 in od 14. do 17. Vpisovanje v
šolski vrtec bo pa v petek 24. t. m. od 14.
do 17. v Logerjevih dvorani.

h— Smrtina Kosa, Umrja je 80-letna
Neža Pečnikova, vdova po sodarju kemič-
ne tvornice. Pokojnica je bila dobra mati
in si je do zadnjega služila svoj grenek
kruh s šivanjem vreč pri kemični tvorni-
ci. Pokopali so jo v petek na dolškem po-
kopališču. Naj v miru počiva! Prizadejmo
naše sožalje!

Iz Krškega

kr— Akademija meščanske šole. Pred
zaključkom šolskega leta je meščanska
šola priredila v sokolski dvorani lepo uspe-
lo akademijo. Poleg dokaj številnega do-
mačega občinstva je bilo prisotnih mnogo
okoličanov, ki so z zanimanjem spremlja-
li nastop mladine. Spored je obsegal 14
točk, ki jih je začela Adamičeva »Otroci
ključijo pomlad«. Na sporedu so bile same
narodne pesmi in štirje telovadni nastopi.
Posebno so navzoče navdušili Petz-Gaspa-
rijevi in Kosi-Adamičevi »štirje letni ča-
si«, ki so bili ob spremljevanju sokolskega
salonskega orkestra prav izvrstno podani.
Koncert je dirigiral ravnatelj g. Vutkovič.
Akademija je v vsakem pogledu uspešna in
zapustila najprijetnejše vtise.

Iz Ptuja

j— Jadranska svečanost, ki bi se bila
morala vršiti v četrtek v mestnem parku,
je bila zaradi slabega vremena preložena
na nedeljo 19. t. m. Slavlje se bo pričelo
ob 15. uri. Zvečer bo na Dravi in v parku
velikanska bengalska razsvetljava in tu-
di ognjemet. Ves čisti dobiček tega slava-
ja bo šel za kritje stroškov, ki jih bo od-
bor imel z pošiljanjem otrok na morje ter
se pričakuje, da se bo prireditve od vseh
strani pod

Naša ženska stran

Poletni večeri

Ce nameravate preživeti počitnice v letoviskem kraju, kjer so od časa do časa tudi večerne prireditve, ne gre, da bi se odpravile na pot brez primerne večerne obleke. Seveda bi šajale tudi z lanske večerne obleke, ki ste jo nosile v zimski sezoni, če jo nekoliko osvežite. Vendar pa se boste počutile lepše in bolj sveže v novi večerni obleki, kakor si jo zamišlja moda nalašč za tople poletne večere.

Takšna večerna obleka predstavlja prav malenkostno postavko v vašem poletnem proračunu, saj je izdelana iz cenega poletnega tvoriva: iz vzorčastega organdija, iz pralnega vollea ali iz umetnega tafta. Preprosto tvorivo pa ukroji moda v bogatem, zvončastem kroju, da je obleka na-

vzlic skromnosti prav učinkovita. Seveda takšna poletna večerna obleka nikdar ne more predstavljati velike večerne toalete z globokimi izrezi, ki več odkrivajo, kakor zakrivajo. Obleka v velikem slogu iz organdija ali iz vollea bi popolnoma zgrešila svoj cilj! Ta obleka mora biti bolj solidna, ker je tudi bolj skromna. Zato jo nosimo lahko tudi na prostem, na poletnih vrtnih prireditvah. S svojimi malimi rokavčki, širokim krilom, volani, vihrajočimi pentljami in cvetličnim okrasjem prinaša v modo, nov nad vse ljubezniv in deklško nežen slog.

Pa recimo, da se navzlic vsemu ne morete odločiti za novo večerno obleko iz pikčastega organdija ali iz rožastega vollea! Vaša zimska večerna obleka je še prav dobra in škoda se vam zdi, da bi jo čez poletje poslali v pokoj. Samo črna je — bojite se, da ne bi dolgočasno učinkovala med živobarvnimi oblekami drugih. Svetujemo vam, da jo izpopolnite s kratkim bolerom iz rožnatega ali svetlomodrega tila, ki ga pošijete še s cvetličnimi listi iz tafta enake barve. Takšen »cvetlični« bolero je izredno slikovit in nežen — kakor cvetlične ogrlice havajskih deklic. Imenito se vam bo podal k obrazu, vaša stara črna obleka pa bo kakor nova (1. skica).

Velika moda pikčastih tvoriv vpliva tudi na poletne večerne obleke. Posebno ljubke so večerne pikčaste obleke iz organdija ali iz prozornega vollea. Tu se preprostost vzorca na posrečen način sklada z name-

ravno preprostostjo obleke in učinek je izredno eleganten. Obleka te vrste na naši skici ima široko zvončasto krilo z nizko prištim, nabranim volanom in tesen život s petorokotnim izrezom, ki ga obdaja podoban volan. Mali rokavi so balonasto nabrani, obleka je prepasana s temnim trakom, ki ga zavežemo v pentljo z vihrajočimi konci (2. skica).

Elegantno preprosta je tudi obleka iz svetlomodrega tafta. Ta obleka ima dva pasu iz črnega žameta, ki sta v precejšnji razdalji vzporedno prišita na život. Nad prvi sta vrezana v život dva vodoravna šiva, ki sta rahlo nabrana, izrez pa zaključuje mala pentlja iz črnega žameta. Učinkovit okras te okusne obleke sta dve svetlordeči vrtnici, ki ju pritrdimo na oba pasova (3. skica).

Naslednja obleka iz cvetličnega vollea ali svilnega muselina je posebno bogato krojena. Obleka ima enako široko spodnje krilo iz pastelnobarvnega tafta z znotraj

Državljska zavest češkoslovaške in jugoslovenske žene

V zadnji nedeljski številki »Jutra« je »Zveza gospodinj« z dobro utemeljitvijo zavrnila težki očitke, ki ga je pisec članka »Češke gospodinj« in resnost sedanjosti v predzadnji nedeljski številki naslovil na naše žene, češ da se ne zavedajo odgovornosti do države in žive »iz dneva v dan«. Povod za to obdolžitev je dala piscu zadnja akcija čeških gospodinj, ki si štedljivo nabavljajo železno zalogo živila, da bi državi olajšale obrambo, »ko bo sila velika«.

Zdi se nam potrebno, da pristavimo kot dodatek k omenjenemu strokovnemu zagovoru še nekaj pojasnili o patriotični zavestnosti češke in naše žene v luči njune državljskega položaja.

Češkoslovaška ustava, ki je zgrajena na Masarykovih socioloških načelih, pravi: posebne pravice spolov se ne priznavajo. Kako pa naša ustava? ... Češkoslovaške žene so organizirane v najrazličnejših društvih prav tako kakor me in imajo svoje ženske strokovne liste kakor me. Tam obravnavajo vsa pereča socialna, gospodarska in kulturna vprašanja kakor me: stanovske zadeve, dečjo zaščito, starostno zavarovanje, ljudsko prosveto, gospodarski položaj, javne zdravstvene razmere. Dvojno moralo, alkoholizem, narodni položaj in šemarski drugega. Med programom naših in čeških društev ni razlike, tudi v delu ne, pač pa — v uspehu. Zakaj? Zato, ker je žensko delo na Češkem že od nekdaj naletelo na razumevanje in podporo pri vodilnih politikih in v javnosti; po vojni pa so češki zakonodajalci priznali ženi polno pravico, da dejansko sodeluje v upravljanju in vodstvu države. Kot poslanke, senatorice, vladne delegatke in podobno sede češke žene pri vseh zelenih mizah, kjer se izdajajo zakoni, neredbe, odloki, kjer se izpolnjujejo in odklanjajo želje državljanov, kjer se nadzirajo izvajanja vladnih ukrepov, kontrolirajo dejanja ter razkrinkava-

še jih boste pogledale po uporabi novega, nerazstopljivega ARCANCIJA. ARCANCIJ je mo-

deran izdelek in ima vse prednosti, ki ste jih doslej pogrešale.

Ne lepi se in ne dela trepalnic krhkih, ker ni v njem ne mila ne kačine druge kavešne

smotvi; ne teče ter kljubuje solam in potu, ker je nerazstopljiv; poltvoja pogajanje iz trepal-

nic; število oči, ki mu je dodano, hrani korenine in pospešuje rast trepalnic, ki se zaradi

tega podaljšajo za več milimetrov.

ARCANCIJ se prodaja povsod v devetih prilagojenih se barvnih odtenkih in v posebni

kvaliteti »ARCANCIJ-SANCOLOR«, ki poltvoja trepalnice, ne da bi jih pobaral. Vsi modeli

stane 48 dinarjev, nadomestni 32 dinarjev in reklamni saviček 18 dinarjev. Poskusite ga tudi

VI in si zapomnite dobro: ZA VAŠE TREPALNICE... ARCANCIJ. Ljudmila Schön, Raspoli

ljajnica D. 3, Zagreb, Jelencjev trg 1. Varnost se posreduje. Uspeh zabljen.

vštitim, okroglim obrocom iz vatelina, da učinkuje krilo tako široko, kakor kakšna krinolina. Nekaj posebnega so tudi bogato zvončasti rokavi, ki jih na ramenih zaključujeta dve pentlji iz tafta. Z enakima pentljama je zavezan široki pas iz tafta (4. skica).

Zanimiva je sestava stilnega, širokega krila in modernega, dolgega života, ki se tesno oprime telesa. Na naši skici je takšen život pod prvi razdeljen s šivom, zgornji del je rahlo nabran, podolgem ga krasila lepata poletnega cvetja (zadnja skica).

(Razširjenost in vpliv alkohola na slovensko mladino. 1938.) je namreč pokazala, da po vaseh pije alkoholne pijače najvišji odstotek (71%) učencev, v vinorodnih krajih 10,43% celo celodnevno.

Naloga organiziranega žentstva pa je s primernimi akcijami vzpodbuditi zavest podeželskega žentstva, da bo svoje življenje in delo z vsem danim ji vplivom usmerila na to pot.

Za gospodinje

Morske ribe, ki so na našem trgu zadnje čase večkrat prav poceni, bi marsikatera gospodinja rada kupila, pa ne ve, kako bi jih pripravila. Tudi si jih večkrat ne upa kupiti, ker se ne spozna ali so sveže ali ne. — Svežo morsko ribo spoznamo po čistih očeh in rdečih škrgih; tudi ne sme biti mehka in zmečkana. Sveže tunovo meso je lepo rdeče. — Ribe moramo očistiti takoj, ko jih prinesemo s trga. Drobni ribam odstranimo luske, nalahko s palcem, jim odtrgamo glave, s katerimi izvlečemo že tudi drobce. Večje ribe oluščimo z nožem, prerežemo na trebuhu podolž, iztrgemo drob in odstranimo kožico v votlini. Nato jih hitro izperemo. Glave odstranimo samo ribam, ki jih mislimo ocvetiti. Ribam, ki jih pečemo ali jih uporabimo za ribjo juho, ne odrežemo glav. Ribe moramo očistiti narahlo, ne smemo jih preveč mečkati. Očiščene ribe nanizamo na dno narobe obrnjene rešete in jih pustimo na hladnem prostoru lahko tudi do večera. Paziti moramo, da ne pridejo muhe do njih. Nikdar ne smemo pustiti mokrih rib na krožniku, da se močijo v lastnem ocedku.

Ocvrte ribe. Po gornjem opisu očiščene ribe povaljamo v moki, večje prerežemo prej na dva do tri kose, jih vržemo na sito, da odstranimo vso odvisno moko. Če moramo cvrti ribe takoj, ko smo jih očistili, je dobro, če jih prej obrisemo s krpo, da ne ostane preveč moke na njih. Ribe cvrtimo v ponvi na zelo vročem olju pri živem ognju. Male ribice so takoj ocvrte; če jih cvrtimo predolgo, postanejo trde in so brez okusa. Tudi ocvrta riba mora ostati kolikor toliko sočna, ne sme pa biti zunaj mehka, kar se zgodi, če jo vržemo na ne dovolj vroče olje.

Ribe v marinadi. Kadar naletimo na ceneje ribe, si jih lahko kupimo več, da jih imamo za 2-3krat. Svežih seveda ne moremo hraniti, pač pa jih napravimo tako-le: po gornjih navodilih očiščene in ocvrte ribe zložimo v skledo ali tudi v kozarce za marmelado. Del preostalega olja z vso usledino segrejemo, vržemo vanj precej na drobne rezine zrezane čebule ter pustimo, da ostekleni, ne zarumeni. Nato prilijemo kisa in prav toliko vode (obojega po količini rib), ter pustimo, da zavre. S to marinado polijemo ribe, dodamo po par lističev rožmarina in materine dušice, par žup popra ter lovorjev list. Pokrijemo ribe tako, da leži pokrovec na njih in jih spravimo na hladno mesto. Tako pripravljene ribe stoji par dni tudi poleti.

Pečene ribe so najboljše, če jih pečemo na mrežici. Očiščene in osoljene ribe polijemo z oljem in jih pustimo v njem lahko tudi do večera na hladnem prostoru. Tedaj pripravimo žerjavico in nanizamo ribe na mrežico. Ako so majhne, kakor sardele ali sardoni, jih prej nabodem skozi glavo na zobobrec po 2-4 skupaj. Med pečenjem jih pogosto mažemo z oljem s pomočjo kurjega peresa. Vsak zubelj takoj pogasimo in pogazimo, da je žerjavica vedno živa. Ko so ribe pečene na eni strani, jih pazljivo obrnemo na drugo. Pečene ribe lepo zložimo na krožnik, jih potresemo s sesekljanim peteršiljem in česnom, oblijemo še tople z oljem, dodamo par limonovih rezin in serviramo s salato. Pečene ribe so dobre tudi mrzle in jih lahko jemo še drugi dan. Dobro je, če jih medtem obračamo, da se enakomerno napoje z oljem. — Ako nimamo mrežice, pečemo ribe v pečici, moramo jih pa prej ovlajati v moki, a moko dobro otresti z njih.

Pol stoletja že deluje CMD, karujemo še za pol stoletja!

dejal Touchin, segel v odprto blagajno in vzel iz šopa bankovcev po sto frankov trideset kovov. Odšel jih je razbojniku na roko.

»Seveda mi obljubite, da boste molčali, je pripomnil.

»Dam vam častno besedo,« je rekel vlomilec ter urno izginil v črno noč.

Touchin je ostal sam v pisarni, potr od grenkoga doživljanja. Potem je prišel polagoma k sebi, zaklenil blagajno, na kateri ni opazil niti sledu nasilja, ter se napotil s težkimi koraki v spalnico. Vso noč ni mogel zaspati očesa. Ko je zjutraj vstal, ga je silno bolela glava. Ostal je doma. Izgubil je še tisto malo zadržanosti v samem sebi, kar mu ga je bilo ostalo, kajti zdelo se mu je, da ga je nočni vlomilec zadel v živo, ko je otipal najbolj boleče mesto njegove eksistence.

Opoldne je prejel po pošti pismo. Apatično ga je odprl in čital:

»Spoštovani gospod!

Vi ste izvrsten človek in tudi Vaše blagajne so sijajni izdelki! Naj vam služi to moje zagotovilo v pomirjenju. Če se mi je posrečilo odprti Vašo oklepno blagajno brez nasilja, se je zgodilo to le zato, ker ste »pač« vzel ključa s seboj domov, blagajno samo pa ste pozabili zakleniti. To je bila od Vas velika nemarnost! Bodite posmiha opreznosti!

Podpisa ni bilo. Ampak Touchin je vedel, da je to vste napisal njegov nočni gost.

Nove kopalne obleke

Doslej je bilo tako, da so mnoge ženske s strahom oblekle kopalno obleko, ker sta mehka pletenina in gladki, preprosti kroji odkrili in celo povdarili vsako napako postave. Marsikatera dama, ki bi ji v elegantni obleki, pod katero se je skrivala dobro krojen steknik, prisodila lepo postavbo, je v kopalni obleki izgubila vsako mikavost. Ta nedostatek, ki je mnogim kalil veselje nad kopanjem, odpravijo sedaj nove kopalne obleke, ki po kroju in tvorivu združujejo v sebi vse prednosti steknika in nederčka. Izdelane iz gosto tkane volne ali lastexa, se ne udajo oblikam telesa, temveč jih stisnejo in celo podpirajo. Premišljeno vstavljeni šivi še povečajo učinkovitost takšne moderne kopalne obleke, ki je dostikrat pretkana z lepim cvetličnim vzorcem ali pa je po zadnji modi kontrastno sestavljena.

Scherk Face Lotion (Scherkovavoda) za nego lica bo pomagala tudi vam, a samo če jo redno uporabljate. Čisti lice od zajedalcev ter mu daje svež in mladosten videz. Dobi se v vseh boljših strokovnih prodajalnih po din. 18,- 35,- 56,- itd.

Scherk Face Lotion Scherkovo vodo

Naše žentstvo v boju proti alkoholu

Pred kratkim je bil v Ljubljani treznotni teden, zamišljen kot uvod v obsežen pokret proti lahkomišelnemu zauživanju alkohola, za katerega se premalo zavedamo, da predstavlja težko bolezen v telesu našega naroda. Teden so izpolnila temeljita predavanja, ki so dokazovala, da je alkoholno vprašanje za naš narod najbolj pereče vprašanje gospodarskega, socialnega, kulturnega in prosvetnega značaja. Da bi tudi tisti, ki se neposredno niso mogli udeleževati prireditve treznotnega tedna, bili opozorjeni na nevarnosti zauživanja alkoholnih pijač, so prireditelji razposlali po vsej Sloveniji brošuro razprav, ki to nevarnost osvetljujejo od vseh strani.

Gradivo, ki so ga v njo prispevali proizvajalci razmer — med drugimi sta odnos ženske do alkoholnih vprašanj očrtali gge. V. Lapajnetova in dr. F. Grossmannova — je tehtno in ne sme mimo nas. Najmanj mimo žensk, ki jim je v domu, pri negi in vzgoji potomstva, pa v celotni družinski oskrbi dana neposredna prilika vplivanja na svojo okolico. Njih naloga je: pridružiti se organiziranemu boju proti alkoholu! Vsestranski statističnega gradiva o propadanju telesnih in duševnih moči pa

moralne odpornosti našega prebivalstva kot posledice alkoholizma sicer manjka. Toda številni dokazi, v kolikor še niso zbrani, bodo samo potrdili porazna opazovanja in približna sklepanja. Izobraženstvo s podeželja ve povedati mnogo o propadanju prebivalstva, o vplivu alkohola na rod in potomstvo, posebno v vinorodnih krajih. Lahkomiselne matere v tem mnogo greše. Znani so običajni primeri, da tolaži mati vrečanje svojega deteta v zibelki z žganjem, ker »ga najbrž ščiplje«. Namesto mleka daje otroku, ko pozimi odhaja v šolo, kozarec vina ali požirek žganja, da »ga bo na poti ogrelo«. Ko piše otroci odrasli, dobi tudi otrok svoj delež. Posledica: manjša telesna in duševna odpornost doraslega otroka, večja nagnjenost doraslega k uživanju alkoholnih pijač, ki ga dela neodpornega v izpolnjevanju njegovih nalog. Tak razvoj gre končno na škodo dobrobiti vsega naroda in se kaže v duševnem, telesnem, moralnem in gospodarskem nazadovanju.

Materam in gospodinjam se torej ob spoznanju takih nevarnosti, ki so se globoko zarezale v naš narod, nudi široko polje premišljenega in energičnega boja proti alkoholu. Pretežno breme te naloge bo odpadlo na ramena mater s podeželja, posebno iz vinorodnih krajev. Anketa V. Jagodiča med šolobvezno mladino 1936/37

Oklepna blagajna

Odšlo je ravno dvanajst, ko je Touchin dvignil glavo z blazine. V sobi, eno nadstropje pod njim, torej v njegovi pisarni, se je nekaj premikalo...

Touchin je planil pokonci, si nataknil copate, oblekel v naglici hlače ter segel po toku na nočni omari. V toku je bil pripravljen samokres.

Kakor maček se je nato splazil po stopnicah in v nekaj sekundah je že stal pred vrati svoje pisarne. Pokukal je skozi odprto v ključavnici — o Bog! V pisarni se je risala sihueta moža z rožno žarnico, ki si je dajal opravka z njegovo oklepno blagajno.

Blagajna, mojstrski izdelek tvornice Touchin & Co je bila odprta! Ne glede na njene skrivne ključavnice je bila odprta! Zastonj so bile vse peklenke ovire, ki jih je izumil Touchin, da bi napravil svoj patent nedostopen vlomilec! Touchin je bil tako presenečen po tem, kar je videl, da je komaj še dihal. Potem se je zavedel. Priljavil je revolver na strel in vstopil.

»Roke kvisku!« je zavpil, ko je stal pred vlomilecem.

Možakar je hotel nekaj ziniti, ampak hladna cev samokresa mu je očividno stisnila grlo. Zdej je Touchin, ki je v eni roki držal samokres s prstom na petelinu, z drugo napravil »uč, ki mu je dala priliko, da si je obiskovalca lahko pobliže ogledal.

Možakar je bil mlad, simpatičen, elegantno obločen, obrat kakor gladko jajce ter je odloval veliko inteligenco. Gledal je radostno predse, v kotih ustnic pa se mu je zarezoval ironičen smehljaj. Z revolverjem v roki pred seboj je stopil Touchin k vlomilcu in mu pretipal žep. Izvlekel je iz njih nekaj vlomilškega orodja.

»Prosim vas, ne streljajte!« je moledeval bandit. »Rad bi vam nekaj povedal.«

»Dobro, naj bo. Ampak če se le ganete, bom takoj telefoniral na policijo!«

Touchin je pokazal na telefonsko slušalko.

»Trenutek, prosim!« je dejal zdej vlomilec z zanoveldujočim glasom, da se je industrije Touchin zdrznil in obstal. Nočni gost je porabil to priložnost za to, da je vprašal Touchina:

»Morda imam čast govoriti z gospodom Touchinom?«

»To je v sedanjem trenutku brez pomena!« je odzval Touchin. »Kako pa to, da me poznate?«

»Oprostite,« je nadaljeval vlomilec, »men- da ni človeka v tem mestu, ki ne bi vas poznal... Kako bi mogli ostati neznan priroč reklame, ki jo delate za svoje izdelke!«

Pokazal je na blagajno in nadaljeval:

»Toda priznati boste morali, da tudi jaz nisem kar tako...«

Touchin je hipoma obšlo malodušje. Me-

hanično se je obrnil zopet k telefonu. Vlomilec je tedaj postal jasno, da je njegova igra dobljena. Z nesramno predrznostjo se je vsedel v stol nasproti Touchinu in je rekel:

»Vaša reklama — oprostite ugotovitvi — ni nič drugega, nego prazen bluff! Povsod se bere hvala o Touchinovih oklepnih blagajnah. Tukaj pa — poglejte! Odprl sem jo brez težav, ne da bi se bil dotaknil njene- ga mehanizma! In to se je posrečilo vlomilcu, ki komaj dve leti izvršuje svojo obrt! Niti uro truda nisem porabil, da sem blagajno odprl. Gospod Touchin, oprostite — ampak povedati vam moram, da ste vi prav za prav tisti, ki krade ljudem denar...«

»To... to pa je že preveč!« je siknil Touchin.

»Tako — zdej me lahko daste prijeti!« je nadaljeval vlomilec. »Pred sodniki vam bom napravil takšno reklamo, da je boste lahko veselili! Vzel bom za advokata slovitega Diabolija, potem bodo listi še več pisali o procesu. Ves svet bo izvedel, kako sigurno so Touchinove blagajne. Tako bo firma Touchin & Co ne samo omajana, ampak tudi nesmrtno osmešana. Saj si lahko predstavljate: torničar oklepnih blagaj, ki vlomijo v njegovo lastno oklepno blagajno. Čestitam!«

Nastopil je odmor, v katerem sta oba molčala. Touchin se je pogreznil v mrke misli. Bil je zmeden, tako zmeden, da je pozabil na samokres, ki ga je še vedno držal v roki. Tišno je pretrgal bandit, ki je

dejal Touchinu s sladkim glasom:

»Nu, prosim, zdej lahko telefonirate!«

»Torej naj bo,« je dejal Touchin, »ne bom vas ovičal... Vidim, da ste prav za prav mlad človek, ki je ponevedoma zašel na kriva pota. Ne bom vas izročil policiji. Zdej pa glejte, da se mi čimprej poberete izpred oči!«

Vlomilec ni kazal nič kaj dosti volje, da bi sledil temu pozivu.

»Kam neki se mi mudi?« je dejal. »Lakota me nikamor ne žene. Odkrito priznam, da grem rajši v ječo, nego se napotim v negotovo življenje. V ječi se vsaj vsak dan najem do siteda...«

»Človek...« je zamrmral Touchin. »Kaj pa vaša čast?«

»Oprostite — od časti ni bil še nihče sit. Prosim torej, da pospešite mojo aretacijo. Ali pa ne — kakor hočete! Sam pojdem na policijski komisariat.«

»In če vam nekaj plačam?« je vprašal Touchin ves v strahu, da ne bi vlomilec izblebel zgodbe z njegovo blagajno.

»Koliko pa mi boste dali?« je vprašal nočni gost. »Ne morem se zadovoljiti z malenkostno vsotico, ki mi bo dala kruha samo za štiri in dvajset ur. Ne. Če mi plačate pošteno — dobro. Za slabo plačilo pa grem rajši v ječo!«

»Recimo torej: tisoč frankov. Sprejmete?« je vprašal Touchin.

»Recimo rajši: tri tisoč frankov — saj vam ne bo težko zvišati nagrado do te vsote!« je dejal vlomilec.

»Vrag naj vzame tri tisoč frankov!« je

Ameriška hvaležnost

Nagrada pogumnim ženskam za človekoljubna dejanja

V Zedinjenih državah Amerike imajo Wallsovo nagrado, ki znaša tisoč dolarjev za vsak primer in se podeljuje posameznikom za najpožrtvovalnejša dejanja.

Letos so dobile to nagrado tri ženske. Mogoče se ljudje, ki redno berejo liste, še spominjajo imena telefonistke Grace Smithove iz Ferydaya ob Mississippiju. Ta ženska se je odlikovala z nesebičnim delom pri zadnjih katastrofalnih poplavih »očeta voda«.

Vode so zaprle telefonistko v pošto poslopje in so jezne butale ob stene. Grace Smithova ni izgubila glave. Opravljala je svojo službo naprej, čeprav je voda zunaj hiše vedno bolj grozeče naraščala. Ure in ure je prečula ob svojem aparatu. Javljala je nesrečo dalje in je zvala pomoč v ogrožene kraje. Vztrajala je tako dolgo, da ji je voda segla skoro do ramen.

Ko je voda zalila uradne prostore v hiši, je splezala na streho poštnega urada in oddajala vesti po telefonu vso noč naprej. Šele v sivini jutranjih ur, ko je bila že vsa premrla od hlada in izčrpana od dela, se je približal rešilni splav in so splavarji otehi hrabro telefonistko iz življenjsko nevarnega položaja. Zda je Grace Smithova prejela Wallsovo nagrado. Zaslužila jo je pač v največji meri.

Tudi zgodba druge odlikovanke s to nagrado je prav zanimiva. Leona Donnleyeva je imela nalog odnesti v oddaljeni kraj države Nebraska zavoj seruma s cepivom proti škrlatiniki. Dva tedna je epidemija

razsajala v tem okoliščju. Zahtevala je tudi mnogo smrtnih žrtv. Zdravniku je naposled zmanjkalo cepiva in nastal je položaj, ki je obetal pošastno žetev smrti.

Takrat so poslali Leono Donnleyevo na pot. Ko je prevladala komaj četrtno poti, je izbruhnil strašen snežni vihar, kakršnih se v Severni Ameriki strašno bojijo. Veter ji je bičal obraz z ledenimi iglami, zaradi katerih ji je na mnogih mestih razpokala koža. Visok snež jo je oviral v hoji, vendar Leona ni marila zanj. Do bokov globoko je gazila sneg, čeprav je izgubila orientacijo in zroča smrti v obraz, je nadaljevala svojo pot. Sedem ur je trajal snežni metel, ona je ves ta čas gazila skozi belino — tedaj je od daleč uzrla zdravnikovo hišo, kjer so jo čakali kakor angela, ki prinaša odrešenje. Z nadčloveškimi močmi je prišla do praga zdravnikove hiše, kjer se je zgrudila nezavestna na tla. V strašni borbi za življenje se ni zbal smrti; kljub obupni živčni krizi je premagala vse ovire, samo da je prinesla pomoč svojemu bližnjemu. S serumom je otela življenje šestdesetih otrokom. Tudi ona si je krvavo zaslužila Wallsovo nagrado.

A tudi tretja ženska, bolničarka Joana Tune, je dobila nagrado, čeprav z drugačnim trpljenjem kakor njeni pogumni tovarišici Smithova in Donnleyeva. Vršila je

službo bolničarke v odljudnem kraju. Sredi noči so jo zbudili z nalogom, da mora nemudoma odleteti z bolnikom, ki je visel med življenjem in smrtjo, k operaciji v San Francisco. Bila je to zadnja možnost, ki so jo svojci gojili, da ohranijo pacientu življenje.

Tunejeva je odšla na letališče in se je z ambulančnim letalom dvignila v zrak. Njen lastni otrok pa je medtem nihal doma med življenjem in smrtjo. Imel je davico...

V začetku je premišljevala, kaj naj stori. Naj žrtvuje lastnega otroka ali naj se izneveri svojemu poklicu? Nikogar ni bilo na razpolago, da bi se peljal z bolnikom v San Francisco namesto nje. Odločila se je torej za napol umirajočega. Možu je dala naštana navodila, kako naj ravna s hčerko, katere bolezen je dosegla kritično stopnjo.

Tunejeva in nje pacient sta srečno prispela v San Francisco, kjer so jo moža operirali v njeni navzočnosti. Devetnajst ur pozneje se je vrnila z letalom domov. Našla je otroka v krizi, toda še živega. Tunejeva je prejela tretjo nagrado za človekoljubna dejanja iz Wallsovega fonda. Tudi ona jo je zaslužila, kajti za to, da je rešila življenje tujemu človeku, je žrtvovala svojo materinsko ljubezen. In mogoče je bila njena žrtev čistejša in lepša od žrtve njenih vrstnic Grace Smithove in Leone Donnleyeve.

Pred sto leti so tudi v Ameriki prevažali pošto s počasnimi in okornimi vpregami; danes opravlja to delo aeroplan...

Otrokova tragedija

Mati polaga usodo svoje male hčerke v božje roke...

»Tragični otrok iz Chicaga« — to je najnovejša tema debat in razgovorov v ameriški javnosti, posebno pri ženskah. Kajti samo mati, pravijo Američanke, razumejo lahko dilemo, v katero je zašla mrs. Younghova, ki je pred petimi tedni povila hčerko, kateri se je v glavi naredila hula. Če hočejo otroku budo izrezati, mu morajo odstraniti oči. V tem primeru bo mala Helena, kakor so ji dali ime pri krstu, izgubila vid. V nasprotnem slučaju grozi deklici neizogibna smrt...

Kmalu po rojstvu Helene Younghove so zdravniki ugotovili, da ima otrok v glavi oteklino, ki sega od očesnih jamic proti možganom. Röntgenska preiskava je pokazala, da je treba budo odstraniti, ker bo sicer nastopilo vnetje, ki se bo stopnjevalo do smrti. To so zdravniki razložili očetu in materi male Helene. Oče je prepustil dokončno odločitev svoji ženi. Mrs. Young-

hova se je nato za en dan zaprla v sobo, da si stvar temeljito premisli.

Ko je minilo 24 ur, se je mati vrnila iz sobe ter na vprašanje zdravnikov, za kaj se je odločila, za operacijo ali smrt, ji izjavila s potrjim glasom, da polaga otrokovo usodo v »božje roke«. S tem je povedala, da odklanja operacijo. In ravno tukaj se začne ameriška debata, ki zavzema v prekomorskih novinah cele strani. Ali je mati odločila prav? Listi poročajo, da je Younghova prejela od mater in žensk na tisoče brzojav in pisem, v katerih ji Američanke izražajo priznanje za stališče, ki ga je zavzela v težki uri svoje življenja.

Drugače kakor ameriške matere in žene pa sodijo o stvari slepci. Tudi oni so se namreč oglašali k besedi — in njih mnenje je gotovo tehtno in vredno upoštevanja. Pravijo, da se dandanes izplača živeti — čeprav brez oči. Soglasje o pravilni odločitvi v primeru Helene Younghove torej ne bo nikoli doseženo, kajti oni gledajo to stvar z vidika materinstva, drugi pa z vidika, da pomeni življenje več nego slepota. Otroci, za katerega usodo gre, pa leži v zibelki in niti ne slutiti stvari, ki se odigrava za zastorom njegovega nedolžnega življenja...

Tragedija v zraku

V višini 3000 m nad morjem so našli na vršcu Buenaviste v Kaliforniji razbitine potniškega aeroplana, ki ga pogrešajo v Ameriki že od 1. maja. Letalo je bilo na vožnji iz San Franciscu v Los Angeles ter je imelo na usodnem polju deset ponikov.

Zvon so ukradli

Ko je hotel cerkvenik v Paesanu blizu Turina te dni zjutraj v zvoniku potegniti za vrvi, je čutil, da je vrv neobičajno lahka. Šel je v stolp in se ni malo čudil, ko je ugotovil, da je zvonec čez noč izginil. Tatovi so ga ukradli, toda lahkega dela niso imeli, kajti zvon je tehtal 70 kg.

SLOVENKE PEREJO

svoje perilo z domačim milom. — To je

Hubertus

milo, ki lepše opere in dalj traja!

A NEK DOTE

Cromwell je imel navado narekovati svojemu tajniku, kadar je šlo za posebno važne zadeve, tri ali štiri pisma, ki so si silno nasprotovale v vsebini. Nekoč ga je tajnik vprašal, čemu trati čas s takšnim delom. Cromwell je dejal: »To, kar vi imenujete potratno časa, imam jaz previdnost. Nočem namreč, da bi ljudje vedeli, katero pismo bom izročil kurirju...«

Diderot je obiskal Rousseauja v mlinskem Montmorencyju pri Parizu. Sprehajala sta se po parku in ko sta prišla do jezera, je Rousseau pomolil roko v vodo ter rekel Diderotu: »Ne morete si predstavljati, kolikokrat sem že razmišljal o tem, da bi svoje življenje končal v tej vodi.« — »In zakaj niste tega storili?« je vprašal Diderot. Rousseau je odvrnil: »Zato, ker je bila voda vedno — premrzla...«

VSAK DAN ENA

»Draga moja, povej mi prav za prav, kaj najdeš ti tako privlačnega na svojem možu? Kolikor jaz vem, ne pleše, ne kadi, ne pije in ni privrženec nobenega sporta?«

»Vse to je res — ampak zato ljubi mene...«

Orjaška drevesa

Pred člani in gosti Geološke družbe v Berlinu je neki H. Keilhack predaval o orjaških drevesih v dobi rjavega premoga. Takšna drevesa so odkrili v Lužici. Neki primerki imajo v premeru 2,4 m, drugi 2,7 m, največje debelo celo 3,4 m. Štor zadnjega drevesa se je posrečilo izkopati. Shranili so ga v muzeju.

Vsa ta drevesa so pripadala vrsti tkzv. mamutovcev in močvirnih cipres, ki izvirajo po ugotovitvah raziskovalcev od vrste taxodium mexicanum. Največje in najstarejše drevo te vrste na zemlji rase v Mitti, Oaxaca v Mehiki. V premeru ima 15 m, njegovo starost cenijo na 6 do 7000 let.

Keilhack je izračunal, da so ostanki mamutovcev in močvirnih cipres v Lužici stari »približno« 3500 let. Po tem takem je stalo drevo v Mitti še v začetku kulturnega razvoja človeštva.

Otrok z dvema srcema

V Cluju je v nedeljo porodila žena zabnega uradnika Ivana Ratuja otroka z zanimivimi abnormitetami. Leva polovica glave je manjša od desne. Deček ima tri roke z dvajset prsti in končno so zdravniki ugotovili, da ima novorojenec dve srčni mišici. Prvo srce leži normalno na levi strani, drugo je pri želodcu, obe srčni mišici pa utripata istočasno. Zdravniki sodijo, da dete ne bo živelo, čeprav je zdravo, kakor tudi njegova mati.

Šminka iz čistega zlata

Z njo se bo filmskemu občinstvu predstavila Jeanetta MacDonaldova

Pri snemanju filma »Tarantela«, ki ga pravkar pripravljajo v Hollywoodu, uporablja znana filmska zvezdnica Jeanetta MacDonaldova prvič šminko, kakršne še ni bilo videti na filmskem platnu. Ta šminka je iz čistega zlatega prahu, ki dopušča posebne fotografske efekte. Jeanetta MacDonaldova bo po tem takem v

LAHKE KANINE, VOLNEN FRESCO, »TROPICAL«, PLATNO i. t. d. za vroče dneve priporoča trdka

DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7.
Obleke, plašči iz balonske svile, dežni plašči in pelerince vedno v zalogi.

Gledališke zanimivosti

Prvo gledališče iz kamna so zgradili l. 340. pr. Kr. v Atenah.

Prvi železni zastor so uvedli l. 1820 v Parizu.

Najcenejše gledališke predstave imajo na Kitajskem, kjer trajajo predstave čisto osem do deset ur.

Živali so prvič pripeljali na gledališki oder l. 1650, in sicer je bil to konj, ki je predstavljal v Corneilovi igri »Andromeda« Pegaza. Seveda so mu pritrdili peroti. Konj je moral dobro igrati svojo vlogo, kajti o njem je govoril ves Pariz.

Prvi gledališki letak v Evropi je bil tiskan l. 1429 v Londonu. Narisan je s tušem na pergamentu in naznanja neko višesko igro.

Oštevilčene gledališke sedeže so uvedli l. 1815 v Nemčiji.

Najuspešnejša gledališka igra je »Charleyeva tetaka«. Brandon Thomas, ki je napisal to veseligr, je prejmal ogromne taničjeme.

Največ diletskih odrov imajo na Finskem. Našteli so jih 5000, kar ni malo, če pomislimo, da ima Finska samo tri milijone prebivalcev.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Ledenica za mamuta

Vladivostoško pristanišče zapusti te dni ladja, ki ima v svoji hladilnici kakor majhna hiša velik, prazen zaboj. Ta zaboj bo sprejel popolnoma konservirano truplo nekakega mamuta, ki so ga odkrili v oktobru lanskega leta na Vranglovem otoku.

Mamuta, ki tehta približno tri tone, spravijo na ladjo v tisti ledeni kladi, ki ga je hranila kakšnih 20.000 let. Navzlic vsem ukrepom, ki jih je storila ekspedicija, katere je mamuta našla, da bi zaščitila dragoceno najdbo, so volkovi obgrizli mamutovo glavo in hrbet, ki sta molela iz ledenice.

Samomor za 50 tisoč funtov

„Z zločinom se ne sme nihče okoristiti“

Lani dne 3. avgusta je najel eleganten mož v Londonu avtomobilski taksar n. r. Sofferju, naj ga odpelje proti kolodvoru. Na cilju je Soffer izstopil, da bi odprl gostu vrata. Toda ko je to storil, je s strahom opazil, da se je eleganten možki spremenil v mrljica... Preiskali so ga in ugotovili, da gre za majorja Charlesa Williama Rowlandsona. Soffer se je spominjal, da je med vožnjo slišal detonacijo, menil pa je, da se je to zgodilo kjer ob strani. Pozneje so ugotovili, da je počil strel ob 14. uri 57 minut.

Pri urejanju majorjeve zapuščine so dognali, da je imel samomorilec velike dolge — namreč 60 tisoč funtov. Bil pa je zavarovan za 50 tisoč funtov. Zavarovalna polica je imela veljavo do 3. avgusta ob 15. uri. Tri minute pred potekom veljavnosti policie je major izvršil samomor. Zavarovalna pogodba je vsebovala klavzulo, da se ima zavarovalnica izplačati tudi v primeru samomora.

Zdaj se pa zavarovalnica brani izplačila zahtevano vsoto in vдова Rowlandsonova je zaradi tega nastopila s tožbo. Stroške za proces so ji upniki kreditirali v dobri nadi, da bodo pozneje dobili nazaj vse, kar so posedili samomorilcu. Vdova je v prvi instanci uspešla, toda vzhleno sodišče je razsodbo prve stopnje razveljavilo z motivacijo, da pomeni samomor zločin in da se ne sme nihče okoristiti s pomočjo zločina. Navzlic klavzuli o samomoru ni zavarovalnica dolžna plačati zavarovalnine. Ali pojde tožba zdaj še pred tretjo instanco? To je vprašanje, kajti Rowlandsonovi upniki, ki čakajo na svojih 60 tisoč funtov, so vdovi izplačali na račun odškodninske tožbe že 14 tisoč funtov, niso pa doslej dobili bore pennyja...

Policija v sporazumu z razbojniki

Anomalije ameriške varnostne službe

Amerika stoji zopet pod vtisom ugrabljenja. Izginil je petletni James Cash iz Princetona v Floridi. Nesrečni deček oče je izročil razbojnikom 10 tisoč dolarjev, po katerih so izsiljevalci prišli. Starši so pričakovali, da se bo otrok vrnil. Toda nič se ni zgodilo, mali James se ni pojavil.

Policija je poslala nad ugrabitelje sedemnajst letal, ki so preiskala zamočvirjeno pokrajino, kamor so se ugrabitelji domnevno skrili. Dva tisoč vojakov in farmarjev je pomagalo iskati razbojnike — zaman. V teku te akcije so prijeli 30 oseb, in dvanaest jih še deloma zaslišujejo na njujorški policiji. Pri nekaterih so uporabili celo znano napravo za ugotavljanje laži. Odrekla je na cel celoti.

Razburjenje ameriškega prebivalstva je zaradi tega nepopisno veliko, nezaupanje do policije pa sploh nima meje. Položaj, ki vlada v pogledu varnosti v toli hvalisani Ameriki, je nam sploh nepojmljiv. V Ameriki je promet tako razvit, da se zločinec za svoj beg lahko poslužuje avtomobila ali letala. V nekaj urah se z njim oddalji tako daleč, da ga ne doseže pravica. V Evropi imamo svojevrstne sitnosti: potne liste, carinske meje, demarne razlike — a vse to je v primeru z Ameriko premagljivo. Brezposelnosti, ki v Ameriki prosjaki od hiše do hiše, res lahko povsod govori eden in isti jezik, ker ga vsi razumejo. Plačuje lahko tudi povsod z enakim denarjem — če ga ima. Zanj ni meje, vsaj ne na ozemlju Zedinjenih držav. Napoti se lahko, kamor se mu hoče. Imajo pa v Ameriki neke meje, ki jih pri nas nimamo — in to je policija. Osem in štirideset držav severne Amerike ima pač centralen kongres v Washingtonu in državnega poglavarja istotam, toda vsaka teh držav ima lastno policijo. V Ameriki je na ta način osem in štirideset policijskih oblasti in vsaka oblast postavlja po svojih predpisih. Kazniva dejanja se ne ocenjujejo povsod z istega vidika, ponekod zavisi postopek proti krivcu celo od političnega vpliva. Kajti v mnogih ameriških državah imajo tajne sporazume med policijo in gangsterskimi tolkami.

To je resno dejstvo. V teoriji delajo policije sicer vzajemno, toda samo kadar gre za zločine lastnega ozemlja. Lov za zločincem, kadar prestopi iz ene države v drugo, se prekine, kajti takšno zasledovanje spada že v kompetenco novega policijskega ravnanjstva. So še drugi momenti, ki imajo tukaj veliko vlogo. Poli-

cijske oblasti so silno ljubosumne med seboj. In tudi tedaj, če so banditi prijeli, se začne zelo počasna in zavlačevalna pogajanja za izročitev.

Né kvalitativno, ne kvantitativno ni policija 48ih ameriških Zedinjenih držav enakovredna. Izoborno je organizirana samo policija v New Yorku, toda šele v novem času odkar stoji mestu na čelu župan LaGuardia. V New Jerseyu, kjer so banditi ugrabili Lindberghovega prvorojenca, je policija zelo slaba in brez moči. Pod vtisom te afere je washingtonski kongres svoj čas sklenil uvedbo takto zvanih G-menov. To je elitni zbor, ki izvrstno postavlja. Njegovemu delovanju gre zasluga, da se je številno ugrabljenj v zadnjih letih skrbilo. Ostalo je le pri površnih poskusih. Slučaj Jamesa Casha kljub temu priča, da so v Ameriki še vedno na delu temne sile, proti katerim bo treba najti še učinkovitejša sredstva.

Električne jegulje in mačke

V nekem njujorskem akvariju so se pred časom pojavile podgane, ki so strahovito pustošile. Spravile so se nad ribe in so jih pokončevale v velikih tropih. Da bi temu početju napravil konec, je ravnatelj akvarija kupil več mačk, s katerimi je hotel ukrotiti podgane. Toda glej spaka: mačke so se pridružile podganam in so z njimi vred uničevale ribe. Tedajci je prišlo ravnatelju akvarija na um, da si bo izmislil najuspešnejše sredstvo v boju proti podganam. Dal je prinesiti v akvarij električne jegulje. Kadar so se mačke dotaknile teh jegulj, so dobile udarec. Tega so se tako prestrašile, da niso več marale za ribe in odtlej lovijo podgane in žrejo samo podgane.

Poroka ruske kneginje v Rimu

V nedeljo bo v Rimu poroka ruske kneginje Irene Jusupove, hčere kneza Jusupova, z grofom Saremjetjevim. Porčni obred bo v ruski pravoslavni cerkvi. Cere moniji bo prisostvovala tudi ruska velika kneginja Ksenija, sestra zadnjega ruskega carja, ki živi na Angleškem v gradu, katerega ji je daroval pokojni angleški kralj Jurij V.

Ameriška igralka Ana Rutherfordova pri svoji jutranji telovadbi

Olimpijski dan 1938

37% po udeležbi, 85% po uspehih

so slovenski sportniki prispevali v dosedanje olimpijske reprezentance naše države — Nekaj tehničnih misli ob današnjem olimpijskem dnevu

Za letošnji olimpijski dan so bile prave bolj skrbne kakor smo jih bili vajeni zadnja leta. Razen osrednjega olimpijskega odbora v Zagrebu, ki je to pot močno poživljal svoje propagandno delo, so bili zelo pridno na delu tudi vsi krajevni olimpijski odbori, med katerimi sta prav gotovo med prvimi ljubljanski in mariborski. Oba sta za proslavo olimpijskega dneva pripravila obsejne sporede z nastopom čim večjega števila zastopnikov sportnih in telovadnih organizacij in sploh poskusila vse, da bi olimpijska ideja našla pravi odmev, ne samo pri vseh, ki jim je pri srcu razvoj naših olimpijskih sportov, temveč še bolj pri onih, ki danes žal še zmerom gledajo na takšno udeležbo naše mladine kakor bi ne bilo v velikem interesu ugleda in slovesa naše domovine. Če se zmerom ne tako, kakor bi želeli mi, ki spremljamo z veseljem vsak poskus naših najdaljših sportnih delavcev, da bi olimpizem zajel široke plasti našega naroda z vso moralno in materialno podporo odličnih činiteljev v državi, je gotovo ta akcija vrgla zdravo seme, ki bo tu ali tam spet obrodilo nove sadove.

Se posebno pomemben korak je v tej propagandi olimpijskega storil krajevni olimpijski odbor v Ljubljani, ki je za olimpijski dan izdal posebno številko avtomobilsko-sportne revije »Avto in sport« in jo namesto dozdaj običajnih znakov in nabitih akcij v sportne namene ponudil kot odkupnino za olimpijski dinar. Odbor je s to izdajo posrečeno rešil dvojno vprašanje: naekrat, in sicer zbral dragoceno gradivo o slovenskem prispevku v olimpijskih reprezentancah naše države, ki dozdaj še ni bilo v celoti objavljeno nikjer, obenem pa vsakomur, ki spremlja prizadevanje naših sportnih delavcev za doseg olimpijske zrelosti za skromen prispevek dal v roke zbornik najboljšega v slovenskem sportu, ki ima kot sportna publikacija svojo trajno vrednost.

Olimpijska številka »Avto in sport« objavlja uvodoma izjave glavnih predstavnikov javnih oblastev in osrednjih sportnih organizacij, med drugimi ministra za telesno vzgojo, bana dravske banovine, podpredsednika mestna občine ljubljanske in še številnih drugih. Številka je seveda zelo razkošno ilustrirana in ima na naslovnici strani sliko našega največjega olimpiolika, ka Sokola Leona Štuklje.

Naši olimpijski tekmovalci

Posebno pozornost zaslužita v tej številki oba glavna strokovna članka izpod peresa g. Josa Gorca o pogojih za vzgojo olimpijskih tekmovalcev in o naših olimpijskih tekmovalcih. Preden bomo dali nekaj mesta glavnim podatkom iz slednjega, hočemo poudariti tudi mi, da bodo imena in številke, ki so zbrane v tem članku, marsikomu šele zdaj odprle oči, kaj vse smo Slovenci že storili na olimpijskem polju in kako napačno je splošno prevladujoče mnenje, da je Slovenija glede svojih sportnih uspehov vendar samo mala provinca, ki pač ne more držati koraka s sportnimi središči naših bratov na jugu. Saj je res, da sta Beograd in Zagreb nekajkrat pritegnila pozornost mednarodnega sportnega sveta zaradi lepih uspehov v nogometu, slednji še posebej v tenisu, toda vsi ti trenutni uspehi niso prišli do prave veljave, ker pač niso bili doseženi na največji sportni manifestaciji vsega sveta in torej niso imeli olimpijskega značaja. Takoj je prišlo, da je statistika olimpijske udeležbe in olimpijskih uspehov za malo Slovenijo več kakor častna in je torej popolnoma upravičena zahteva pisca, da naj se delo v sportu podpira predvsem tam, kjer je po dosedanjem delu jamstva največ, da bo ta podpora tudi res naložena najbolj koristno.

Iz že omenjenega članka o olimpijskih tekmovalcih posnemamo tudi za naše čitatele naslednje zanimive ugotovitve, ki jim pač ni treba nobenega komentarja.

»Mali narod smo Slovenci, dober milijon nas je v naši Jugoslaviji... po številu 8,5 odstotka, zavzemamo pa 6,4 odstotka ozemlja vse države. In vendar smo prispevali v dosedanje olimpijske reprezentance Jugoslavije nič manj kakor 74 olimpijskih tekmovalcev, ki so pribrili na teh igrah edine olimpijske zmagave, edine olimpijske kolajne za našo državo, in sicer tri zlate, dve srebrni in 10 bronastih. Vse te zmagave smo pribrili v telovadnih nastopih, naši Sokoli so dokazali z njimi visoko stopnjo svojega razvoja v telovadi.«

(Članek navaja na to imenoma vse udeležence Slovence v povojnih olimpijskih reprezentancah po posameznih sportnih panogah. Op. ured.)

»Celotna olimpijska reprezentanca naše države na olimpijskih igrah je štela: leta 1920. v Anversu 13 članov, med njimi enega Slovenca, leta 1924. v Chamonixu 4 člani, med njimi 2 Slovenci,

leta 1924. v Parizu 35 članov, med njimi 10 Slovencev,

leta 1928. v St. Moritzu 6 članov, med njimi 6 Slovencev,

leta 1928. v Amsterdamu 34 članov, med njimi 8 Slovencev,

leta 1936. v Ga-Pa 18 članov, med njimi 18 Slovencev in

leta 1936. v Berlinu 89 članov, med njimi 28 Slovencev.

Skupno je tedaj nastopilo za barve Jugoslavije na olimpijskih igrah 198 tekmovalcev od katerih je bilo 73 tekmovalcev Slovencev. (74. je polpik v pok. Cvetko, ki se je kot edini Slovenec udeležil predvojnega olimpijskega I. 1912. v Stockholmu in takrat prejel srebrno kolajno.)

Teh 73 Slovencev pa je pribrilo vse olimpijske kolajne, kar jih je dobila naša Jugoslavija in dalo v telovadi, zimskih sportih, jahanju, lahki atletiki, plavanju, kolesarstvu, sabljanju, in kakaj sportu tudi tisti del naše državne reprezentance, ki je pribril naši olimpijski vrsti najboljše rezultate...«

Pisec ugotavlja h kraju, da je bil ta pregled sestavljen v počastitev olimpijskih tekmovalcev in vzpodbudo naši mladini za nadaljnje delo, nikakor pa ne, da bi gojili pri tem kakršnekoli lokalno patriotske tendence. Hotel je samo poudariti in pokažati, v katerem delu države je sportno delo tako organizirano, da daje največje koristi in je treba tisto delo podpreti ne samo po površini, ki jo ta del zavzema, temveč sorazmerno po efektu tega dela, ki znaša v olimpijskem sportu 73 odstotkov po udeležbi, po uspehih pa 85. Opti na te uspehe smatramo slovenski sportniki, da morajo biti pritegnjeni k odličtvam o našem bodočem olimpijskem in sportnem razvoju v onem obsegu, kakor ga opravičuje že izvršeno delo.

Prva plavalna prireditev v sezoni

V okviru olimpijskega dneva je pedsinočnim Ilirija izvedla domače plavalne tekme, na katerih sta bila izboljšana dva dozdajšnja državna rekorda

Olimpijski dnevi v Ljubljani so se začeli točno po napovedanem sporedu, s plavalnimi tekmami v bazenu Ilirije. Nastopili so samo tekmovalci Ilirije, ki so pokazali sadove zimskega treniga. Čeprav smo pogrešali na startu nekatere najboljše plavalce in plavalke, smo lahko s tem, kar smo videli, zadovoljni. Ilirija si je vzgojila nekaj nadebnih juniorjev, ki so postregli s prav dobrimi rezultati, vse pa je nadkrilil izvrstni Tone Cerer s sijajnim novim jugoslovanskim rekordom na 200 m prsno. Brez enakovredne konkurence je preplaval progo v 2:51.7 in je znatno zboljšal svojo dosedanje znamko 2:56.4. Za prvi javni nastop v sezoni je to preprečeval uspeh, ki daje najboljše upe na bodočnost. Priprani smo, da bo Cerer v teku sezone zboljšal čas pod 2:50, s čimer se bo uvrstil med svetovno elito prsniplavalcev. Večerna prireditev pa je dala še en rekord. Postavila ga je odlična juniorka Dragica Finčeva na 100 m hrbtno. Njen čas 1:30.4 je za 1.6 sek. boljši od obstoječega rekorda Wimmerjeve (Viktoria, Sušak).

Vreme je bilo hladno in je prireditev za nekaj minut prekinil naliv. Obisk je bil neobičajno slab.

V tehničnem pogledu so bili doseženi ti rezultati:

50 m prosto juniorji: I. skupina (najmlajši): 1. Lavrenčič 33.5, 2. Primožič 36, 3. Gjud 36.2, 4. Zupančič, 5. Keršovan, 6. Vdovčič. II. skupina (starejši): 1. Herczog 32, 2. Jager 34.2, 3. Račič 34.2, 4. Paternuš 35.3, 5. Löser, 6. Vuga, 7. Banda.

50 m prosto juniorke: 1. Fine Draguša 37.9, 2. Martin 38.9, 3. Fine Saša 40.8 Start se je ponesrečil in je poznejša zmagovalka obstala v vodi. Čeprav je zaradi tega zaostala 4 m, je do cilja kljub temu sigurno zmagala.

400 m prosto seniorji: 1. Fux 5:43.5, 2. Skarpa 5:46, 3. Pestevšek 5:47.4, 4. Mihaelek. Fux je takoj po startu prevzel vodstvo in obrnil pri 100 m v 1:16.5, pri 200 m pa v 2:42.3 ter je zmagal brez napora. Do-

Danes je olimpijski dan, danes bodo stopili pred vas naši sportniki, da žrtvujejo skromen prispevek za olimpijski fond. Če boste dali njim, boste žrtvovali za olimpijsko idejo, ta ideja pa je vredna vse podpore. Kajti ona je v službi mirnega sožitja in viteškega tekmovalstva vseh narodov sveta.

Olimpijski dan v Mariboru

Krajevni olimpijski odbor v Mariboru je s predstavniki vseh krajevnih sokolskih in sportnih organizacij določil naslednji razpored prireditev za letošnji olimpijski dan v Mariboru:

Dopolodne ob 9. bo kolesarska dirka vseh mariborskih in okoliških klubov v okolici Maribora, obenem se bo začel na Stadionu propagandni teniški turnir vseh najboljših mariborskih igralcev, hkrati pa bo tudi turnir nogometnih moštev mariborskih klubov. Ob 11. bo začetek stafetnega teka skozi mesto, na katerem bodo nastopili ne samo vsi lahkotletski in ostali sportni klubi, temveč tudi sokolska društva in vojska. Ob 11.30 bo krenila s svetjem okrašena povorka avtomobilov in motorjev po Mariboru.

Popoldne ob 15.30 bo start za olimpijsko motociklistično dirko iz Maribora v Gornjo Kungoto, na kateri bodo sodelovali vsi mariborski motoklubi. Na Stadionu bo prvi nogometni turnir mariborskih klubov s propagandnimi lahkotletskimi tekmami in nastopom sokolskih telovadcev.

V korist olimpijskega fonda namerava mariborski olimpijski odbor prirediti v teku letošnjega leta še nekatere prireditve, in sicer avgusta na Mariborskem otoku plavalne tekme združene s propagando prireditvijo lahkotletov, pozni pa olimpijsko akademijo s sodelovanjem tekoletov, tabletistov in sokolskih telovadcev. Razen tega bo mariborski olimpijski odbor prirediti tudi akademijo z umetniškimi sporedom in plesom.

Mariborski krajevni olimpijski odbor se je s tem sporedom uvrstil med najboljše v državi in zasluži vse priznanje.

V nekaj vrstah

Na praznik je v Ptuj gostovala pobreska Slavija iz Maribora in zmagala nad domačo Dravo z 2:1. Obisk tekme je bil prav dober.

V tekmovalstvu železničarskih klubov za pokal prometnega ministra bo danes na sporedu I. kolo, v katerem bi moral igrati ljubljanski Hermes z mariborskimi železničarji. Ker so slednji prepustili Hermezanom zmago s 3:0 brez igre, bo Hermes v drugem kolu igral proti zmagovalcu današnje tekme med železničarji iz Zagreba in Vinkovcev.

V petek se je v Sofiji začela etapna kolesarska dirka iz Sofije v Beograd, na kateri vozi po 8 dirkačev Bolgarov in Jugoslovenov, med slednjimi tudi Slovenca Gartner in Lavrih (za Fortunio, Beograd). V prvi etapi od Sofije do Niša je zmagal naš državni prvak Prosinjek, ki je prevozil 154 km dolgo progo v času 6:00:57, naslednja dva sta bila tudi naša, in sicer Erdelji in Lavrih. Gartner je zasedel 9. mesto s časom 6:10:42. Tudi kot ekipa je jugoslovenska prva s 35 minut naskoka. Naslednja etapa vodi do Kragujevca.

V Parizu bo danes finale za svetovno nogometno prvenstvo med Italijo in Madžarsko.

V Beogradu bo danes medmestna nogometna tekma med reprezentancama Berlina in Beograda.

V Zagrebu je bil te dni ustanovljen ženski nogometni savez. Zanimivo je, da so prav te dni Nemci na Dunaju razpustili slično sportno organizacijo, češ ker je bila brez pomena.

Kovinar—Mladika

Ob 15. na igrišču Mladike odlična tekma za prestop v I. razred

Kakor smo že včeraj objavili, bosta danes gornja nasprotnika nastopila v zadnji odlični tekmi, ki bo dvignila enega med izbrana ljubljanska moštva, drugega pa potisnila nazaj v lokalno prvenstvo. Ker so izgledi SK Mladike zelo ugodni vabimo vse ljubitelje lepega nogometa, da s svojim bodrenjem pripomorejo domačemu moštvu do odličnih točk!

Motorji bodo brneli

na dirkališču Hermesa v nedeljo 10. julija

Moto »Hermes« bo priredil dne 10. julija t. l. velike nacionalne motorne dirke na svojem dirkališču v Šiški. Na tej dirki bodo startali razen najboljših domačih vozačev tudi vozači novoustanovljene moto-skupine Celja in znani mariborski vozači. Višek vsega pa bo gotovo revanž zagrebških vozačev našemu Stariču. Zagreb se že sedaj hudo pripravlja, da poplača njegovo zmago v Zagrebu. Razen ostalih Zagrebčanov bo na tej dirki startal tudi znani Jerko Babič (nova zvezda), ki je zmagal v Zagrebu nad samim Urošem, a v Ljubljani namerava še nad Staričem. To je zelo smel in sposoben vozač, ki vozi prav tako na Japu 500 cm³. Starti pa ne govori mnogo, toda zdi se, da tudi on ne drži rok križem in se bo za to borbo tudi primerno pripravil. Za dirko vlada že sedaj veliko zanimanje.

Treninji bodo ob sobotah in dan pred praznikom popoldne. Moto — Hermes.

Motociklisti — avtomobilisti! — Motoklub Ilirija priredi v soboto in nedeljo dne 26. t. m. izlet v Trst. Pozivamo motocikliste in avtomobiliste, da se nemudoma prijavijo v tajništvo na Miklošičevi c. št. 15, telefon 20-66, kjer dobijo še potrebne informacije. Prijave, ki morajo vsebovati podatke udeležencev in vozil se brezpogojno zaključijo v ponedeljek dne 20. t. m. zaradi ureditve obmejnih formalnosti.

Motociklisti v Prago na mednarodni motociklistični RALLYE, ki ga je razpisal češki Avtoklub in se ga udeležijo Motoklub Ilirija s odhodom dne 29. t. m. dopoldne izpred Narodnega doma in s ciljem dne 2. julija dopoldne v Pragi. Pozivamo vozače, da se takoj prijavijo v tajništvo na Miklošičevi 15, telefon 20-66 s podatki vozila na predpisanih tiskovinah in kjer se dobijo tudi vsi tozaedni podatki. Prijave se zaključijo brezpogojno dne 22. t. m.

Zahvala

Ob priliki svoje 50-letnice in ponovnega prevzema županijskih poslov pri občini Stražišče pri Kranju sem prejel toliko čestitk in izrazov simpatij, da se mi najboljši volji ne utegnem vsem in vsakomur pisмено zahvaliti. Prosim zato vse, ki so me s pismenimi ali ustnjenimi čestitkami ob tej priložnosti vzdržali, da sprejmemo po tej poti izraze moje najiskrenejše zahvale.

Stražišče, dne 18. junija 1938.

Anton Kriznar, gostilničar in posestnik in župan občine Stražišče.

Kdo je Joe Louis?

V New Yorku bo dne 22. t. m. branil naslov prvaka sveta vseh kategorij v boksu Joe Louis proti velikemu nasprotniku Nemcu Maksu Schmellingu.

Sportna kariera tega Joe Louisa je tipično ameriška. Začela se je s finalom za zlato rokavico Amerike. Speaker javlja: Ta večer se boksača Johnny Simms, 85 kg, štirikratni zmagovalac k. o. in Joe Louis prav tako štirikratni zmagovalac. Izgledi so pa oba enaki. Dva kroga pozneje je dvignil glavni sodnik roko Louisu, ki so se mu takrat še bolj zasvetili beli zobje in zažarela lica od radosti. Joe Louis je zmagovalac k. o. v drugem kolu. Resnični moister! Crnci in dvorani so klicali ime svojega ljubljence. Louis je stiskal pod roko zlato rokavico ter počasi zapuščal ring.

Dva tedna pozneje je imel Joe Louis svoj prvi profesionalni nastop. Ubogi črnc, ki mu življenjska pot ni bila poslana z rožicami, bi si bil lahko očital vse življenje, če ne bi bil sprejel te ponudbe. Njegova težka levica, a še težja desnica sta udarjali kakor malokatera druga, razen tega pa je imel Louis instinkt kakor nobeden izmed mladih povojnih boksarjev.

Joe Louis je potreboval denar. Oče njegov je bil ubog obrtnik, ki je dan za dnem stal za strojem in s trudom služil kruh za številno družino. Louis je imel sorodnikov, da jih še vseh ni poznal. Pravijo, da je nekdo srečal na ulici zamorčaka, ga nagovoril in se veselil z njim, ker je mislil, da ima pred seboj brata.

Joe Louis ni hotel biti obrtnik. Celo mu je bilo zmerom vedro in življ je v mislih, kako krasno mora biti življenje z denarjem. Tako je začel gojiti tiho željo, da bi uveljavil svojo telesno moč in tako prišel do denarja. Postal bo — boksar!

Vedel je tudi, da sedanja generacija ni mnogo zastopnikov težke teže. Tunney je bil zadnji izraziti predstavnik te kategorije, ostale — Sharkeya, Schmellinga, Riscara, Carnero — pa bi bil premagal. Zmaga nad temi bi mu prinesla denar in odprla pot do slave in blaginje.

Leta 1935. se je Louis srečal s Primo Carnerom. Italijanski velikan naj bi bil črncu prva prava lekcija. Louis je opravil z njim po lahkem boju v štirih kolih in šele sedaj so spoznali lajki, kar so vedeli že prej strokovnjaki, da prihaja nova sila.

Nekoliko tednov pozneje se je boksal Baer z znanim Braddockom. Boj se je končal s senzacijo, kajti Braddock je popolnoma porazil neoficijelnega svetovnega prvaka. Nato je Louis premagal Paulina v štirih kolih k. o. in se je boril dalje, čeprav mu je takrat za eno leto splavala velika nuda.

Potem je prišel boj Baer—Louis. O poslednjem se je govorilo, da je neravnolič. Dempsey je Baeru sekundiral in svetoval, naj takoj napade Louisa. Toda Baer se je bal in Louis je tudi njega premagal v štirih kolih.

Louis je zmagoval dalje. Sharkey je bil premagan že v tretjem kolu, ameriški velikan Impeleaire je vzdržal samo eno kolo. Prireditelji so si meli roke ob senzacionalnem srečanju med Louisom in Braddockom.

Da bi bila reklama še večja, naj bi bil Louis pred tem nastopil še proti prvaku Evrope. Angažirali so zato Maksa Schmellinga, ki je imel pri Američanih zelo dober glas, pa je svojo kariero že končal. Po srečanju Schmellinga z Louisom naj bi bil prišel na vrsto Braddock.

Toda človek računa, drugi pa obrnejo in Schmeling je bil tisti, ki je prevrnil papirnato hišico, ki si jo je v mislih zgradil Louis. Schmeling je Louisa dobro proučil in spoznal, da se pozablja kriti. Na ta nekrita mesta je udarjal Schmeling tako dolgo, da je Louis v 11. kolu obeležal.

Louisa je bilo treba spet postaviti na noge. Prvo tekmo je sicer odločil zase, toda še zmerom ni bil stari Louis. V črncu je bilo nekaj zlomljenega in še zmerom ni mogel pozabiti Schmelingovih udarcev. Kril se je mnogo preveč, zdelo se je, da se celo boji, čeprav je imel pred seboj slabšega nasprotnika.

Slednjič sta se le srečala Louis in Braddock. Tega so štedili za ta boj in dobro pripravili in vse je kazalo, da bo Louis spet moral položiti orožje. Toda v 8. kolu je moral Braddock k. o. na zemljo in Louis je doživel uresničenje svojih sanj — svetovno prvenstvo in mnogo milijonov.

Pozneje se enkrat sta trčila skupaj s Tommyjem Farrom. Tudi tukaj je bil Louis zmagovalac in dokazal je, da sta njegov elan in njegova sila spet kakor prej.

Za sedanje srečanje med njim in Schmellingom vlada seveda ogromno zanimanje, za posebno posebno reklamo pa bo še poskrbela Amerika. S. T.

Na proslavi stoletnice pančevskega srbskega cerkvenega pevskega društva

Pančevo, 13. junija. Pod visokim pokroviteljstvom Njegovega Velikanstva kralja Petra II. je proslavilo v soboto, 11. t. m. in nedeljo, 12., stoletnico svojega obstoja in delovanja pančevsko pevsko društvo, ki je najstarejše v naši državi in v vseh njenih pokrajinah. Razumljivo je, da se je mesto Pančevo z vsemi silami pripravljalo že mesece dolgo na to izredno proslavo. Odlični organizaciji je uspelo, da se je proslava razvijala popolnoma točno po sporedu ter da so domači in inozemski gostje bili s sprejemom nad vse zadovoljni in presenečeni od velike in ljubezne gostoljubnosti.

K proslavi je prislo iz vseh krajev države mnogo zastopnikov društev, kulturnih in humanitarnih organizacij, pa tudi iz inozemstva, zlasti iz Bolgarije in Čehoslovaške, so prispele posebne delegacije čestitaj ljubitelji k jubileju, kakršnega še nobeno naše pevsko društvo ni doživelo. V soboto dopoldne so se jeli zbirati gostje iz inozemstva, katere so ustrezili društveni odborniki namestili po privatnih hišah, saj so bili vsi delegati tujih društev oba dneva, in nekateri še delj, gostje gostoljubnega pančevskega občanstva. Zvečer je bil nato slavnosten obhod po mestu, z ognjemtom, ki je zbral na glavnem trgu, pred spomenikom kralja Petra I. Svoboditelja, vse radovedne in radogledne meščane ter zlasti mladino. Ognjemet je trajal globoko v noč, rakete so vršele in topoteli pokali — v veliko veselje in z mnogimi komentarji občinstva.

Glavni proslavni dan je bila nedelja. Po svečani seji srbske pravoslavne cerkvene občine in pančevskega srbskega cerkvenega pevskega društva se je začela ob 9. uri dopoldne slavnostna velika liturgija v glavni pančevski cerkvi. Polagoma se je pred natlačeno polno cerkvijo začelo zbirati občinstvo z delegacijami in gostje. Šele okrog polne je končala liturgija in točno opoldne je prisel kraljev zastopnik, ki je ob petju in sviranju državne himne s primeranim nagovorom izročil društvenemu predsedniku, dr. Jefti Spaiču, dragoceno in krasno izdelano zastavo, katero je društvo poklonil pokrovitelju kralju Peter II. Ob vseobčji ginenosti je prevzel od predsednika zastavo zastavonoša in se priključil z njo ostalim dvajnajsterim praporom, ki so predstavljali navzoča pevska društva. Po posvetitvi in končanem cerkvenem obredu se je formirala povorka, v kateri so sodelovali vsi navzoči po vnaprej določenem redu, in krenila na glavni trg pred spomenik kralja Petra I., kjer so bili položeni lorvorjevi venc. Ob silnem pripekanju vročega junjskega solca je povorka počasi pomikala proti svetosavskemu domu, kjer se je v veliki dvorani vršila kratka akademija z izročitvijo diplom, venecov in čestitk. Pri tej priliki so slavljenca pozdravili zastopnik ministrskega predsednika, prosvetnega ministra, bana dunavske banovine, akademije znanosti, univerze, raznih kulturnih ustanov ter delegatje iz vseh krajev. Med njimi se bil tudi podpisani, ki sem v imenu ljubljanske

Glasbene Matice izročil društvu spominško plaketo, delo kiparja Lojzeta Dolinarja. Posebnih ovacij so bili deležni Bolgari, ki so poslali veččlansko deputacijo; vrhunec navdušenja pa je nastopil ob nagovoru zastopnika praškega Hlohola. Odobravanje se ni hotelo početi, ko je češki odposlanec izročil diplome posameznim funkcionarjem društva in z nagovorom izrazil bratska čustva Čehoslovakov do našega kulturnega udeleževanja. Njegovemu govoru je sledilo večminutno glasno vzdikanje Čehom, dr. Beneš in češkim pevcom in je vsa navzoča publika navdušeno manifestirala za češkoslovaško — jugoslovansko prijateljstvo v dobrih in slabih dneh.

Zvečer je bil velik zgodovinski-pregledni koncert srbske svetke vokalne glasbe, katerega je priredilo društvo za svoj jubilej pod vodstvom izredno priljubljene pevovodje Jovana Bandurja. Mešani zbor, ki šteje preko 50 članov, je v odličnem naštediranju prikazal zgodovinski razvoj srbske zborovske glasbe od Mite Topalovića do Jovana Bandurja. Nisem pričakoval v malem Pančevu tako odličnega pevskega zbora, ki prav gotovo ne zaostaja prav nič za našimi najboljšimi, na katere smo sicer po pravici ponosni. Posebno odlični so ženski glasovi, obsežni in močni pa tudi basi. Homogenost zbora je bila vidna in plod izredno naporega, več mesecev neprekinjenega študija, ki je rodil na tem koncertu presenetljivo krasne sadove. Intonacija, ritem, dinamika in prednašanje so bili vzorni in so mogli vzdržati tudi najbolj skeptičen sluh. Spored je bil ogromen: pesmi Topalovića, Djurkovića, Stankovića, Horejške, Marinkovića, Mokranjca in našega Jenka so tvorile prvo polovico sporeda, ki ga je uvelodil izčrpan

popis značaja pesmi in skladateljev, podan od agilnega in neutrudljivega društvenega tajnika, dr. Mihovila Tomandla, na čigar ramah je stonela celotna prireditev. V drugi polovici programa so prišli do besede mlajši skladatelji: Kranjčević, Biničič, Krstić, Bajić, Konjović, Milojević, Hristić, Manojlović, Živković in Bandur. Posebno navzoči skladatelji — in od druge vrste naštetih so bili skoraj vsi prisotni — so bili deležni dolgoletnih ovacij in navdušenega vzdikanja, posebno pa seveda zborovodja, skladatelj Jovan Bandur, čigar artistično vodstvo je bilo vzor tudi najbolj razvajanemu poslušalcu. V kljub tropski vročini je občinstvo sledilo točkam z naraščajočim zanimanjem in tako pokazalo, da zna ceniti pomen posebnega in edinstvenega slavja. Na koncertu so bili navzoči tudi vsi delegati, na čelu jim kraljevi odposlanec.

Po koncertu je bil svečan banket na vrtu pivovarne Vajfert, koder se je zbralo preko 400 povabljenec — gostov mestne občine in društva. Pri banketu so bili izmešeni pozdravni nagovori in sem s prijetnim zadostjenjem opazili, da so v tem oziru naši srbski bratje znatno širokogrudnejši od naših običajnih slavnostnih govornikov. Tako predsednik Pevskega saveza ni pozabil omeniti, da je dan proslave pančevskega zbora obenem tudi spominški dan skladatelja Emila Adamića, kateremu se ob istem času odkriva spomenik v Ljubljani — pa sem zelo v skrbeh, da-li so se naši govorniki ob priliki odkritja tega spomenika kaj spomnili pančevskih proslav. Prav tako ni nobeden govornikov prezel zaslug našega Davorina Jenka za to društvo, čeprav je bilo njegovo delovanje v Pančevu le prehodno in sem vobče opazil,

da ni bilo na celi prireditvi niti sledu lokalno-patriotskega nastojenja na škodo ostalih bratskih narodov v državi, temveč so prav nasprotno vsi povdarjali prehod zgolj srbskega in za Srbstvo usmerjenega društvenega delovanja v jugoslovansko orientirano — kar bi pri nas bržčas izzvalo negotovanje. V tem smislu je bil sestavljen v bistvu tudi spored, čeprav se je seveda mogel ozirati le na ožje sodelavce društva. Pri banketu so bili ponovno s posebnimi ovacijami pozdravljeni Čehoslovaki ter jim je občinstvo spontano zapelo »Kde domov moj«. Razume se skoraj po sebi, da je prireditelj izzevala v vsevoljansko slogu in bratstvo in govorniki so kar tekmovali med seboj v iznajdljivosti novih zavzetih gesel. Večer je potekel tako v najlepšem razpoloženju ter kulminiral v navdušenih vzdikih pevovodji Bandurju. Prečitane so bile številne brožavke iz vseh krajev države in iz tujine, posebno pozornost pa je še vzbudil nagovor dirigenta Svetolika Paščana, ki je duhovito in včasih tudi zafikljivo pozval vse navzoče in odsotne jugoslovanske skladatelje, da naj pribežijo novih, a pevnih in za vsakogar uporabljenih skladb, katere naši zbori po vsej državi tako potrebujejo.

Zumani in trajni odznak te proslave tvorijo občina in izredno okusno izdana »Spomenica«, ki obsega 350 strani in jo je sestavil dr. Tomandl. V nji je s strokovnajaško natančnostjo popisan osmtek, razvoj in delo pančevskega srbskega cerkvenega pevskega društva do danes z življenjskimi njegovimi dirigentov in predsednikov ter važnih društvenih funkcionarjev. Knjigo krasni mnogo izbranih in ponavljajo se neizdanih slik.

ZANESLJIV
VOŠČSUTIVAN
otok BRAČ

Hotel Vesna

na morju, odlična
hrana, lepo kopališče
s plažo, poceni. —
Prospekt: Putnik ali
uprava hotela.ZAHTEVAJTE
BESPLATNI PODUČNI
CENIK
NAJPOPOLNEJŠIH
GLASBILA
NAJVEČJE DOLŽNE STROJNE TVRKE
F. SCHNEIDER
KRAJ DVOBRNSKI DOBROVITELJ
ZAGREB
NIKOLIĆEVA 10SVEŽOST
PRI PREBUJENJU!

Kako je prijeten občutek, ko se zjutraj prebudimo z dobro odpočitimi udi! Samo nekoliko kapljic kolinske vode »Soir de Paris« Vas osveži, okrepi in ponovno poži. Ta sijajna tekočina je dvojno parfimirana z Vašim priljubljenim in znamenitim parfumom »Soir de Paris« Bourjois.

Eau de Cologne
BOURJOIS
★ Soir de Paris ★

Najlepše

samo v trgovini

Zavese SEVER — MARIJIN TRG 2

PODALJŠAJ SI
ŽIVLJENJE!

Življenje moramo podaljšati, bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabotne ojačiti, nestalne ucvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsaki bolezni? Oslabljenost živcev, pomanjkanje, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, stih, pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo ovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Troj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo more vsakdo, ki jo zahteva dobiti takoj in povsem brezplačno!

V tej mali priložni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovir med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernest Pasternack, Berlin 30,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

VSAKI KUPEC

AXO KOLESA

je zavarovan proti nezgodi za

Din 10.000.—

Oglejte si lepo zalogo modernih, lepo in solidno izdelanih AXO koles pri

H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova 6.
Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!NAPOLEONOVA
TAJNA LUBEZEN

Zgodovinski roman

A tega ni zaupala živi duši. Niti svojemu bratu Lazcinskemu ne, niti prijatelju Durocu ali Pavlini Borgheski, s katero se je pogosto videvala in ki se je morala v svoji radovednosti zadovoljevati z ogibljivimi besedami.

Samo Napoleon je smel slišati ta »da«, ki ga je skrivala v svojem srcu in se ga malone sramovala — ta »da«, ki ga ni smel odkriti nihče na svetu, ako on sam ne pride ponj.

Spopad

Vsako sredo po večerji je Marija sprejemala v Houssayeve ulici svoje najbližje prijatelje. Na teh nepriljubljenih snidenjih se je zbralo k igri pri meh-kem soju svetilk zmerom istih deset ali dvanajst oseb. Moški so prihajali v čestni obleki, ženske v preprosti oblačili: knežinja Jablonowska, Duroc, vojvoda Bassanski z vojvodinjo, Fontanes, Delille, gospod de la Bouillerie, gospa Roviška, pogosto Pavlina Borgheska, časih tudi Fouché.

Okrog devetih je sedel glasbenik Grétry k spinetu in zaigral. V obeh preprosto, a prijetno opravljenih salonih je bilo izbrano, dobrodejno, mirno ozračje in stokrat več duha kakor v Tuilerijah. Po-dajali so kolače, hladilne pijače, kavo in čaj. Na-poleonu so ta snidenja ugajala. Vendar je izza-ločitve le redko prihajal nanje. Vse večere je pre-

sedal v delovni sobi pri svojih papirjih in števil-kah. Mislil je, da bi utegnila njegova navzočnost v večji družbi pri Mariji Walewki tako kmalu po-ločitvi žaliti Jožefino. Naj je bil časih še tako oso-ren, vendar je imel v nekih rečeh obilo tenko-čutja...

Tisto sredo je pa prišel in še zgodaj. Bil je dobre volje in živahen in je kramljal s tisto neprilijne-nostjo, ki ga je delala v prvih letih njegove moči tako mikavnega, a ga je z leti vse bolj in bolj za-puščala.

Hvalil je verze dobrega Delilla, ki je bil spet izdal novo knjigo, mu šaljivo očital, da se brani njegovih radodarnih podpor, in tožil, da kot novi Avgust ni mogel prikleniti nase novega Vergila. Pesnik, ki mu je obraz sijal pod belimi lasmi, se je plemenito branil. Ob začetku njegove poti ga je bila podpirala Marija Antoinetta, in njen spom-in mu je bil še vedno svet. Vkljub svojim skrom-nim življenjskim razmeram ni bil sprejel od Na-poleona nič drugega kakor stolicu za literaturo na Francoskem kolegiju. A cesarju je bila ta častna zvestoba do bivše gospodarice po godu.

Nato je podražil Grétryja. Zmerom se je delal, kakor da si ne more zapomniti njegovega imena. »Kako vam je pa ime?« je vprašal skoraj vselej, kadar ga je srečal.

»Se vedno Grétry, sire«, je tiho odgovoril glas-benik.

»Da, res! Kje sem le imel glavo? Nikar ne za-merite...«

In se je zasmejal s svojim radostnim smehom, ki je odkrival zobe in dajal Napoleonovemu ob-ločju čudovito mladosten izraz.

Tukaj

glavni dobitniki
velikega RADION tekmovanja!1. nagrada
(Din. 10.000.—):

Št. Temel, Nova vas pri Mariboru,

2. nagrada
(Din. 5.000.—):

VI. Bach, Zagreb, Deželičeva ulica 8,

3. nagrada
(Din. 3.000.—):

Jel. Vuković, Sombor, Vajševska 23,

4. nagrada
(Din. 2.000.—):

B.V. Stefanovićeva, Šabac, Karadjordjeva 3

200 nagrad (Din. 100):

Čurčić D., Novisad
Kopan H., Jastrebarsko
Sablatnik L., Ljubljana
Gracić A., Sarajevo
Beck M., Mol
Hrast K., Jesenice
Trinaest V., Šibenik
Gole P., Krmelj
Pavetić B., Ptuj
Sžika A., Novisad
Opsinger G., Slov. Bistrica
Schmidt R., Jur. Klostër
Nagyvan M., Lazarovo
Ožegić D., Zagreb
Miholić B., Gračane
Kern A., Banjaluka
Novina A., Zagreb
Debevc F., Grahovo
Gluvačkov S., Beograd
Burija M., Črnomelj
Sešić D., Zagreb
Aleksić B., Smederevo
Arbesser A., Vršac
Ingolić Adela, Hajdina
Logar M., Rim, Toplice
Marić M., Varaždin
Puhar F., Kranj
Vedenik K., Celje
Damšć A., Beograd
Glinšek M., Skale
Rovšnik M., Braslovce
Rauš S., Lazarevo
Ignjatović B., Dobričin
Tomić M., Zemun
Zelja A., Rateče Planica
Pengal M., Ljubljana
Plovša A., Polhov gradec
Reiter M., Peščen
Babnik I., Ljubljana
Kranjc R., Sv. RupertMarinšek A., Ljubljana
Witenc M., Kočevje
Kobale A., Maribor
Hunjed D., Celje
Miketek K., Sarajevo
Pečinić T., Vreš
Ninković O., Donji Vakuf
Vajdl M., Braslovce
Svarc M., Bačko Dobro polje
Marolt M., Leskovec
Nišković N., Novisad
Brezigar M., Ljubljana
Murko J., Osijek II
Pirc F., Žuženberg
Zdravić S., Rudnik
Primožič M., Šostanj
Smerča M., Pančevo
Kruš J., Osijek
Matejić O., Crikvenica
Horvat U., Zagreb
Simončeva S., Crna
Rott J., Sisak
Stanić M., Čepin
Djumić E., Osijek IV
Paripović A., Berane
Tomac M., Delnice
Vrtovec M., Ljubljana
Marković K., Povin
Stanovnik A., Brezovica
Župni ured, Podstrana
Musil A., Sarajevo
Presler M., Vršac
Prepić Z., Split
Vosiljić F., Zagreb
Muzer M., Osijek
Gvozdenović M., Novisad
Krgović M., Zlatovo
Pucelj A., Jesenice
Bukovec A., Osijek
Kranjc F., CernicaSžoke M., Novi Vrbas
Knez A., Slovegradec
Viktorka S., Vršac
Simonić A., Novi Vrbas
Mehmed N., Lazarevo
Grošelj J., Litija
Djordjević M., Piroć
Škrt A., Radovljica
Gajević D., Beograd
Repolj M., Kranj
Lenardić M., Djurdjevac
Posavac G., Osijek
Petrović J., Sombor
Pegan Z., Železnici
Tauber M., Zalog
Djordjević R., Beograd
Marušek M., Trbovlje
Molter F., Novi Vrbas
Prižď D., Negotin
Somodja D., Čačak
Hajden D., Varaždin
Prodanović S., Beograd
Babnik I., Bizović
Figenwald H., Zagreb
Stošić V., Petrovac
Hribar M., Moste
Pleško D., Nova Rača
Lazić T., B. Brestovac
Mohorić M., Trogir
Milinković I., Beograd
Habasin D., Zagreb
Volt E., Zemun
Farkaš J., Ivanovci
Zaboj J., Vrbica
Binder F., Maribor
Škročić D., Sv. Lucija
Balogh A., Skoplje
Razdira V., Kranj
Cop U., Boh. Bistrica
Mitrović V., KamenicaPavlin A., Radomlje
Semičar O., Misljinje
Lehar A., Sombor
Jernejčič A., Zagradec
Panajotović K., Požarevac
Vukanić L., Hrtkovci
Sabanović V., Sarajevo
Micković Z., Beograd
Bobuš V., Zagreb
Mahečka S., Beograd
Nikolić E., Slav. Brod
Levičar M., Ljubljana
Verbajš M., Ljubljana
Gašpar F., Turjak
Rakovnik A., Nova Cerkev
Stipanović D., Split
Petrović A., Ohrid
Turk D., Ljubljana
Emeršič M., Ptuj
Kosar A., Novisad
Czaja M., Petrovgrad
Pivec M., Kraberk
Starec A., Ljubljana
Medan J., Dubrovnik
Anzelc I., Kranj
Čebe M., Fram
Širok I., Vrhnika
Škok P., Vrapče
Auff M., Studenci
Bašić M., Srbobran
Malešević S., Koceljovo
Stokanović V., Vršac
Štiblj V., Črnomelj
Voga F., Radeče
Marold E., Bled
Kristan L., Gorenjsko
Slatner A., Ljubljana
Ostrožnik A., Gomilsko
Romano B., Sarajevo
Zabovnik M., KamnikGrbić N., Sid
Junković M., Krapina
Križić I., Šostanj
Finzinger S., Kamnik
Mirković V., Palanka
Kopić M., Potplat
Findenik E., Dravograd
Stefančič M., Ljubljana
Soldak J., Mladonovac
Kinč A., Ivanovo
Dristanić K., Zagreb
Veranek F., Var. Toplice
Kobas A., Zagreb
Daničić Lj., Gor. Milanovac
Bojaški V., Senta
Levstik K., Travnik
Štasić M., Piroć
Modreč T., Jesenice
Zobenica I., Sombor
Devčić O., Zagreb
Ergotić F., Vel. Kopanica
Kovačević Ružica, Osijek
Zupančič P., Mokronog
Wild M., Pančevo
Pušnik A., Ribnica
Vodišek M., Hrasnik
Magdić K., Petrinja
Hajmrich V., Blinski Kut
Mardesić M., Zagreb
Mikša A., Rog. Slatina
Birg V., Pustolija
Vukasović V., Zagreb
Briš T., Sušine-Djurdjevac
Vučimilović B., Zagreb
Becić G., Beograd
Štrukelj A., Borovnica
Kraiger O., Ljubljana
Balogh E., Moravice
Arh K., Zagorje
Lešar S., Novisad

Žrebanje nagrad je izvršila posebna ocenjevalna komisija. Vsi odgovori so bili takoj ko smo jih prejeli označeni s tekočimi številkami. Prejeli smo skupaj 294.021 rešitev od teh 277.808 pravih in 16.213 nepravilnih. Dobitniki nagrad so bili izžrebani.

Nagrajencem iskreno čestitamo in se zahvaljujemo prav vsem, ki so se našega tekmovanja udeležili. Člani ocenjevalne komisije so bili: Dr. Mate Perić Kr. javni notar, Kamilo Krvarič, ravnatelj „Hrvatskega lista“, Ing. Anto Šafner, ravnatelj Jugosl. d. d. Schicht-Lever, Dragan Gregurović šef reklame Jugosl. d. d. Schicht-Lever.

Kadarkoli boste odslej prali z Radionem, mislite vselej na navodilo o uporabi, ki je tiskano na hrbtini strani vsakega zavitka. Ravnajte se nanj, potem bo Vaše perilo vedno lepo belo in bo ostalo dolgo kot novo.

RADION

PERE SAM — PERE PRIZANESLJIVO

NABAVA PŠENICE ZA VOJSKO

Prve javne ustmene licitacije za nabavo večjih količin pšenice za potrebo vojske se bodo vršile v štabu IV. armijske oblasti na dan 20. julija in v štabu osiješke divizijske oblasti na dan 25. julija 1938. leta,

kjer je mogoč vsak delovnik vpogled v pogoje. — Kavcijo 5% je treba položiti pri blagajni Državne hipotekarne banke v Zagrebu in pri blagajni štaba osiješke divizijske oblasti v Osijeku do 10. ure na dan licitacije.

Iz intendature IV. armijske oblasti Ebroj 8450 od 10. junija 1938. leta v Zagrebu.

Novi naslovi
Franciškanska ul. 8.

Cunje

krojaške odrezke, stari papir, tekstilne odpadke, ovčjo volno, govejo dia-ko (aravco), kupi vsa-ko množino ARBEITER, Maribor, Dravska ul. 15.

Sveže ustreljene

srnjake

kupi po najvišjih dnevnih cenah
izvozna tvrdka

E. Vajda, čakovec

»JUTRO« ZAVARUJE!

Z lepo vojvodinjo Roviško je bil zelo ljubez-niv; vsak čas je poslal njeno soproga kam iz Pariza, češ, da bi se nekaj dni dobro imela.

Govoril je tudi z živahno, nekoliko čudaško kne-ginjo Jablonowsko, ki jo je čislal zaradi njene vda-nosti do Marije; tako je s svojim razmahom po-življaj vso družbo.

Ko so pa razpostavili igralne mizice, je sedel v manjšem, dokaj temnem salonu k Mariji na divan, ki je stal med dvema oknom. Tam sta se čutila sama, čeprav jima je bilo le nekaj korakov do luči in glasov.

Marija Walewska nocoj ni bila razigrana kakor cesar, ampak otožna. Rahla trudnost ji je senčila oči. Njena nosečnost še ni bila vidna, a vendar jo je že težila. Razen tega je bilo zadnje dni toliko obiskov, da se je morala na koncu kar zaklepati pred njimi. Čutila je, kako so se množili namigi na njeno stanje — znamenja izpremembe, ki ni hotela misliti nanjo. Vendar jo je navdajala ne-določna skrb. Na cesarjeve laskave besede je od-govarjala le s posiljeno živahnostjo. Kako jo je gledal! Koliko ljubezni se je zrcalilo v njegovih očeh! Tako dobro ga je poznala... In zdelo se ji je, da se skriva za njegovim lahkotnim kramlja-njem resne misli, ki bi jih rad povedal, a jih kdo ve zakaj ohranja zase.

Ni se motila. Že dvakrat je bil Napoleon udružen stavek, da se je bil na jeziku. Tako zelo je ljubil Marijo, da se je bal, da je ne bi s ponudbo, naj združi svoje življenje z njegovim, preveč razburil. In tudi pretrudna se mu je zdela nocoj. Zato je odlagal razgovor do jutri, do prve minute, ko bosta sama.

Med tem je hodil v velikem salonu vojvoda Otrantski od gosta do gosta, ustrezal damam, se delal prijetnega in važnega ter nalahno podčrtaval svoje zaupno razmerje do hiše. Prežal je na trenu-tek, ko bi se mogel približati Mariji Walewki in govoriti z njo. Zdelo se mu je, da je odločilna ura prišla. Se en dan, pa utegne biti prepozno.

Zanj kakor za vse, ki so bili zbrani pri grofici sta imela Napoleonova navzočnost in njegovo ve-denje poseben pomen. Mislili so, da se bo cesar oženil z Marijo Walewsko. Za Fouchéja je bilo torej važno, da si že zdaj zagotovi naklonjenost bodoče vladarice, in zato si jo je hotel storiti dolžnico.

Prihika se mu je ponudila prej, nego je upal. Cesar je videl, da se družba dolgočasi, odkar se je z groficom ločil od nje; zato je tiho nekaj izpre-govoril z Marijo Walewsko, nato pa glasno pred-ložil loterijo, igro, ki je bila takrat še nova in zelo priljubljena. Zbral je igralce okrog sebe, sedel z njimi k največji mizi in sam pri sebi zabrundal veselo popevko.

Marija Walewska se je opravičila. Ni se ji moglo igrati. Rajši je hotela ostati v svojem kotičku in še nekoliko počivati.

Z nejevoljo je kmalu opazila, da se ji bliža Fou-ché. Vendar mu je ljubeznivo, kakor zmerom po-nudila prostor zraven sebe. Napoleon se ji je od-daleč smehljaj. »Nu, grofica«, je s pritajenim gla-som rekel vojvoda Otrantski in skrbno privzdignil škrice svojega rjavega fraka, ko je sedel. »Kdo ima dobrodejno zavest, da se prištevam k vašim pri-jateljem in slugam, si bo smel — tako vsaj upam — čez nekaj dni čestitati in vam biti zvest pod-ložnik.«

CENE MALIM OGLASOM

50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ščiteno se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem s naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se mafih oglasov, je naslavljanati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Medijske toplice

pri Zagorju
Plavalni bazen 28 stop. C. na prostem, krasna okolica in sprehodi, izborna hrana in postrežba. Penzija s kopeljo din 45. Pojavila pri upravi kopalnice Medijske toplice, Medija-Litke. 223-38

Grado, Italija

Pension Aurora Vas vabi. Lastnik hotela iz Prage. — Prospekte daje Putnik in vse banke. 14528-38

Letoviščarjem!

se priporoča gostilna Tavcar Poljane nad škofjo Loko. 14270-38

Priporoča se

letovišče in kopalnice Šorli, Gorenja vas nad škofjo Loko. 14306-38

Letoviščarjem!

se priporoča gostilna pri »Mačku«, Poljane nad škofjo Loko. 14269-38

Letoviščarji!

Kdor želi lepo mirno, poceni prebiti svoje počitnice v zdravem gorenjskem zraku s prekrasno okolico naj se obrne na restavracijo pensiona Albert Murn, Bohinjska Bistrica. 14715-38

Na počitnice

sprejemam 4 do 6 oseb. Vsa okrasna dnevno 25 din. Mara Kranjc, Šp. Radvanje 6 pri Mariboru (tik pod Pohorjem). 14772-38

Letovišče Luče

Pension Radona 35 do 40 din dnevno. Skratna avtobusna zveza dnevno iz Celja, Ljubljane in Smarternega ob Paki. 14592-38

Morsko bivališče

pension vili Rosija, Nili vice, otok Krk, Krasna lega, mir, odlična prostora kopeli, izvrstna kuhinja. Kompletan pension s takami 55 din. 14751-38

Na morje!

V Boli na otoku Braču oddam v najem sobe in opremljeno stanovanje. Vprašati: Marija Bezerić, Preradovičev prilaz 6, Split. 14785-38

Dobro domačo

oskrbo za daljše bivanje v vršinskem kraju Gorenjske ali Stajerske po zmernih cenah, možnost kopanja, ali priključek k boljši družini — išče solidna gospodinja. Ponudbe na področju Jutra v Novem mestu, pod »Letovanje 1938«. 14850-38

Weekend hišo

v višini 650 m v Završju opremljeno za tri osebe oddam preko pošte. Po nudbe pod »Zdrava rodina« na ogl. odd. Jutra. 14812-38

Letoviščarji!

Gostilna Ingleš, Srednja vas — Poljane nad škofjo Loko vas vabi. Lastnik kopalnice, lepi izprehodi, točna postrežba. 14875-38

Letovanje v Splitu

pri kopalnici nudijo lepe sobe, celo oskrbo, dobro hrano po zelo nizki ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Letovanje v Splitu« 14813-38

Staro nemška sanitetska strokovna trgovina v Novem Sadu

ISČE ŽENSKO NEMSKO

PISARNIŠKO MOČ

iz boljše hiše, v starosti 25—35 let, s trgovsko šolsko izobrazbo — (ali gimnazijo) in prakso. Samo inteligentna, resna, veščica moč, ki reflektira na doživljenjsko nastavitve, pride v poštev. Naslov v vseh poslovalnicah »JUTRA«.

Letoviščarjem!

se priporoča Vinko Demšar, postilna 21, penzija 35 din. 14893-38

Gg. učiteljicam

ki želijo počitnice prebiti v Ljubljani, nudimo lepe sobe v vili pod Rožnikom pod zelo ugodnimi pogoji. Vprašajte pod »Blizu Trnavaj« na ogl. odd. Jutra. 14982-38

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»pri Prepeluhu«

gostilna Hradečkova cesta 55, dnevno 40 din, razniju pečen prasiček. 14891-18

Kam?

Na aerodrom je najlepša izletna točka. Izvrstna jedila in plača. Se priporoča Sofia in Ivan Fierin. 14780-18

»Tičku na Gričku«

pridite v nedeljo na počitnice v štirih dneh. Pridite v nedeljo na počitnice v štirih dneh. Pridite v nedeljo na počitnice v štirih dneh. 14890-18

Dalmatinska vina

žganje, olivno olje, vinjski kis, vse lastno pr. Izvoz dobite le pri Lašcu in Sisku, Vodnikova c. 17, Ljubljana VII, tel. 2349. 14868-18

Tako lepa kot na Gradu

a bolj domača do danes vesela. Na Kramarju na Dolenjski cesti. Novi kupleti, vstopnine ni. 14836-18

Gostilna Martine

Zg. Siska. Danes koncert bežigradskega jazz kvarteta! Fi na kapičica, dober prižek, lepi prostori, senčnat vrh, vse vabi! 14824-18

Vsi k Lasanu

v Sisko na zabavo s plesom. Dobra vina in razne jedstvine. Se priporoča Lasan. 14867-18

Brezplačen

je prevoz s Trnovskega pristana čez Ljubljano v Jančurjevo Colnarovo, kjer si lahko vsek izposodi čoln proti majhni odškodnini. 14843-18

Vsa nedeljo in praznik

vrtna veselica, Smarternska cesta, pri Angelu. Igra godba Rumar. Se priporoča Angelica Pintar. 14914-18

Danes vsi na bob

in Kramarju na Glinco, Tržaška c. 14919-18

Zaje bo citral

v gostilni pri Lovcu, Rimska c. 24. Pokazite naša zaježemo pristo dajanje in dalmatinska vina. Izbor na kuhinji. — Zelo nizke cene. 14984-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščem služkinjo

ki zna tati kuhati, iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14763-1

Šivilja

za moško perilo, dobi delo. »Milica, Mestni trg. 15023-1

Šivilja pomočnica

za damsko dela in krojaški vajence pošten, dobita t. j. mesto. Pleško, Cankarjevo nabrežje 3. 14758-1

Jezerski hotel

išče jelončino in servico. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Hotel«. 14608-1

Služkinja

vajena vsega gospodinjstva in kuhinje, dobi mesto. — Nastop takoj. Rajer, Celje, Savinjski dvor. 14998-1

Kuharico in sobarico

perfektni, iščem za takoj. Pisati po pogoje na naslov: Dr. Jela Vidič, javni notar v Srem. Mitrovici. 14712-1

Navijalca

samoistojnega, za trofajno in enosmerni tok, potrebujejo za takoj. Mesto stalno. Ponudbe s referencami pod »Viklere« na »Sedmo silo«, Beograd, Poenkarova c. 21. 14706-1

Restavracijska blaginjičarka

pridna, zmorna, prilazna in poštena. Zmorna slovenske in nemške dobi službo takoj. Prošnje s sliko poslati na hotel »Nori« v Maribor, Jurčičeva 7. 14868-1

Perfektno kuharico

mlajšo, išče mala rodbina v prazni. Nastop takoj ali 1. VII. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro mesto«. 14679-1

Slaščičarski pomočnik

dobro izurjen v tej stroki, dobi takoj mesto. Slaščičarna Mastel, Celje. 14678-1

Preprosto služkinjo

kmečko, vajeno vseh hišnih del, v starosti od 20 let naprej, sprejem takoj. — Vprašati v Aloma Company d. o. o. z. Ljubljana, Aleksandrova c. 2-1. 14666-1

Čvrsto natakario

mlado, ki zna nemški jezik, potrebuje. Ponudbe s fotografijo na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«. 14614-1

Spretnega prodajalca

manufakt, ali konfek. stroke ne nad 28 let sprejme za takoj ali kasneje večje podjeje. Ponudbe s sliko, referencami in zahtevkom plače na področju Jutra Maribor pod »Ambiciozno«. 14590-1

Pomočnica

zahtevno in samostojno — sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14557-1

Več pomočnic in učen

zmorne slovenske in nemške jezika za prvotno delo sprejme takoj P. Rasch damski modni atelje, Celje, Gospodarska ulica 19-1. 14161-1

Pisarniško moč

5.000—10.000 din kajve išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vartov«. 14038-1

Prikojevalec

za renomirano žensko konfekcijo, prvotnega mojstva v prakso v inozemstvu v krojenju konfekcije (plašč, kostimi, obleke) in po meri samostojen s sigurnim krojem in dolgoletno prakso dobi stalno mesto z dobro plačo reflektira se samo na prvotne moči, hitre in okretne v delu. Ponudbe s popisom doseženih služb in zahtevki plače na ogl. odd. Jutra pod »št. 88«. 14710-1

Poštna pomočnica

telefonistka dobi službo s 1. julijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »P. pomočnice«. 14708-1

Dekle

srednjih let, katera ima prakso pri malih otrokih sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjsko«. 14863-1

Pisarniško moč

moško žensko iz boljše hiše v starosti 25 do 35 let s trgovsko šolsko izobrazbo (ali gimnazijo) in prakso. Samo inteligentna, resna, veščica moč, ki reflektira na doživljenjsko nastavitve, pride v poštev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14757-1

Hlapec

mlajši, ki bi opravljal hišna in poljska dela dobi mesto. Lavrič, gostilna, Tebarje pri Celju. 14767-1

Stalne dopisnice

za mesta in trge sprejememo za nov tednik. Ponudbe sprejema iz prijaznosti »Strokovna založba« Ljubljana, poštni predal 319. Prilozite za odgovor znamko. 14800-1

Frizerko

sprejem takoj ali po dogovoru. Stalna služba Filipovič Franjo, frizer, Hrastnik. 14789-1

Samostojno kuharico

gospodinjstvo v starosti od 35 do 45 let, ki se razume tudi pri povrnitvi in kokujeji sprejme upravnica gradbene Boštjan Boštjan ob Sevi. 14806-1

Dva krojaška pomočnika

za fino delo, velike in male komade, mesto stalno, prednost imajo tisti, ki znajo tudi damska dela in uniforme. Javiti se takoj pri škorniku, Zidani most. 14754-1

V sodelovanje

za vodstvo podružnice sprejemamo osebe, ki imajo polaga s kapitalom 20 do 25 tisoč din. Znanje je potrebno, da je dobra kuharica ali spretni mizar. Pomočnik na ogl. odd. Jutra pod »Mlajša moč«. 14755-1

Knjigovodja

mlajši, samostojen, agilen, s prakso, izurjen tudi v davčnih zadevah, samostojen korespondent v slov., nem., in hrv. jeziku dobi takoj mesto v velikem in. podjetju v provinci. Navesti je vse dosežene službe s plačili ter priložiti pismne spričeval s referencami. Ponudbe z zahtevami pri prosti oskrbi na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen in zaslužljive«. 14819-1

Elektromonterja

za instalacijo in previjanje motorjev, iščemo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Elektromontere«. 14933-1

Kleparski pomočnik

dobi stalno službo. Ponudbe z navedbo doseženega z poslovanja na ogl. odd. Jutra pod »Kleparstvo«. 14931-1

Fino likarico

moškega perila, katera zna tudi svetlo liko in učenko za šivanje moškega perila, sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14928-1

Šoferja

za tovorni avto z nekaj kavicje sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šofer«. 14910-1

Pletiljo

za rokavice sprejem. Takoj. Delo stalno, začetnik ni izključena. Delo ev. na domu. Polz. ve se Sv. Petra c. 27 pri Krojačih. 14889-1

Ključavničar

dobro varilec dobi stalno mesto. Ponudbe pod »Ključavničar« na ogl. odd. Jutra. 14884-1

Kuharico

ki zna opravljal, tudi hišna dela pošteno ter dobrostrno iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam 300 dne«. 14871-1

Kmečko dekle

zdravo in pošteno, staro 16 do 18 let, za vsa hišna dela sprejem. Nastop takoj. — Pavla Poznič, Ljubljana, Dravska ul. 11 (za Stacionom). 14903-1

Navijalko

sprejem takoj, Savnik Anton, škofja Loka. 14948-1

Gospodično

ali »dovo staro do 30 let vajeno vseh gospodinjstkih del in domačega šivanja sprejme kot gospodinjico mlad gospod s 4 letnim otrokom. Ponudbe s sliko ki se vrne na ogl. odd. Jutra pod šifro »Skromna in zanesljiva«. 14888-1

Natakarja

plačilnega oziroma plačilni grand hotel Union v Ljubljani. 14896-1

Natakar jelončino

dobi takoj mesto v restavraciji grand hotel Union v Ljubljani. 14896-1

Mizarskega pomočnika

za pohištvena dela, sprejem. Josip Goljar, Florjanska 1. 14894-1

Pomožnega kuharja

sprejme takoj restavraciji grand hotel Union v Ljubljani. 14895-1

Iščemo

samoistojnega dela sposobno moč z znanjem slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, stenografije in stroje pisja. Ponudbe pod šifro »Zurjuna moč« na ogl. odd. Jutra. 14834-1

Več krojaških pomočnic

prvotnih damskih — sprejem. Poizve se v ogl. odd. Jutra. 14821-1

Iščem slugo

Naslov v vseh posloj. Jutra. 14837-1

Damsko frizerko

sprejem. Dobro moč. — Služba stalna. — Edvard Kavčič, Celovška c. 94. — Ljubljana VII. 14869-1

Harmonikarja

dobrega veseljak, potrebuje na morje, ki zna nemško in pozna mednarodne popevke. Zasluzek, dober, nastop takoj, prednost imajo samci. Šime Medič, Trg kralja Aleksandra 2-III. 14839-1

2 orodničarja

za izdelovanje rezil in štev. prvotna delava — sprejme tovarna Titan d. d. Kamenik. 14881-1

Nabiralec oglasov

iščemo. Ponudbe pod »Nabiranje na ogl. odd. Jutra 14873-1

Urarskega pomočnika

za daljšo prakso takoj sprejme večje podjetje v Ljubljani. Ponudbe z navedbo doseženega z poslovanja v Ljubljani. 14918-1

Natakarico

spretno in pošteno ženo z znanjem slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, stenografije in stroje pisja. Ponudbe pod »Nagradim na ogl. odd. Jutra. 14832-2

Postrežnica

mlada, pridna, išče dopoldan zaposlitve brez hrane. Naslov v vseh posloj. Jutra. 14915-2

Službo natakario

iskem šem zmorna kavicje in znanjem nemško. Stara sem 23 let. Nastop takoj. Naslov v vseh posloj. Jutra. 14730-2

Trgovski pomočnik

(speccier) mlad, vajenec, sprejme mesto v trgovini ali skladu. Gre tudi na delo. Po nudbe na naslov: K. Borštnar, Ljubljana VII. Knezova ul. 18a. 14701-2

Elektromonter

zaposlen pri velikem elektrotehničnem podjetju s triletno prakso pri zvočni koki aparatu ri, zmoežen vseh instalacij in montaže, želi sprejem. Naslov v vseh posloj. Jutra. 14857-2

Zelezninar

z daljšo prakso vajenec, prost povsem varizan tudi v trgovini s mehanim blagom želi prenesti sedanje mesto. Nastop po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv železninar«. 14705-2

Plačilni natakario

išče mesto. Govori več jezikov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Več jezikov«. 14780-2

Ključavničar

absolutno delovodsko želo, dober varilec, vajenec, prost iše namestitve. Nastopi takoj. Ponudbe pod »Absolutno« na ogl. odd. Jutra. 14750-2

Pekovski pomočnik

išče službo kot pomočnik ali poslovovalca. Mar. tm Pregrad, Loče pri Poljanah. 14769-2

Odvetniška uradnica

samoistojna, z večletno prakso, išče radi družinskih odnošajev mesta v Ljubljani, ali pa zamenja z dovednim mestom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalno 6789«. 14799-2

Absolventka

trgovske šole ali dobra trgovka pomočnica s prakso, zmoežen vodstva trgovine z mehanim blagom na dežel, stara do 26 let dobi službo v dobri hiši. Ponudbe z zahtevki in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Energična«. 14965-1

Gostilničarji

in trgovci!
Prodaj več velikih
stelaž, pulov, 2 trgovski
omari, železno Wert-
helm blagajno za pisar-
no, ogledala, 100 praz-
nih kartonov itd. Vpra-
šati v trgovini P. Mag-
dič, Aleksandrova c. 12
14947-6

Hladilno omaro

gostilniško marmor teht-
nico, štedilnik in ba-
njo prodam. Mlekarna
Wolfova ul. 12. 14940-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Letve

in konične deske stalno ku-
pim. Zbirajoči s pla-
vom naj se javijo na naslov
Milivoje D. Dobričič, Ve-
liko Gradšče (Dunavska
banovina). 14752-7

Emajliran štedilnik

dobro ohranjen kupim
Veseli, Florjanska 22-1
14907-7

Štedilnik

še dobro ohranjen, res-
tavrski kapaciteta
250 oseb urejen za ku-
javo z drvim in premo-
gom kupimo takoj. —
Ponudbe za največjo ku-
pimo na ogl. odd. Jutra
pod »Štedilnik«
14879-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih
cenah

ČERNE — juvelir.

Ljubljana, Wolfova ul.

Glasbila

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kromatično

harmoniko
dobro ohranjeno s 120
basi kupim. Ponudbe na
Viktor Cvim, Sv. Pavel
pri Preboldu, 14768-26

Dva nova pianina

orehovi in črna polirana,
radi preselitel napredaj
po nižji ceni. Naslov
v vseh poslovi Jutra
14968-26

Glasovir

dobro ohranjen Bösen-
dorff prodaj po nizki ce-
ni, trdnica Ivan Kacin,
Domžale 14966-26

Klavir

kratek, najbolje ohranjen,
kopalno banjo, fotopar-
prodaj. Šiška, Frankop-
ska 9. 15015-26

ES saksofon

potrebni, poslačen, sko-
ro nov ugodno napredaj
Ponudbe pod »Saksofon«
na ogl. odd. Jutra
14704-26

Auto-moto

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Automobile

govorne, osebne in avto
buse, dobro ohranjene,
vseh jakosti kupite naj
ceneje pri O. Žužek
Krupp zastopstvo, Ljub-
ljana, Tavcarjeva 11
14949-10

Motor FN

350 ccm in AJS 300 ccm s
prikolico, oba v dobrem
stanju, ugodno prodaj. Po-
slovanje na naslov: Oblak,
Črnomelj. 14707-10

500 ccm Wanderer

s prikolico, dobro ohran-
jen, poceni napredaj. Jan-
čeva 18, Bežigrad. 14605-10

1½—3 tonski avto

torovni avto rabljen to-
da, dobro ohranjen ku-
pim in triček z nosil-
nostjo 150 do 200 kg. Po-
nude s točnim opisom
vozila na ogl. odd. Jutra
pod »Avto«
14703-10

Fiat 501

osebni, dobro ohranjen,
nove gume po nizki ce-
ni napredaj. Vprašati v
skladnici pri Figovcu.
14717-10

Kupim motocikel

200 ccm ali več, dobro
ohranjen. Takojšnje ponu-
be pod »Dobro ohranjen«
na ogl. odd. Jutra.
15016-10

Motorno kolo

350 ccm, — prodaj jako
ugodno, vzajem v račun
motor do 120. — Poljak,
Kranj, Kosovska 22.
14954-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kolesa in

šivalne stroje
velika izbira prvotnih
znakov z garancijo, dobi-
te najceneje v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.
14922-29

Tehnik Jos. Banjai

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA 20.
Zaloga radioaparatur, tenis reketov
i t. d.

Motocikl

dobro ohranjen do 250
ccm kupim. Ponudbe na
ing. Marko Kranjec, car-
narica, Skopje. 14718-10

Motorno kolo

prodaj. Malo rabljen
Arde 121 ccm, Primorsk-
arje, 90, Kranj. 14741-10

Sachs motor

skoro nov 98 ccm zame-
njam za težji motor. Na
slov v vseh posl. Jutra.
14764-10

Ford

4 sedežni odprt v naj-
boljšem stanju z več re-
zervnimi deli ugodno
napredaj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 14802-10

Fiat Ardita

6 sedežno limuzino in
Chevrolet 5 sedežno li-
muzino oboje moderna
oblika in v prvotnem
stanju napredaj. Dosa,
Ljubljana, Celovška 38
14801-10

Fiat avto 503

5 sedežni odprt v do-
brem stanju ugodno pro-
da Vinček, Celovška 42.
14275-10

Mali avto

kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Trg. po-
nika«. 14902-10

4-sedežni avto

Chevrolet odprt prodaj
ali zamenjam za limuzi-
no, Ivan Arsenik, Begu-
nje pri Bledu. 14809-10

Chevrolet

avto poltovorn, zelo
ugodno napredaj. Naslov
v vseh posl. Jutra. 14833-10

Motorno kolo

Arde, s prikolico ali brez,
500 ccm OHV ugodno
prodaj. Iv. Kopač, garže
in meh. delavnica, Ljub-
ljana, Frankopanska 21.
14866-10

Dvosedežni avto

mal, francoski, skoro
nov poceni napredaj. Po-
lize se v trgovini Ljub-
ljana, Karlovska c. 4.
14853-10

Motor

2000 din in športno kolo
dam za malo rabljeno
motorno kolo Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zamenjava«
14941-10

Motor 100 ccm

DKW ali NSU (Pony)
samo dobro ohranjen
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Motor 99«
14985-10

Motorno kolo

lahko do 250 ccm, samo
moderen brezben stroj
kupim. Ponudbe na po-
družni. Jutra Celje pod
»Gotočina«
15003-10

Harley Davidson

motocikel, malo vožen, pro-
dam, Vladimir Pečnik, Dal-
matinova 10. 15024-10

De Soto

6 cil., 5-sedežna limuzina
z 2 vrati, izborno ohranje-
na, napredaj za 11.000 din.
15003-10

Chrysler

4 cil. motor, odprt, 5-se-
dežni voz, pripraven za taxi,
10.000 din. 15003-10

Mali BMW

poraba 6 l na 100 km, dvo-
sedežen, odprt, v dobrem
stanju, 9.000 din. — Ogle-
dati: Poljanska 69. ES-10

Avto DKW

kabrio-limuzina, — dobro
ohranjeno, poceni prodaj.
Cesta 29. okt. 13. 15012-10

BSA 350 ccm

vzorno ohranjen, solidna
tipa, z električno razsvet-
lovo, po renoviranju pre-
vožen šele 1000 km, valed
odgovarjan ugodno pro-
da. Fatur, Večna pot 74 (vis-
vis Strelšča). 15011-10

Nov avto

popolnoma nov MAN —
Diesel, 4 cil., 22 sedežev,
ugodno prodaj radi na-
bave večjega. Zamenjam
tudi za večjo novo šifro
do 4 t. Gražar, —
Kranj, telefon St. 7. 14713-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kolesa in

šivalne stroje
velika izbira prvotnih
znakov z garancijo, dobi-
te najceneje v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.
14922-29

Kupim motocikel

200 ccm ali več, dobro
ohranjen. Takojšnje ponu-
be pod »Dobro ohranjen«
na ogl. odd. Jutra.
15016-10

Motorno kolo

350 ccm, — prodaj jako
ugodno, vzajem v račun
motor do 120. — Poljak,
Kranj, Kosovska 22.
14954-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kolesa in

šivalne stroje
velika izbira prvotnih
znakov z garancijo, dobi-
te najceneje v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.
14922-29

Tehnik Jos. Banjai

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA 20.
Zaloga radioaparatur, tenis reketov
i t. d.

Motocikl

dobro ohranjen do 250
ccm kupim. Ponudbe na
ing. Marko Kranjec, car-
narica, Skopje. 14718-10

Motorno kolo

prodaj. Malo rabljen
Arde 121 ccm, Primorsk-
arje, 90, Kranj. 14741-10

Sachs motor

skoro nov 98 ccm zame-
njam za težji motor. Na
slov v vseh posl. Jutra.
14764-10

Ford

4 sedežni odprt v naj-
boljšem stanju z več re-
zervnimi deli ugodno
napredaj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 14802-10

Fiat Ardita

6 sedežno limuzino in
Chevrolet 5 sedežno li-
muzino oboje moderna
oblika in v prvotnem
stanju napredaj. Dosa,
Ljubljana, Celovška 38
14801-10

Fiat avto 503

5 sedežni odprt v do-
brem stanju ugodno pro-
da Vinček, Celovška 42.
14275-10

Mali avto

kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Trg. po-
nika«. 14902-10

4-sedežni avto

Chevrolet odprt prodaj
ali zamenjam za limuzi-
no, Ivan Arsenik, Begu-
nje pri Bledu. 14809-10

Chevrolet

avto poltovorn, zelo
ugodno napredaj. Naslov
v vseh posl. Jutra. 14833-10

Motorno kolo

Arde, s prikolico ali brez,
500 ccm OHV ugodno
prodaj. Iv. Kopač, garže
in meh. delavnica, Ljub-
ljana, Frankopanska 21.
14866-10

Dvosedežni avto

mal, francoski, skoro
nov poceni napredaj. Po-
lize se v trgovini Ljub-
ljana, Karlovska c. 4.
14853-10

Motor

2000 din in športno kolo
dam za malo rabljeno
motorno kolo Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zamenjava«
14941-10

Motor 100 ccm

DKW ali NSU (Pony)
samo dobro ohranjen
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Motor 99«
14985-10

Motorno kolo

lahko do 250 ccm, samo
moderen brezben stroj
kupim. Ponudbe na po-
družni. Jutra Celje pod
»Gotočina«
15003-10

Harley Davidson

motocikel, malo vožen, pro-
dam, Vladimir Pečnik, Dal-
matinova 10. 15024-10

De Soto

6 cil., 5-sedežna limuzina
z 2 vrati, izborno ohranje-
na, napredaj za 11.000 din.
15003-10

Chrysler

4 cil. motor, odprt, 5-se-
dežni voz, pripraven za taxi,
10.000 din. 15003-10

Mali BMW

poraba 6 l na 100 km, dvo-
sedežen, odprt, v dobrem
stanju, 9.000 din. — Ogle-
dati: Poljanska 69. ES-10

Avto DKW

kabrio-limuzina, — dobro
ohranjeno, poceni prodaj.
Cesta 29. okt. 13. 15012-10

BSA 350 ccm

vzorno ohranjen, solidna
tipa, z električno razsvet-
lovo, po renoviranju pre-
vožen šele 1000 km, valed
odgovarjan ugodno pro-
da. Fatur, Večna pot 74 (vis-
vis Strelšča). 15011-10

Nov avto

popolnoma nov MAN —
Diesel, 4 cil., 22 sedežev,
ugodno prodaj radi na-
bave večjega. Zamenjam
tudi za večjo novo šifro
do 4 t. Gražar, —
Kranj, telefon St. 7. 14713-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kolesa in

šivalne stroje
velika izbira prvotnih
znakov z garancijo, dobi-
te najceneje v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.
14922-29

Kupim motocikel

200 ccm ali več, dobro
ohranjen. Takojšnje ponu-
be pod »Dobro ohranjen«
na ogl. odd. Jutra.
15016-10

Motorno kolo

350 ccm, — prodaj jako
ugodno, vzajem v račun
motor do 120. — Poljak,
Kranj, Kosovska 22.
14954-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 zmesek 17 Din.

Kolesa in

šivalne stroje
velika izbira prvotnih
znakov z garancijo, dobi-
te najceneje v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.
14922-29

Tehnik Jos. Banjai

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA 20.
Zaloga radioaparatur, tenis reketov
i t. d.

Motocikl

dobro ohranjen do 250
ccm kupim. Ponudbe na
ing. Marko Kranjec, car-
narica, Skopje. 14718-10

Motorno kolo

prodaj. Malo rabljen
Arde 121 ccm, Primorsk-
arje, 90, Kranj. 14741-10

Sachs motor

skoro nov 98 ccm zame-
njam za težji motor. Na
slov v vseh posl. Jutra.
14764-10

Ford

4 sedežni odprt v naj-
boljšem stanju z več re-
zervnimi deli ugodno
napredaj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 14802-10

Fiat Ardita

6 sedežno limuzino in
Chevrolet 5 sedežno li-
muzino oboje moderna
oblika in v prvotnem
stanju napredaj. Dosa,
Ljubljana, Celovška 38
14801-10

Fiat avto 503

5 sedežni odprt v do-
brem stanju ugodno pro-
da Vinček, Celovška 42.
14275-10

Mali avto

kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Trg. po-
nika«. 14902-10

4-sedežni avto

Chevrolet odprt prodaj
ali zamenjam za limuzi-
no, Ivan Arsenik, Begu-
nje pri Bledu. 14809-10

Chevrolet

avto poltovorn, zelo
ugodno napredaj. Naslov
v vseh posl. Jutra. 14833-10

Motorno kolo

Arde, s prikolico ali brez,
500 ccm OHV ugodno
prodaj. Iv. Kopač, garže
in meh. delavnica, Ljub-
ljana, Frankopanska 21.
14866-10

Dvosedežni avto

mal, francoski, skoro
nov poceni napredaj. Po-
lize se v trgovini Ljub-
ljana, Karlovska c. 4.
14853-10

Motor

2000 din in športno kolo
dam za malo rabljeno
motorno kolo Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Zamenjava«
14941-10

Motor 100 ccm

DKW ali NSU (Pony)
samo dobro ohranjen
kupim takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Motor 99«
14985-10

Motorno kolo

lahko do 250 ccm, samo
moderen brezben stroj
kupim. Ponudbe na po-
družni. Jutra Celje pod
»Gotočina«
15003-10

Harley Davidson

motocikel, malo vožen, pro-
dam, Vladimir Pečnik, Dal-
matinova 10. 15024-10

De Soto

6 cil., 5-sede

Stanovanje
dvosobno s kabinom, prstorno, pocni odda Tribu, Trzaska 42, telefon 2605. 14045-21

Trisobna stanovanja
zelo mirna in udobna, pocni odda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Blizina centra«. 15018-21

2 stanovanji
moderno 2-sobno in 4-sobno, s kopalnico in vsem komfortom, odda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilika 303a«. 15017-21

4- in 3-sobno stanovanje
z vsemi pritlikalniki, kopalnica, plin, odda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »S 1882a«. 15029-21

Stanovanja
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Stanovanje
1 sobe ali 2 malih sobic s pritlikalniki, čisto, pod 1. jultijem, iše stranka 2 oseb za avgust z navedeno ceno, za Bežigradom ali Celovška cesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod znakom »Plajumej redno«. 14729-21a

Dvosob. stanovanje
moderno, mirno, sončno, tudi brez kuhinje za avgust ali oktober iše dvočlanska rodbina višjega drž. uradnika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizina kolodvor«. 14762-21a

Enosob. stanovanje
suho, svetlo, išeem za 1. jultij v okolici Sv. Krištofa. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »1. jultij 1938«. 14794-21a

2-sobno stanovanje
iše manjša mirna družina za 1. avgust. Plača 350 do 500. Točen plačnik. Naslov v vseh poslovnih. 14764-21a

Dvosob. stanovanje
komfortno iše mirna družina za 1. avgust. Poljanski cesti od Mestnega doma do Ambrozevega trga ali bližini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Din 300«. 14781-21a

Sobo odda
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Lepo veliko sobo
prazno

Posestnica
sprejme takoj upokojenec »voda ali točenca Naslov v vseh poslovnih. 14720-23

Lepo čisto sobico
oddam. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14742-23

Opremljeno sobo
preko počitnice oddam 1 do 2 osebam. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14776-23

Sončno sobo
z dvema posteljama oddam s 15. jultijem v »Nunška ulica 8-I« odda. 14734-23

Sostanovalko
preprosto opremljeno Gospoška 6. Poizve se pri hišniku. 14855-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in sooporo kopalnice ter celo oskrbo oddam. Madžjeva ul. 18 visokoprit. 14856-23

Sobo
prazno ali opremljeno, oddam takoj. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14932-23

Opremljeno sobo
z eno ali dvema posteljama posebnim vzhodom, sooporo kopalnice, visoko pritličje oddam poleg gor. kolodvora. Medvedova 5a. 14908-23

Prazno sobo
podprtično, oddam osebi, ki je čez dan odsotna. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14930-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam boljše osebi s 1. jultijem. Hrenova ul. 12. 14912-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom 2 postelji oddam tudi zakoncu s hrano ali kuhinjo, priključilo oddam poleg gor. kolodvora. Medvedova 5a. 14908-23

Prazno sobo
podprtično, oddam osebi, ki je čez dan odsotna. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14930-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, uporabo kopalnice, iše v centru event. poleg Tivoli boljši stalen gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mira«. 14955-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, uporabo kopalnice, iše v centru event. poleg Tivoli boljši stalen gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mira«. 14955-23a

Lepo solnčno sobo
parket, poseben vhod, oddam. Tyrševa 37, I. nadst. 14898-23

Suporabo pisarne
v bližini kolodvora oddam proti zmeri odda Tribu, Trzaska 42, telefon 2605. 14045-21

Lepo prazno sobo
oddam boljsemu gospodu s kopalnico 1. jultija. Dvofakova 13-II. 14822-23

Opremljeno sobo
oddam pri gimnaziji na Poljanah. Nestov v vseh poslovnih. Jutra. 14815-23

Lepo sončno sobo
oddam takoj ev. za jultij ali avgust. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14940-23

Prazno sobo
lepo, poseben vhod oddam v Evropi. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14916-23

Čez počitnice
ali za stalno oddam opremljeno sončno sobo s posebnim vzhodom. Linhartova 9-I. 15009-23

Sobo
opremljeno in prazno oddam s 1. jultijem. Jelovškova 24, Trnovo. 15006-23

Opremljeno sobo
oddam dvema gospodoma Dukičev blazni. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 15025-23

Separirano sobo
oddam 1. jultija. Sv. Petra cesta 62-I. 14981-23

Dve sobi
pripravni za pisarno ali obrt, oddam v centru mesta. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 15028-23

Opremljeno sobo
lepo, veliko, oddam. Gregorčičeva 17. A. II. 14975-23

Solnčno sobo
z dobro domačo hrano, oddam. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14974-23

Opremljeno sobo
oddam stalni osebi. Karlova c. 28, pritl. 15028-23

Veliko prazno sobo
ulično, parket, oddam za pisarno, obrt ali stanovanje. Mestni trg 11-I., Cigla. 15027-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vzhodom, razgledom na gl. ulico, elektriko, parket, oddam eni ali dvema solidnim osebama. Tabor 5-I, lahko takoj. (Naslov gl. vh. Sokola na Taboru). 15026-23

Sobe iše
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Garsoniero
ali opremljeno sobo s posebnim vzhodom išeem v bližini centra. Ponudbe pod »Stalnost« na ogl. odd. Jutra. 14613-23a

Dijakinja
iše stanovanje z vso oskrbo in klavirjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za Jesene«. 14711-23a

Separirano sobo
s posebnim vzhodom iše gospod za enomesečno dopust s 1. jultijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Drž. uslužbenec«. 14702-23a

Samsko sobo
v bližini glavn. kolodvora za po možnosti z vso oskrbo išeem. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14700-23a

V Celju
išeem opremljeno sobo s posebnim vzhodom ev. s hrano v novejši hiši ali vti. Ponudbe na pošt. Jutra v Celju pod »Dobro plačilo«. 14595-23a

Sobo
v sredini Ljubljane z 2 posteljama išeem za 2. jultij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Adrija«. 14768-23a

Opremljeno sobo
išeem za takoj. Ponudbe pod »V stalni službi« na ogl. odd. Jutra. 14793-23a

Prazno sobo
v novi hiši, najraje na Mirju ali v bližini, iše uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijetna soba«. 14778-23a

Opremljeno sobico
išeem za 1. jultij najraje v severnem delu (Bežigrad, Tyrševa, Šiška) Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromno«. 14828-23a

Preprosto sobico
išeem pri dobri mirni stranici 1. jultija. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalen drž. uslužbenec«. 14877-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, uporabo kopalnice, iše v centru event. poleg Tivoli boljši stalen gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mira«. 14955-23a

Opremljeno sobo
solnčno, snažno, do prvega nadstropja, iše stalna mirna gospodinja v centru ev. bližini mesta za takoj ali za 1. jultij. V plačilu točen. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Solidna oseba«. 14986-23a

Dijalske sobe
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Nižjeolce
najraje provolce, sprejme profesor. Solnčno stanovanje, kopalnica in klavir. Naslov v vseh poslovnih. Jutra ali dopise na ogl. odd. Jutra pod »Dobra podlaga«. 14973-22

Zivali
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Angleška sesterja
pes 2-letna, »dresir«, pisca 4 mesece, 2 rodovniči, prodaja dr. F. Luckmann, Ljubljana-Gradišče 4. 14721-27

Rusko dogo
dobro čuvaj prodam. Naslov v vseh poslovnih. Jutra. 14589-27

Nemške ovčarje
distortirane s rodovničom prodam. So to mišci, a izvanredno lepi. Se. šelj, Ljubljana, Dobrobojska ul. 3. 14747-27

Zelena papiga
mala je ušla govori in sišči na ime Jasko. Odda 10. proti nagradi Gorupova 4, pri hišniku. 14825-27

Pse volčjake
8 tednov stare prodaja Franc Kupnik, Podplat. 15004-27

Izgubljeno
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

1.000 din nagrade
dobri, kdor mi prinese ročni kovčec iz ručjavega usnja, ki se je izgubil dne 14. t. m. na glavni kolodvoru v Ljubljani pri prihodu brzojavke Dunaj — Trst ob 17. uri. Vsebita mapa z važnimi zasebnimi dokumenti, nekaj damskih ga perila ter obleke. Ponudbe pod »Kovčec« na ogl. odd. Jutra. 14823-28

Dopisi
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Tovariša ali tovarišico
išeem za 10-dnevno poletno kolesarsko turo po Zg. Italiji. Ponudbe pod »Kolesarska« na ogl. odd. Jutra. 14937-24

Osamljen gospod
srednjih let žel prijeti ljubo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jeseni«. 14964-24

Katera gospodična
ali vdova bi imela veselje do obrti in skupnega življenja? Ponudbe pod »Jutra v Maribor pod »Skupni cilj«. 14987-24

T-n 23
Nemudoma odgovorila. 15014-24

Informacije
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 17 Din

Informacije
privatne, poizvedovanja itd. opazovanja vrši strogo diskretno Informacijski zavod, Ljubljana, Kolodvorska 41 (dvoršče). 14951-31

Zenitve
vsaka breseda 2 Din davek 3 din za dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 20 Din

Gospodična
starejša, premoženjem žel poročiti starejšega gospoda v državni službi ali upokojenca. Ponudbe pod »Srečen dom na ogl. odd. Jutra. 14761-25

Obrtnik, trgovec
v inozemstvu star bi žel spoznati gosp. čiste preteklosti staro 20—28 let z 40 tisoč din gotovine ali premoženja. Resne ponudbe s sliko je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Slovenec«. 14861-25

Vdova
žel poznanstva s starejšim g. upokojencem v svrhu ženitve. Dopisi na pošt. Jutra Celje pod »Osamljena«. 14963-25

Vdovec
star 40 let hišni posestnik gostilničar in trgovec s premoženjem 150 tisoč din žel znano ženo v svrhu takojšnje ženitve s trgovsko ali gostilniško izobraženo žensko. Ponudbe na pošt. Jutra Maribor s sliko pod »Dobra gospodinja«. 14988-25

Osamljen, nesrečen
želim poznanstva s preprosto osebo plemenitega srca. Dopise pod »Vzajemnost« na ogl. odd. Jutra. 14977-25

Razno
Breseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanj 4 mesek 20 Din

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prahica — Svetlokalinski

Lahka letna oblečila, vetrni suknjiči, perilo itd.
prodaja najceneje
PRESKER,
Sv. PETRA C. 14.

brezplačen pouk v igrah

MEINEL-HEROLD
dizaj. in. varnice glasbi
MARIBOR st. 101

DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA CESTA

NSERIRAJ V „JUTRU“!

RAZPIS.

Mestna občina mariborska razpisuje za kritje svojih potreb zimске sezone proračunskega leta 1938/39 sledečo dobavo:

170 ton premoga — kosovca,
1.500 ton premoga — kockovca,
250 ton premoga — orehovca,
250 ton premoga — grahovca,
600 m³ buhovih drv — cepanice,
1.100 kolobarjev.

Ponudbe je vložiti v zapečatenih uradnih kuvertah najkasneje do 1. jultija 1938 do 10. ure predpoldne na naslov: Mestna podjetja, Maribor, Orožnova ul. 2/I. Vse ostale podrobnosti so interesotno na razplogu pri Premoženski upravi Maribor, Franciškanska ulica 8/II. — vložišče.

Mestno poglavarstvo mariborsko.

Umrl je danes na Češnjici gospod

Jože Varl, po domače Cajhen,
posestnik in odbornik hranilnice v Podnartu

Pogreb bo v ponedeljek 20. junija ob 11. uri na župno pokopališče na Ovišah.
Blagoga pokojnika ohranimo v častnem spominu!
PODNART, 18. junija 1938.

HRANILNICA PODNART

ZAHVALA

Zahvalujemo se tem potom vsem prijateljem in znancom, ki so smrtno ostanke pokojnega

RUDOLFA HAFNER
drogerista

spremili k večnemu počitku.

Posebno se zahvalujemo društvu »Istra« in Sokolu, ki sta njegov grob vidljivo okrasila s cvetjem.

Obitelj HAFNER

Ost:
Ost je praznoval jubilej

To pa res ni kar tako! Tisti, ki trdi, da je jubilej zaveda, ki je odpravljena kar tako z leve roko, tisti se močno moti! Nasprotno...! Takle jubilej dela, kakor ga je praznoval recimo Ost — »petindvajsetletnico umetniškega delovanja« — to ni kar tako, to niso mačkine solze in to zahvelega celega moža, ki mora biti klen, izkušeni borec v vseh posvetnih zadevah, nevšečnosti in nerodnostih...

Kako gre ta zadeva? Torej, najprej so priprave... Te priprave so pri različnih poklicih različne, a v gledališču so te zadeve še prav posebno natančne, ker tak »jubilej dela« je zakonita zadeva, dovoljena z uradno listino in dekretom, ki potrjuje resničnost petindvajsetletih let dela... V teku priprav pridobi do petindvajsetletno delo razna »epiteta ornantia«, kakršni so recimo: požrtvovalno, bogato, uspešno, umetniško, nesebično, nacionalno in podobnih več...

Potem nastopi besno povpraševanje po fotografijah in klisejih, karikaturah, in tudi tiči, ki hočejo jubilarita intervjuvati, se pojavljajo v vedno večjem številu.

Ko mine ta prva epoha jubilaritja, je jubilarit že napol crknjen... Ost je med tem pripravil pojedel par tucatov bromuralovih tablet, krogel je dve noči iz obupa in se skregal celo z dekletom... Ampak to ni še nič, to je še začetek; prave »jubilarne« muke se šele prično...

Jubilej slavne režijskega Osta s glavno opero »Rigoletto« je postavljen na ta in ta dan. Recimo, postavljen je na četrtek, dne tega in tega... Prav! Vabila so že tiskana, z lepo fotografijo slavljenca... Tam na tretji strani stoji napisano, kakšni imenitni pevci sodelujejo pri tej svečani predstavi — vse iz gole kolegialnosti. Prav! Razposlana so vabila in pri blagajni se prične prodaja vstupnic... Prav! Vse se razvija v najlepšem redu... Ampak naenkrat se izkaže, da na ta ugotovljeni četrtek ne gre, da so zapreke hudičeve, — no, pa preložiimo preklemani jubilej za dva dni... Saj to nič ne pomeni, saj Ost je popularen... saj Ost bo imel itak polno hišo... saj Ost ne gleda na novce... Preložimo prvič!

Ampak objavljene predstave na četrtek ni mogoče več izbrisati, vabil ni mogoče popraviti... Tako pride torej ta četrtek neizogibno, in ta četrtek pravi, da je Ost dečko in vražje seme, da mora biti češčen in slavljen... Četrtek nastopi! Običajen delavni dan je in v teatru teko običajne vaje... Telefon poje... kje je gospod Ost? Tekom ene ure dobi slavi telefonist opere prve znake popadkov blaznosti... Potem, okrog enajste, se prične drugo zlo — brzojavke... Od vseh strani naše širne, lepe domovine prihajajo: iz Skopja, iz Beograda, Niša in Sarajeva in Maribora... Na pošti, v brzojavni centrali, telefonične besne in ako bi ne imel Ost tam starega poznanstva iz mladih nog, bi nastal poštno-brzojavni upor!... Tisti siromaki, ki nosijo telegrame v opero dobivajo žulje na nogah... Vsakih deset minut nov izraz spoštovanja...

Čestitke so in telegrami — a jubileja pa le ni! — Seveda to še dolgo ni vse! Ko pride tisti dan Ost domov, doživi presenečenje. Na pisalni mizi najde spet šop gratulacij, tri steklenice Cora vermuta, eno beneško vazo in eno anonimno pismo, ki zatrjuje z vso resnostjo, da je Ost osel in bedak...! Tako je življenje!... Tudi troje starih punc se je oglasilo in trije tovariši iz vojnega ujetništva so poslali pozdrave. Sploh igra pri jubileju številka tri veliko ulogo in izkaže se, da ne zamenjamo...

Izkaže se, da mora biti jubilej tudi za drugi večer odpovedan, ker objubljeni go-

Ost je praznoval jubilej

stje iz Zagrebe ne morejo priti. Z eno besedo: Osta preusleduje smola... Za soboto popravljena vabila spet ne veljajo in zmeda postaja čim dalje večja... Sicer pa, vse to je v stilu — pri vseh teh izpremembah trpi največ blaginčarka, ona prodaja, rezervira karte, jih spet zamenjuje za druge, na novi datum izstavljene, in ko pride po štirinajstih dneh do zaresne jubilejne predstave, je že zapadla v melanholijo, dobiva popadke krčevitega joka in je njeno zdravje še vedno zelo resno ogroženo... Seveda, vsega je kriv Ost in nekoč bo dajal odgovor za razvrne živce operne blaginčarke, ki je istočasno državna uradnica. To pa ni kar tako...!

Tako pride po mnogih težavah in homatijah vendar imenitni dan jubileja petindvajsetletnega dela... In glej ga spaka!... Ta dan poteka in najlepšem božjem miru... Nobene ustne ne pismene čestitke, kaj šele brzojavke, ne prejme jubilarit... Vse jubilej je že nekako prestana stvar...

Proti večeru se jubilarit obrlje in oboroži z oklepom trdih belih prsi in zleze v žalostni črni frak... Jubilarit se izpremeni naenkrat iz osebe v »objekt«... Izpremeni se v »objekt« za večno živi firbec... Zasluge in delo in namen, vse to je pozabljeno... Ozažice se izpremeni v en sam velik vprašaj... Ta vprašaj šepeta: Bogu, ali bo imel polno hišo?... Koliko nekih zneske izkupičke polne hiše?... Ali bo mnogo daril in lepih kuvertic, hahaha?... Tistih lepih kuvertic namreč — saj veste, ki imajo bogato vsebino...

Ost se torej izpremeni ob sedmih zvečer v Objekt. In ta Objekt stopi ob osmih v spremstvu na ozaljšani oder... Tam je zbrano se, kar ga časti iz hiše, tam na drugi strani je pa publika, častilci in častilke Objekta... Vse, kar je zbranega na oderu in na drugi strani, sprejme objekt s ploskanjem, ko je pa ploskanje končano, se prične druga točka programa — govori, nato zanimivo čitanje brzojav, ki so stare sicer že štirinajst dni — a brzojavke so pa le. Vsemu temu sledi tretja točka programa, ki jo firbec posebno ljubi — to je jubilarit odgovor na vso to slavo...

Ta odgovor je poglavlje zase in pri njem se uporabljajo različne metode... Učinkovite so vse!... Recimo: ena teh metod je, da jubilarit z vso poglavljenostjo resnostjo razpravlja o petindvajsetletnem težkem delu in se na koncu govora pridruži, da delo od sedaj naprej šele kakor pet sto hudičev. Ta metoda je udarna in zahteva malo patetike in govorniškega daru. Druga je, da jubilarit prične z razprtiimi rokami, ko da hoče objeti ves svet, po par stavkih ga pa premaga ginjenost... Le to še zaječja: da vsega tega ni zaslužil... Tretja metoda je, da zasuje jubilarit vse na zabavno plat in s tem javno pokaže, da nikakor še ne misli iti med nebeske kralce... Vse tri metode so zanjemne kronane z uspehom, ki se imenuje aplavz...

S tem je zadeva končana, firbu je zadosteno in življenje gre mirno svojo pot... Ko jo seka Ost po jubilejni predstavi sam domov, oblečen v žalostni, svečani frak, tedaj se mu pojavijo misli vsakdanjega sedega dne... Po poti sklene zadnjo: vse prihodnje petindvajsetletne jubileje bo zamolčal...

Vendar ponči, ko je mir in tišina vsepovsed je nageljni in rože vencev in šopkov dehtijo v sobi, tedaj postane v smu podoban »Ubežnemu kralju«... »Zadonijo spet trobente glasne« — in Ost leži sredi cvetja in pisanih trakov in narodnih barvah, strežejo mu bujne odaliske in iz biserne kupa pije najslajšo rozoljo... Tako posajen sprejema obiske in daje avdienco...

Tako tudi bo Nekoč — Nekte!... Ampak to je še daleč... ker življenje je lepo...

Jeseniška bolnišnica, šola in regulacija

Jesenice, 17. junija.

Zadnja seja jeseniške občinskega odbora je bila zelo lepo obiskana in je obravnavala vrsto važnih zadev. Pred prehodom na dnevni red je odbornik dr. Štem pihar stavil županu Markežu vprašanje, ali mu je znano, da namerava prosvetno ministrstvo v bodočem šolskem letu strniti razrede ljudskih šol, ki imajo baje premajhno število učencev, in da se nameravajo na jeseniški osnovni šoli ukiniti trije oddelki. Soglasno je bilo sprejeto, da se to vprašanje obravnava na koncu seje.

Nalivna peresa

najceneje
in v največji izbiri:
Baraga Ludo.

Ljubljana
nebotičnik

Popravljam
vse sisteme
nalivnih peres

Hotel Vila Lucija

Aleksandrovo otok KRK

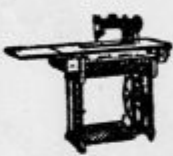
Pension z vsemi taksami od Din 45.— naprej. Prospekti se dobijo brezplačno pri Putniku in pri upravi hotela.

Otroški vozički
najnovejših modelov

Dvokolesa,
motorji, tricikli

Šivalni stroji
pogrešljivi

Po zelo niski ceni! Cenili franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

KONKURS

Vazduhoplovstvo vojske

primiče šest lekara doktora

celokupne medicine iz gradjanstva u aktivnu službu po odredbama tač. 1 pod a) čl. 32 Zakona o ustroju vojske i mornarice.

Pravo na konkurs imaju naši državljani, doktori medicine koji imaju opšte pravo prakse, koji nisu stariji od 34 godine i koji ispunjavaju sve ostale uslove propisane Zakonom o ustroju vojske : mornarice i Zakonom o činovnicima za prijem u državnu službu.

Na ovaj konkurs mogu se javiti i lekari specijaliste iz oftalmologije, otorinolaringologije i rentgenologije koji ispunjavaju sve gore pomenute zakonske odredbe, odnosno rezervni sanitetski oficiri do čina kapetana I klase, no ovi ne mogu biti stariji od 40 godina po čl. 133 Zakona o ustroju vojske i mornarice.

Kandidati imaju svoje propisane taksirane molbe podneti preko nadležnog vojnog okruga Komandi vazduhoplovstva vojske u Zemunu za Sanitet do 1. avgusta 1938 godine.

Detaljniji uslovi za konkurs mogu se videti u Službenim vojnim listovima kod vojnih okruga, a mogu se dobiti i od Komande vazduhoplovstva vojske — Sanitet — Zemun po upućenoj frankiranoj kovčici.

Iz Komande vazduhoplovstva vojske — Sanitet — Zemun V. K. Br. 697 od 4 juna 1938 godine.

NOVI
MODEL **BMW** MOTORNEGA
KOLESA
PRIDE!

Najnovija konstrukcija z vsemi znanimi prednostmi

BMW-koles:

4-taktni motor z visećimi ventili,

kardan, teleskop-vilice etc.

Dobava prvih komadov še ta mesec. Rezervirajte si jih takoj!

Glavno zastopstvo:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA,

TYRSEVA CESTA 33. TELEFON 27-62.

NABAVA OVSA ZA VOJSKO

Za nabavo večjih količin ovsa za potrebe vojske se bo vršila prva javna ustmena licitacija

v intendaturah divizijskih oblasti in to: v Zagrebu dne 11. julija, v Ljubljani dne 14. julija in v Osijeku dne 16. julija 1938. leta ob 11. uri.

Količine in ostali pogoji se lahko ogledajo v omenjenih intendaturah vsak delavnik.

Kavcija v vrednosti 5% se položi pri blagajnah podružnic Državne hipotekarne banke v Zagrebu, Ljubljani in Osijeku ali pri blagajni osiješke divizijske oblasti v Osijeku najdalje do 10. ure na dan licitacije.

Iz intendature IV. armijske oblasti v Zagrebu št. 8.000 od 1. junija 1938. leta.

Ni več PLEŠAVOSTI-JAVNE ZAHVALE

Z »MORANO« sem popolnoma zadovoljen. Izginil mi je prihlaj, ponehalo je izpadanje las. Opažam pa tudi, da mi že rastejo mladi lasje. To je moje priznanje.

Inž. Drag. Ranisavljević, Valjevo, Dušanova 46.
»MORANA« mi je pomagala, da so porastli lasje in jo zato vsakomur priporočam.
»MORANA« je najboljša sredstvo sedanjosti. Škoda, da je nisem že prej uporabljal. Toda po zaslugi vaše »MORANE«, mi je uspelo odpraviti prihlaj in ponehalo je tudi izpadanje las, pa sem vam zato izredno hvaležen.

Anton Javresky, Vršac.
Z vašo vodo »MORANO« sem zadovoljen. Rastejo mi mladi lasje. »MORANA« je za lase edino zdravilo in samo po njej lahko lasje zopet porastejo. O tem sem se sam prepričal.

Momir Radosavljević, Beograd, Miloša Velikog 7.
»MORANA« je za lase v resnici odlična. Moji lasje so izpadali in bili polni prihlaja. »MORANA« jih je rešila in lasje so mi zopet porastli.

Kapešić Jovan, Rajlovac.
»MORANA« preparat točno in sigurno deluje. Uspeh je odličan in se vam zahvaljujem.

Mile Lazić, žandarmerijska stanica, Vilusi.
S zahvalami nadaljujem v nedeljo, dne 26. t. m.

Cena steklenici Din 50.—. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke.

»MORANA« — SPLIT.

Javna zahvala

Dolžnost mi je, da se tem potom iskreno zahvalim gospodu PRIMARIJU DR. GUZELJU, ki me je pri težki operaciji s svojo spretno roko rešil gotove smrti. Nadalje se zahvaljujem g. DR. DERGANCU in vsem gg. zdravnikom II. kirurškega oddelka, pravtako č. sestri MELANJI za dobro postrežbo. Vsem Bog plačaj!

OSTANEK FRANC, poštni zvanilnik
Kranj, Huje 26.

ZAHTEVATE BREZPLAČNI CENIK

HÖHNER

NAJPODPOLNEJŠE
HARMONIKE
SVETA

GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIĆEVA 10

ON SPI NEMOTENO!

Miroplast

zapira ušesa proti hrušču. Din 24.— v lekarnah in drogerijah.

WEKA-MARIBOR

ALEKSANDROVA C. 16

Tkanine za pohištvo

Zakart mokete

Kretone

Tkanine za zavese

Gradi za madrace

Umetne usnje in

ves tapetniški pribor.

Zahtevajte vzorce ali si dajte predložiti po Vašem dobavitelju

WEKA vzorce

**VRTNE
SOLNČNIKE**

trdeljum počenši
od Din 80.—

BELA FETTMANN
Zagreb,
Masarykova 9.

Zahtevajte brezplačno
ilustrativni cenik!

BOTOT

Dobro negovana usta
pomladi vaš izgled.

Botot peneča se pasta za zobe
jamči za to.

Ona dela zobe blešče bele in
desinficira usta.

V modro-belo progasti tubi po
din 5.—, 9.— in 15.—

Naročniki »Jutra« so za-
varovani za 10.000 Din.

Čitajte in širite
»JUTRO«

Sonce je
iz dneva
v dan
silnejše

Zato se zahteva
vsak dan več od
od Vaše kože.

Mislite pravočasno na nujno potrebno nego kože z NIVEO! — Samo NIVEA vsebuje Eucerit. NIVEA krepča kožo in dela tudi Vašo kožo odpornejšo proti vedno močnejšim sončnim žarkom in ji da svež videz.

Večja manufakturna trgovina v večjem
podeželskem kraju z odjemalci iz boljših
krogov ISCE samostojnega
upravitelja.

Reflektiramo samo na prvovrstno moč, večjo v kupovanju in odličnem poznavanju blaga. Biti mora dober organizator prodaje in poleg tega imeti vse pogoje za samostojno vodstvo krajevne manufakturne trgovine. Potrebno je znanje slovenskega, srbohrvatskega in deloma nemškega jezika. — Mesto stalno. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe s curriculum vitae na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9 pod br. 50099.

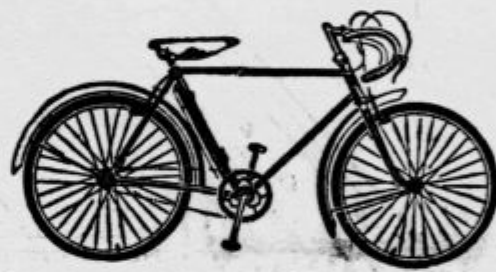
Oglasi v »Jutru« imajo
vedno največji uspeh!

5-sobno gosposko stanovanje

z modernim komfortom, po možnosti v vrtni villi, se išče.
Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Zdrava lega«. 5854

V naših krajih so že od davna znana dvokolesa

Ta dvokolesa se še danes izdelujejo v oni znani

STYRIA

prinaša za sezono 1938
NOVE MODELE V KROMIRANI OBLIKI

STYRIA STARI KVALITETI

ki so jo naše kolesarske generacije spoznale kot najboljšo in nedosegljivo

Dobiva se v vseh trgovinah te stroke

GENERALNO ZASTOPSTVO:

»RE-KO« JULIO ROSENBERG,
Zagreb, Račkoga 10

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so »Jutrovi« Mali oglasi »
Sloveniji najuspešnejši, naj-
cenejši in najhitrejši posred-
ovalnica za stitbe vseh vrst,
za prodaje in nakup vseh
stvari, za nepremičnine, lo-
kale, podjetja, kapital, še-
nitve in za vse drugo

RAZGLAS

o drugi javni pismeni ponudbeni licitaciji v roku 20 dni za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska, krovstva in kleparska dela za novo carinarnico v Mariboru ob Einspielerjevi ulici, ki se bo vršila

dne 13. julija 1938 ob 11. uri dopoldne

v uradnih prostorih mestnega gradbenega urada v Mariboru, Frančiškanska ulica št. 8/L, soba št. 3.

Proračunska vsota za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska, krovstva in kleparska dela znaša

din 5.298.755-96.

kavcija za ta dela pa din 315.000.—, ki jo polagajo jugoslovanski državljani pri blagajni mestne občine v Mariboru, Slomškov trg št. 11/L najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldne. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa na oglasnih deskah kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani, mestnega poglavarstva v Mariboru in tehničnih razdelkov v Mariboru levi breg, Celje, Karlovac, Kranj, Novo mesto, Varaždin in Zagreb.

Proračun in pogoji so na vpogled med uradnimi urami pri mestnem gradbenem uradu v Mariboru, Frančiškanska ulica 8/L, soba št. 3, kjer se tudi lahko dobijo vsi ponudbeni pripomočki in sicer proračun in načrti proti plačilu napravni stroškov din 300.— v gotovini, za kar je zaprositi s posebno vlogo, ki jo je kolekovati po tar. post. 1 in 260/a zakona o taksah z din 10.— odnosno z din 835.— t. j. skupaj din 845.—. (Službeni list kraljevske banske uprave dravske banovine 214/36 z dne 4. maja 1938).

Zapečatene ponudbe, kolekovane s kolekom za din 800.— in predpisane dokumente je izročiti licitacijski komisiji na dan licitacije med 10. in 11. uro dopoldne.

Točno plačaj »Jutru« naročnino,
varuj svojem zavarovalnino!

UMRLA JE NAŠA NENADOMESTLJIVA PODPORNICA
IN PLEMNITA DOBROTNICA, GOSPA

Anči dr. Kramerjeva

NACIONALNA AKADEMSKA MLADINA JO BO OHRA-
NILA V ČASTNEM SPOMINU.

LJUBLJANA, DNE 18. JUNIJA.

JNAD JUGOSLAVIJA

Za počitnice

15

45300—1104

Za lepe dneve najcenejši in najprikladnejši otroški platneni čevljički z gumastim podplatom. Velikost 27—34 din 19. Moški din 29.—. Izdelujemo jih v beli, sivi ali drap barvi.

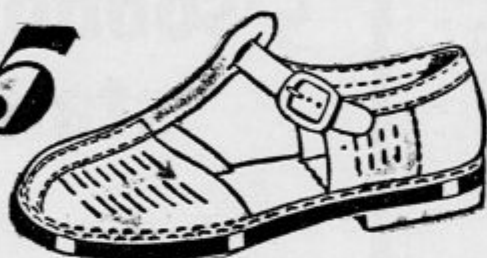
19

40891—7063

Otroške sandale iz platna, z elastičnim podplatom in zaponko preko rista. Od štev. 27—30 din 25.—, štev. 31—34 din 29.—.

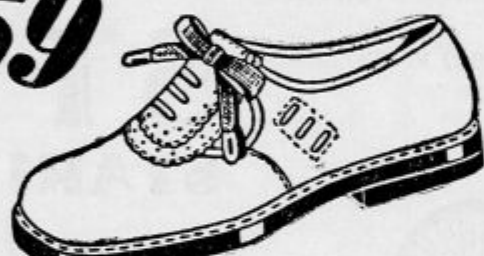
45

2781—03802

Te sandale iz močnega usnja z usnjenim podplatom so najboljša obutev za otroke za poletje. Št. 27—30 din 49.—, št. 31—34 din 59.—, Moški din 99.—.

59

2361—13665

Lepi otroški čevljički, izdelani iz belega nubuka z okrasnim jezikom preko rista. Št. 27—30 din 59.—, št. 31—34 din 79.—. Iz laka po isti ceni.

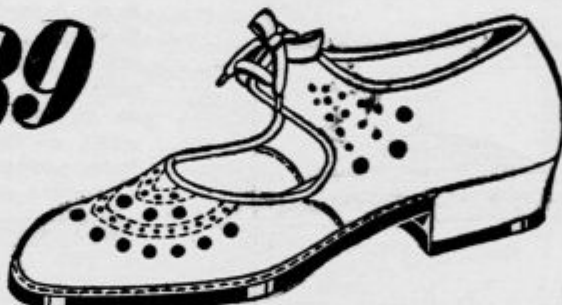
59

3185—56151

Za soparne poletne dneve so najboljše, okusne, elegantne in praktične sandale na jermen, z usnjenim podplatom in nizko peto. Izdelujemo jih v beli, modri in rdeči barvi.

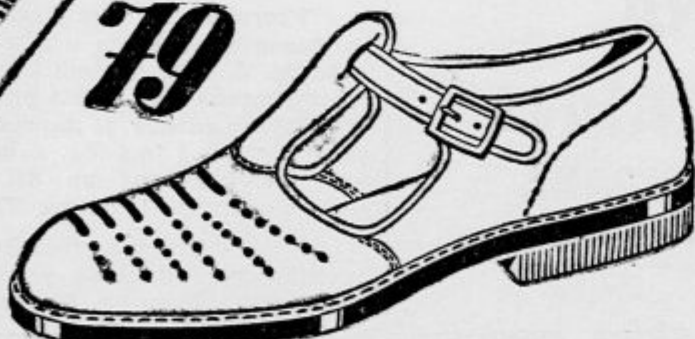
89

0995—46120

Udobnost nad vse! Izkrojeni v ristu in bogato okrašeni čevlji. Vežejo se z okrašenimi vezalkami. Zelo lahki in prijetni za sprehod.

79

2967—14801

Moške sandale izdelane iz močnega boksa s prvovrstnim usnjenim podplatom. Okusno so perforirane, udobne in dajejo nogi dovolj zraka.

3.

SELCE 3.—, 4.—, 5.—

nudite deci zadovoljstvo — kupite jim kratke nogavice! Te kratke nogavice izdelujemo v vseh barvah s pisanim ali enobarvnim ovrtnikom.

19

45615—5166

Elegantni, lahki in udobni čevlji za kopanje z gumastim podplatom, neobhodni za vroč in oster pesek na plaži. Izdelujemo jih v beli, rdeči in modri barvi.

49

63995—1192

Za odpočitek elegantni, lahki in udobni čevljički iz belega in drap lanenega platna.

59

3495—14175

Lahke in udobne sandale na zadrgo z nizko peto. V rdeči, modri in beli barvi.

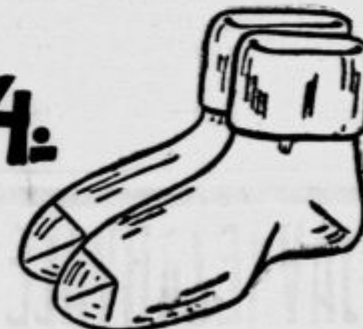
99

3387—14776

Elegantne moške sandale, izdelane iz belega semiša, z usnjenim podplatom in usnjeno peto. Podajo se posebno k belim hlačam.

4.

HAVAJSKE

Ženske kratke nogavice iz finega mako-bombaža v beli in modnih barvah.

Rata